

การศึกษาพฤติกรรมพนักฟุตบอลโดยใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

ปริญญานิพนธ์

ของ

วรวรุต สีนวัต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

กันยายน 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาพฤติกรรมพนักฟุตบอลโดยใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

บทคัดย่อ

ของ

วรรณิต สินวัต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

กันยายน 2546

h 230157

วรรัต สินวัต. (2546). การศึกษาพฤติกรรมพนักฟุตบอลโดยทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล.

ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประณต คำนิม.

จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าคือ เพื่อศึกษาปริมาณการแสดงพฤติกรรมพนักฟุตบอล การอธิบายและทำนายความตั้งใจที่จะทำพฤติกรรมพนักฟุตบอล และพฤติกรรมพนักฟุตบอล ด้วยตัวแปรจากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นิสิตชาย ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 362 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้ระดับชั้นปีเป็นตัวแปรแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมพนักฟุตบอล (วัดทางตรงและวัดทางอ้อม) แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนักฟุตบอล (วัดทางตรงและวัดทางอ้อม) แบบวัดความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการเล่นพนักฟุตบอล และแบบวัดพฤติกรรมพนักฟุตบอล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การทดสอบที การหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณ

สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ผลการศึกษานับสนุนทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล กล่าวคือ เจตคติต่อการประกอบพฤติกรรมพนักฟุตบอลกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการประกอบพฤติกรรมพนักฟุตบอล สามารถทำนายความตั้งใจที่จะประกอบพฤติกรรมพนักฟุตบอลได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยทำนายได้ร้อยละ 25 และความตั้งใจเชิงพฤติกรรมต่อการพนักฟุตบอลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมพนักฟุตบอลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นิสิตที่มีพฤติกรรมพนักฟุตบอลระดับสูงมีความเชื่อเกี่ยวกับผลการกระทำมากกว่า นิสิตที่มีพฤติกรรมพนักฟุตบอลระดับต่ำ โดยกลุ่มที่มีพฤติกรรมพนักฟุตบอลระดับสูงเชื่อว่า การเล่นพนักฟุตบอลทำให้ ดูฟุตบอลสนุกขึ้น มีความรู้เกี่ยวกับตัวนักฟุตบอลมากขึ้น มีรายได้ มีเพื่อนมากขึ้น ทำให้มีหนี้สิน และเป็นบ่อเกิดแห่งอาชญากรรม ส่วนกลุ่มอ้างอิงที่มีอิทธิพลต่อนิสิตที่มีพฤติกรรมพนักฟุตบอลระดับสูง ได้แก่ กลุ่มเพื่อน เจ้าของโต๊ะบอล รุ่นพี่รุ่นน้องและสื่อต่างๆ

A STUDY OF FOOTBALL GAMBLING BEHAVIOR ACCORDING TO
THE THEORY OF REASONED ACTION

AN ABSTRACT
BY
WORARAT SINWAT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Developmental Psychology
at Srinakarinwirot University
September 2003

Worarat Sinwat. (2003). *A Study of Football Gambling Behavior According to The Theory of Reasoned Action*. Master thesis, M.Ed. (Developmental Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakarinwirot University.
Advisor Committee : Assist.Prof. Laddawan Krasemnate, Assist.Prof. Pranot Khaochim.

The purpose of this reseach was to study rating of football gambling behavior. Explanation and Predict football gambling behavior intentions and football gambling behavior according to the Theory of Reasoned Action.

The sample were 362 male students at Srinakarinwirot University in academic year 2002. There were by stratified random sampling. The instruments used in this research was the football gambling behavior test consisted of ; Attitude toward behavior test (direct and indirect measures), subjective norms test (direct and indirect measures) , intentions to perform football gambling behavior test and football gambling behavior test. Statistical analysis used to summarized data were percentage , mean , standard deviation. Statistical techniques used to confirm research hypothesis were t – test , Perason's correlation and multiple regression analysis.

The result were as follows :

1. Result of this study supported the Theory of Reasoned Action : Attitudes toward behaviors and subjective norms were together predicted intention to perform football gambling behavior significantly at .01 level in which percentage of the prediction was twenty five. Football gambling behavior intention predicted football gambling behavior significantly at .01 level.

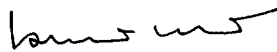
2. The students who concern highly with football gambling behavior have their believe in behavior belief more than the students who have their gambling behavior in low rate. Moreover, the students who have highly rate in gambling believe that gambling football can make them more enjoy in football match , get knowledge about football player , gain a profit , have a lot of friend , get into debt and the cause of criminal crime. And normative groups that influence to gambling football were colleagues , football gambling service provider, senior and junior students and mass media.

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การศึกษาพฤติกรรมพนักฟุตบอลโดยใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

ของ
นายวรรัต สินวัต

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพรณี หะวานนท์)

วันที่ ๒๑ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประณต คำนิม)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วัฒนา ศรีสัตย์วาจา)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ ดร. ราชนย์ บุญธิมา)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาอย่างยิ่งในการให้ความรู้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประณต คำนิม กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และความเอาใจใส่จากท่านอาจารย์ทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง พร้อมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒนา ศรีสัตย์วาจา และดร.ราชันย์ บุญธิมา ที่กรุณารับเป็นกรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติมในการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร ดร.นิยะดา จิตต์จรัส และ ดร.ราชันย์ บุญธิมา ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณห้องนิสิตคณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล และช่วยเหลือรวบรวมข้อมูลนำเสนอให้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอกราบนมัสการถึงพระคุณอันสูงยิ่งของบิดามารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน มีเมตตา ให้การอุปการะ สนับสนุนให้กำลังใจ และประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัยอย่างยิ่ง

วรรัต สีนวัต

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษา.....	5
ความสำคัญของการศึกษา.....	6
ขอบเขตของการศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
นิยามปฏิบัติการ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพนันฟุตบอล.....	10
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการและรูปแบบการพนันฟุตบอลในประเทศไทย.....	12
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล.....	17
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล.....	34
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	41
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	43
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	44
ประชากร.....	44
กลุ่มตัวอย่าง.....	44
วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	45
วิธีดำเนินการสร้างและลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน.....	57
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานการวิจัย.....	58
5 บทย่อ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	65
บทย่อ.....	65
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	65
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	65
ประชากร.....	66
กลุ่มตัวอย่าง.....	66
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	66
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
สรุปผลการศึกษา.....	67
อภิปรายผล.....	69
ข้อเสนอแนะ.....	74
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	74
ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป.....	76
บรรณานุกรม.....	77
ภาคผนวก.....	83
ภาคผนวก ก แบบสอบถามความเชื่อเกี่ยวกับการพนันฟุตบอลของนิสิต ระดับปริญญาตรี	84
ภาคผนวก ข ความเชื่อเด่นชัด คำคุณศัพท์ และกลุ่มอ้างอิงเด่นชัดที่เกี่ยวกับ พฤติกรรมพนันฟุตบอล.....	86
ภาคผนวก ค แบบวัดพฤติกรรมพนันฟุตบอล.....	92

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 อัตราต่อการรองการพนันฟุตบอลในประเทศไทย.....	14
2 การคำนวณดัชนีการควบคุมอาหาร.....	22
3 จำนวนนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคณะ.....	45
4 เกณฑ์การให้คะแนน.....	51
5 เกณฑ์การแปลคะแนน.....	52
6 จำนวนนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามคณะและชั้นปีที่สังกัด.....	57
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($\bar{X}$ และ SD.) ของตัวแปรที่ศึกษาตาม ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล.....	57
8 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามโครงสร้างทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล.....	58
9 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเมื่อใช้ตัวแปร เจตคติต่อการพนันฟุตบอล วัดทางตรง (AB) และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล วัดทางตรง (SN) เป็นตัวพยากรณ์ ตัวแปรเกณฑ์คือ ความตั้งใจ เชิงพฤติกรรมในการพนันฟุตบอล.....	59
10 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจเชิงพฤติกรรม (I) กับพฤติกรรม พนันฟุตบอล (B).....	60
11 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ (Xb) ระหว่างกลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูง และกลุ่มที่มีพฤติกรรมพนัน ฟุตบอลระดับต่ำ.....	63
12 ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (XNB) ระหว่างกลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูง และกลุ่มที่มีพฤติกรรมพนัน ฟุตบอลระดับต่ำ.....	64
13 ความถี่ของความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับผลของการพนันฟุตบอลของนิสิตชาย ระดับปริญญาตรี.....	87
14 ความถี่ของความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับผลของการพนันฟุตบอลของนิสิตชายระดับ ปริญญาตรี.....	88
15 ความถี่ของความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงที่มีต่อการพนันฟุตบอล ของนิสิตชายระดับปริญญาตรี.....	89

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
16 ความถี่ของความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงที่มีต่อการพนันฟุตบอล ของนิสิตชายระดับปริญญาตรี.....	90
17 คำคุณศัพท์เกี่ยวกับการเล่นพนันฟุตบอล.....	91

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพนันถือเป็นกิจกรรมที่อยู่คู่กับวิถีชีวิตสังคมไทยมาทุกยุคทุกสมัย ดังในจดหมายเหตุของ ซิมอง เดอ ลาลูแบร์ เอกอัครราชทูตชาวฝรั่งเศสที่เข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้บันทึกไว้ว่า ชาวสยามรักการเล่นการพนันเหลือเกิน จนกระทั่งจับหายขายตนหรือไม่ก็ขายบุตรธิดาของตน (นวลน้อย ตีรรัตน์. 2541 : 184) เมื่อสังคมพัฒนาขึ้นรูปแบบของการพนันก็ได้พัฒนาควบคู่กันไป รูปแบบการพนันที่มนุษย์รู้จักกันดีและเป็นที่แพร่หลายมากได้แก่ บ่อนการพนันซึ่งรู้จักกันในชื่อที่เป็นทางการว่า บ่อนคาสิโน (Casino) และลอตเตอรี่ (Lottery) (นวลน้อย ตีรรัตน์. 2541 : 183)

ในประเทศไทยมีการอนุญาตให้เล่นการพนันได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย นั่นก็คือสลากกินแบ่งที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ ส่วนกิจกรรมการพนันอื่นๆ ที่ถูกกฎหมาย เช่น การพนันม้าแข่ง ซึ่งผู้เล่นต้องพนันในสนามม้าเท่านั้น อย่างไรก็ตามยังมีการลักลอบเล่นการพนันกันอย่างหลากหลาย ทั้งที่เป็นการเล่นกันเองในหมู่เพื่อนฝูง หรือเล่นกันอย่างเป็นขบวนการ มีเงินพนันเป็นมูลค่ามหาศาล โดยรูปแบบการพนันที่ไม่ได้รับการขออนุญาตถือได้ว่าเป็นกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย ดังเช่น หวยใต้ดิน การเปิดบ่อนพนัน การชนไก่ การก่ดปลา เป็นต้น (นวลน้อย ตีรรัตน์. 2541 : 183 – 184) ซึ่งรูปแบบของการพนันที่ผิดกฎหมายดังกล่าวได้มีการพัฒนาขึ้นตามลำดับ

จนมาถึงในปัจจุบัน ซึ่งถือได้ว่าเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสารหรือยุคโลกาภิวัตน์ ได้มีรูปแบบการพนันแบบใหม่เกิดขึ้น เช่น หวยหุ้นซึ่งเป็นหวยที่ใช้ปริมาณการการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นตัวเลขในการออกรางวัล ส่วนการพนันอีกประเภทหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมอย่างมากในหมู่นักพนัน คือ การพนันฟุตบอล (รายการทำผิดอย่าเผลอ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี 16 มี.ค. 45) จากการสำรวจของศูนย์วิจัยกิจการไทย ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าการพนันที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ การเล่นพนันฟุตบอลโดยคิดเป็นร้อยละ 73 รองลงมาคือ หวยใต้ดินคิดเป็นร้อยละ 8.9 (โพลล์เศรษฐกิจ. 2541 : 1) และจากการเปิดเผยของอาจารย์นวลน้อย ตีรรัตน์ อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในงานสัมมนาเรื่อง การพนันฟุตบอล การพนันข้ามชาติ หายนะทางเศรษฐกิจและสังคมไทย เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2545 ว่า การสำรวจข้อมูลการพนันฟุตบอลทั่วประเทศระหว่างเดือนเมษายน 2543 ถึง พฤษภาคม 2544

ปรากฏว่ามีจำนวนผู้เล่นการพนันฟุตบอลทั่วประเทศถึง 1,995,000 คน โดยแบ่งเป็นกรุงเทพ และปริมณฑล 474,000 คน ต่างจังหวัดในเขตเทศบาล 798,000 คนและนอกเขตเทศบาล 723,000 คน โดยมีวงเงินในการแทงพนันรวมทั้งสิ้น 51,085 ล้านบาท ซึ่งข้อมูลดังกล่าว เป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้นจากการให้ข้อมูลของผู้เล่นพนันรายย่อยเท่านั้น (เดลินิวส์. 2544 : 14)

เหตุผลที่ทำให้การพนันฟุตบอลได้รับความนิยมอย่างมากคงเป็นเพราะ ฟุตบอลเป็น กีฬาที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในประเทศไทย ประกอบกับมีการถ่ายทอดการแข่งขันฟุตบอล ต่างประเทศทางสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ เคเบิลทีวี วิทยุ และที่สำคัญรูปแบบการพนันฟุตบอลมีความแตกต่างจากการพนันประเภทอื่นๆ เพราะการเล่นพนันฟุตบอลเป็นการเล่นพนัน “ทางอากาศ” (กฤษฎา พงษ์รัตน์. 2542 : 2) คือ มีการติดต่อการเล่นพนันทางเครื่องมือสื่อสาร ซึ่งยากต่อการจับกุมเพราะเป็นการเล่นที่ไม่มีหลักฐาน จากสาเหตุดังกล่าวจึงส่งผลทำให้การ พนันฟุตบอลได้รับความนิยมอย่างอย่างแพร่หลายและเกิดเครือข่ายการการพนันฟุตบอลใน ประเทศไทยเป็นจำนวนมาก

เครือข่ายการพนันฟุตบอลในประเทศไทยมีการขยายตัวอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว เมื่อระบบสื่อสาร ข่าวสาร ข้อมูลจากต่างประเทศเป็นที่รับรู้มากขึ้นและมีลักษณะที่แพร่หลาย มากขึ้น ประกอบกับเหล่านักพนันได้พัฒนาวิธีการและเทคนิคการเล่นพนันมาตลอด จนเกิด การเล่นพนันด้วยระบบความเชื่อถือ (ระบบเครดิต) ซึ่งมีตัวแทนหาลูกค้าและรับแทงพนันเป็น ชั้นๆ โดยตัวแทนแต่ละชั้นจะรับผิดชอบต่อลูกค้าในชั้นของตนและรับคำตอบแทนจากเจ้ามือที่ ตนสังกัดอยู่ การเล่นพนันวิธีนี้นักพนันมักจะติดต่อพนันกันด้วยโทรศัพท์ ส่วนการส่งมอบเงินพนัน นั้นจะทำได้โดยการโอนเงินผ่านธนาคาร (องอาจ ชัยเพชรโยธิน. 2541 : 1 – 2) รูปแบบการพนัน นี้เป็นเรื่องใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจประสบปัญหาในการสืบสวนติดตาม จับกุมผู้กระทำความผิด เนื่องจากรูปแบบของกิจกรรมการพนันประเภทนี้ซับซ้อนและก่อให้เกิด ความยุ่งยากในการแสวงหาพยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด ดังจะเห็นได้จาก สถิติการจับกุมการพนันฟุตบอลของกองบัญชาการตำรวจนครบาลระหว่างปี พ.ศ. 2537 – 2541 พบว่า สถิติการจับกุมการพนันฟุตบอลได้ผู้ต้องหาเพียง 182 คน เมื่อเทียบกับสถิติการ จับกุมการพนันประเภทอื่นในระยะเวลาเดียวกันได้ผู้ต้องหาถึง 12,953 คน โดยแบ่งเป็นผู้ต้องหา คดีการพนันทั่วไปจำนวน 11,199 คน และผู้ต้องหาการพนันสลากกินรวบจำนวน 1,754 คน (แผนกสถิติและข้อมูล กองบัญชาการตำรวจนครบาล. 2541)

จากความยุ่งยากในการสืบสวนและจับกุม ประกอบกับการใช้วิธีพนันที่รวดเร็วทันสมัย ส่งผลทำให้เครือข่ายการพนันฟุตบอลขยายตัวไปอย่างรวดเร็ว โดยในช่วงแรกคนที่เล่นพนัน ฟุตบอลส่วนมากจะเป็นคนที่มีอาชีพมั่นคง มีรายได้แน่นอน แต่ในช่วงหลังการพนันฟุตบอลกลับ

ได้รับความนิยมนอย่างสูงในหมู่นักเรียนและนักศึกษา (กระแสทรรศน์. 2543) โดยเอแบคโพลล์ของมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ รายงานว่าการพนันที่นักเรียนนักศึกษานิยมเล่นมากที่สุด คือ การเล่นพนันฟุตบอล โดยมีวงเงินพนันในรอบ 3 เดือนแรกของปี 2544 ประมาณ 380 ล้านบาท (ไทยโพสต์. 2544 : 1) และจากการประชุมคณะอนุกรรมการ เรื่องการพนันฟุตบอล ของ กรรมการ กรมตำรวจ สภาผู้แทนราษฎร วันที่ 29 เมษายน 2546 มีการรายงานว่า ปัจจุบันคนไทยเล่นพนันฟุตบอลมากถึง 1,995,000 คน เฉลี่ยร้อยละ 46.17 เป็นกลุ่มเยาวชน นักเรียน นักศึกษา อายุระหว่าง 15 – 22 ปี (ไทยรัฐ. 2546 : 21)

จากรายงานข้างต้นจะเห็นได้ว่า เยาวชนไทยซึ่งถือเป็นประชากรกลุ่มที่ใหญ่ประมาณครึ่งหนึ่งของประชากรทั้งหมดกำลังให้ความสำคัญและหลงใหลมากกับการเล่นพนันฟุตบอล ซึ่งถ้าปล่อยไว้ต่อไปปัญหาการพนันฟุตบอลจะเป็นสิ่งที่บั่นทอนอนาคตทางการศึกษาของเยาวชน และจะส่งผลทำให้เกิดปัญหาสังคมและอาชญากรรมตามมา โดยสายสุรี จุติกุล กล่าวว่า สังคมไทยในปัจจุบันมีการเล่นพนันกันอย่างแพร่หลาย เด็กวัยรุ่นจำนวนมากใช้เวลาให้หมดไปกับการเล่นการพนัน ทั้งโดยการเล่นเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเล่นพนันเพื่อเติมพินสิ่งของหรือทรัพย์สินพฤติกรรมดังกล่าวหากติดเป็นนิสัยจะส่งผลให้เด็กวัยรุ่นเติบโตมาเป็นบุคคลที่ขาดความรับผิดชอบต่อครอบครัวและสังคม ในที่สุดก็จะกลายเป็นปัญหาที่ยากต่อการแก้ไข และเป็นอุปสรรคที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ (สายสุรี จุติกุล. 2531 : 227)

ผลจากการพนันฟุตบอลได้ก่อให้เกิดปัญหาต่อเยาวชน ปัญหาสังคมและอาชญากรรมต่างๆ มากมาย ดังข่าวที่ได้ตีพิมพ์อยู่ในหน้าหนังสือพิมพ์อาทิ เช่น นายบุญรอด ธรรมศักดิ์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ร.ร.เบญจมราชรังสฤษฎิ์ จ. ฉะเชิงเทรา หายตัวไปอย่างลึกลับ พ่อแม่สงสัยสาเหตุมาจากติดพนันฟุตบอล เพราะก่อนหายตัวไปเป็นหนี้โต๊ะพนันฟุตบอลกว่า 8,000 บาท (ไทยโพสต์. 2543 : 1) นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคชั้นปี 1 ถูกจับข้อหาลักขโมยมอเตอร์ไซด์โดยผู้ต้องหาสารภาพว่าเป็นหนี้พนันฟุตบอลอยู่ 20,000 บาท ไม่มีเงินใช้หนี้และถูกเจ้ามือตามทวงขู่ฆ่า เลยวางแผนขโมยมอเตอร์ไซด์เพื่อนำไปปลดหนี้ (ไทยโพสต์. 2545 : 1) นายอุทร มูลที นักศึกษาสถาบันแห่งหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมา ก่อคดีวิ่งราวชิงเงินสด 50,000 บาท จาก น.ส. วิไลลักษณ์ วรสุนทร ผู้ต้องหาสารภาพว่า ติดเงินโต๊ะพนันฟุตบอลอยู่ 10,000 บาท เลยคิดจะนำเงินที่วิ่งราวไปใช้หนี้ (ไทยโพสต์. 2545 : 1) แก๊งวัยรุ่น 6 คน ก่อคดีปล้นชิงรถจักรยานยนต์และสร้อยคอทองคำ โดยทั้งหมดเป็นเด็กนักเรียนอายุ 16 – 18 ปี ผู้ต้องหาทั้งหมดให้การว่า ที่ต้องลงมือปล้นเพราะจะนำเงินไปใช้หนี้พนันฟุตบอล (ไทยโพสต์. 2546 : 1)

นอกจากนักเรียนนักศึกษาแล้ว บุคคลทั่วไปที่มีวามหรือหลงอยู่ในวังวนของการพนันฟุตบอลก็มักจะมีชะตากรรมไม่แตกต่างไปจากตัวอย่างที่กล่าวมา ดังเช่นข่าวต่อไปนี้ อดีตตลกดังหนู เชิญยิ้ม อนาคตดับวูบเพราะตกเป็นทาสพนันฟุตบอล มีหนี้สินนับสิบล้าน ผู้จัดการส่วนตัวต้องนำไปสงบจิตใจที่ จ.กาญจนบุรี (เดลินิวส์. 2544 : 1) ตำรวจสน.พลับพลาชัย 2 นำกำลังเข้าจับกุม สด. รุ่ง ขอพึ่งดำนกลาง อายุ 34 ปี ที่ก่อเหตุใช้อาวุธปืนจี๋เงินสด 7 แสนบาท จากนายอาณัฐ มุลตระกรณ์ โดยผู้ต้องหาสารภาพว่าจะนำเงินจำนวนดังกล่าวไปใช้หนี้พนันฟุตบอล (ไทยโพสต์. 2544 : 1) สายสืบสน.ลุมพินีไขว่ผลงานตะครุบตัวคนร้ายใช้อาวุธปืนจี๋เงินธนาคารกรุงศรีอยุธยา 5 แสนบาท หลังเกิดเหตุเพียง 1 สัปดาห์ คนร้ายสารภาพว่าจะนำเงินจำนวนดังกล่าวไปใช้หนี้พนันฟุตบอล (ไทยโพสต์. 2543 : 3)

จะเห็นได้ว่าการพนันฟุตบอลทำให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมาย ซึ่งแต่ละปัญหาล้วนแต่ทำลายความสงบสุข ความเป็นระเบียบของสังคมและประเทศชาติทั้งสิ้น พฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอลจึงเป็นปัญหาสำคัญที่ควรได้รับการแก้ปัญหาโดยเร็ว

ด้วยความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจในการที่จะศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการพนันฟุตบอลและทำนายพฤติกรรมการพนันฟุตบอลของนิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งนี้เพราะ การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษามีความแตกต่างจากการเรียนในระดับมัธยมศึกษา ความเข้มงวดของอาจารย์ลดน้อยลง รวมทั้งมีเวลาว่างในการทำกิจกรรมหรือเที่ยวเตร่เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับนิสิตในระดับอุดมศึกษายังอยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยแห่งการแสวงหาประสบการณ์ใหม่ๆ อยากรู้ อยากเห็น อยากลองในทุกสิ่ง แต่ยังเป็นวัยที่ขาดประสบการณ์ ดังนั้นโอกาสที่วัยรุ่นจะมีการแสดงออกในทางที่ไม่ถูกต้องจึงมีมาก อีกทั้งปัญหาการตามเพื่อนของวัยรุ่นซึ่งถือเป็นปัญหาใหญ่ซึ่งจะส่งผลทำให้เกิดปัญหาสังคมและอาชญากรรมต่างๆ รวมทั้งปัญหาการพนันฟุตบอลดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยเพื่อที่จะได้นำผลการศึกษาเป็นแนวทางในการสร้างเจตคติที่ถูกต้องให้กับนิสิตนักศึกษา รวมทั้งหาทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการเล่นพนันฟุตบอลต่อไป การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Theory of Reason Action) ของฟิชไบน์ และไอเซน (Fishbein and Ajzen. 1975, Ajzen and Fishbein. 1980) โดยทฤษฎีระบุว่า พฤติกรรมอยู่ภายใต้การควบคุมของจิตหรือเจตนา โดยมีความเชื่อว่าบุคคลตัดสินใจทำพฤติกรรมโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ซึ่งประกอบด้วย ความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม (Behavioral Beliefs) และความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญต่อเขา (Normative Beliefs) หรืออาจเรียกว่าความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ซึ่งความเชื่อนี้ส่งผลต่อพฤติกรรมโดยผ่านเจตคติต่อการทำพฤติกรรม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และความตั้งใจที่จะทำพฤติกรรม (คุชฎี โยเหลา, ประทีป จินนี. 2539 : 14 ; อ้างอิงจาก

Ajzen and Fishbein. 1980 : 244 – 245) ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลมีตัวแปรหลักๆ คือ พฤติกรรมพั่นฟุตบอล ความตั้งใจที่จะเล่นพั่นฟุตบอล เจตคติต่อพฤติกรรมพั่นฟุตบอล และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ซึ่งทฤษฎีนี้สามารถอธิบายเหตุผลเบื้องหลังของการมีหรือไม่มีพฤติกรรมต่างๆ รวมถึงความตั้งใจเชิงพฤติกรรม และสามารถทำนายพฤติกรรมได้ (Ajzen and Fishbein. 1980 : 7)

ที่ผ่านมาได้มีการนำทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลมาเป็นแนวทางหรือกรอบในการศึกษาและทำนายพฤติกรรมอย่างกว้างขวางทั้งต่างประเทศและในประเทศ โดยมีงานวิจัยจำนวนมากที่มีการศึกษาพฤติกรรมที่มีความคล้อยคลึงกับพฤติกรรมพั่นฟุตบอล กล่าวคือ มีลักษณะเป็นพฤติกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับความเสี่ยง (Risk) ซึ่งผลส่วนมากเป็นไปตามทฤษฎี ได้แก่ พฤติกรรมการรััดเข็มขัดนิรภัย โดย กีบส์ และคานส์ (Gibbs and Kahle. 1983) พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของวัยรุ่น โดย โรเบิร์ต และโทเนตต้า (Robert and Tonetta. 1987) พฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัย โดย ซีซิล และพินเคอร์ตัน (Cecil and Pinkerton. 2000) พฤติกรรมทุจริตการสอบ โดย ราชันย์ บุญธิมา (2536) และพฤติกรรมการเล่นการพนัน โดย จรรยา กล่าวสุนทร (2540)

นอกจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมข้างต้นแล้ว ยังมีนักวิจัยอีกหลายท่านที่นำทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลไปใช้ศึกษาพฤติกรรมอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยผลการวิจัยส่วนมากสอดคล้องกับทฤษฎี ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมการเลือกประกอบอาชีพของหญิงวัยรุ่น โดย ฟิชไบน์ และไอเซน (Fishbein and Ajzen. 1980) พฤติกรรมการสะสมโดย เคลลี และไบรลิ่งเกอร์ (Kelly and Breinlinger. 1995) พฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดย วรรณา ลาวัณ (2535) พฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำของครูประถม โดย ดุษฎี โยเหลา และประทีป จินจี (2539) และพฤติกรรมการประพาศิตศีล โดย บุญเริ่ม สุพัฒนา (2541)

อย่างไรก็ดี สำหรับพฤติกรรมการพั่นฟุตบอลนั้นในประเทศไทยยังไม่มีผู้ใดศึกษาจากความสำคัญที่กล่าวมาทั้งหมด ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมการพั่นฟุตบอลของนิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 362 คน

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาระดับความตั้งใจเชิงพฤติกรรมต่อการพั่นฟุตบอลและพฤติกรรมการพั่นฟุตบอล ของนิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) กับเจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม) และระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม)

3. เพื่อศึกษาการทำนายและอธิบายความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการกระทำพฤติกรรมพนันฟุตบอล ของนิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้วยทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการพนันฟุตบอลกับพฤติกรรมการพนันฟุตบอล ของนิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

5. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ และความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูงกับกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลในระดับต่ำ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาจะทำให้เข้าใจถึง สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมพนันฟุตบอล ความเชื่อเกี่ยวกับการพนันฟุตบอล เจตคติต่อพฤติกรรมพนันฟุตบอล การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการพนันฟุตบอล นอกจากนั้นยังทำให้ทราบว่า ตัวแปรใดบ้างที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมพนันฟุตบอล ของนิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษา มาเป็นแนวทางสำคัญแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการเสริมสร้างความเชื่อ และเจตคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับพฤติกรรมพนันฟุตบอลต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2545 จาก 5 คณะ ประกอบด้วย คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะศิลปกรรมศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 1,854 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2545 มีจำนวนนิสิตทั้งสิ้น 362 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีคณะเป็นระดับชั้น (Strata) และมีนิสิตชายระดับปริญญาตรีเป็นหน่วยในการสุ่ม (Sampling Unit)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

3.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

3.1.1 เจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง)

3.1.2 เจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม) ประกอบด้วย

3.1.2.1 ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการพนันฟุตบอล

3.1.2.2 การประเมินผลของการพนันฟุตบอล

3.1.3 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง)

3.1.4 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม)

ประกอบด้วย

3.1.4.1 ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง

3.1.4.2 แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

3.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

3.2.1 ความตั้งใจเชิงพฤติกรรมต่อการพนันฟุตบอล

3.2.2 พฤติกรรมพนันฟุตบอล

นิยามศัพท์เฉพาะ

ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล หมายถึง ทฤษฎีของฟิชไบน์และไอเซนที่กล่าวถึงโครงสร้างหรือหลักการที่ใช้ในการทำนายพฤติกรรม ซึ่งโยงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจเชิงพฤติกรรมกับพฤติกรรม ระหว่างเจตคติต่อพฤติกรรมและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับความตั้งใจเชิงพฤติกรรม

นิยามปฏิบัติการ

1. พฤติกรรมพนันฟุตบอล (B) หมายถึง การกระทำของบุคคลที่ใช้ผลของการแข่งขันฟุตบอลเป็นตัวตัดสิน เพื่อเอาทรัพย์สินหรือเงินทองจากผู้แพ้พนัน สามารถวัดได้จากแบบวัดพฤติกรรมการพนันที่ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น เป็นแบบรายงานตนเอง 6 ระดับ ตั้งแต่ ไม่พนันเลย (0) จนถึง เล่นมากกว่า 4 ครั้ง (5) ผู้ที่ได้คะแนนสูงถือได้ว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ สำหรับขั้นตอนการเปรียบเทียบความเชื่อซึ่งจะแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลสูงและกลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลต่ำนั้น ผู้วิจัยใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม โดยผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าหรือเท่ากับคะแนนเฉลี่ยเป็น

กลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลสูง ผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลต่ำ

2. ความตั้งใจเชิงพฤติกรรมที่จะพนันฟุตบอล (I) หมายถึง การแสดงเจตนาของบุคคลว่าเขาจะแสดงพฤติกรรมพนันฟุตบอลมากน้อยเพียงใด การวัดความตั้งใจที่จะพนันฟุตบอลใช้แบบวัดพฤติกรรมพนันฟุตบอลที่ผู้วิจัยสร้างตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 7 ระดับ ตั้งแต่ตั้งใจจะเล่น (7) จนถึง ตั้งใจจะไม่เล่น (1) ผู้ที่ได้คะแนนสูงเป็นผู้มีความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมพนันฟุตบอลสูงกว่าผู้ที่มีคะแนนต่ำ

3. เจตคติต่อการพนันฟุตบอล หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึกและความโน้มเอียงของบุคคลที่จะแสดงออกมาในทางบวกและทางลบต่อพฤติกรรมพนันฟุตบอล ในแนวคิดของทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลมีวิธีวัด 2 วิธี คือ

3.1 วัดทางตรง (AB) เป็นการวัดโดยการประเมินความรู้สึกของบุคคลต่อพฤติกรรมในลักษณะของความชอบ – ไม่ชอบ ดี – เลว ซึ่งงานวิจัยนี้ใช้การวัดจากมาตราส่วนประมาณค่าของ ออสกูต โดยด้านบวกมีการให้คะแนน 7 ถึง 1 ส่วนด้านลบมีการให้คะแนน 1 ถึง 7 ผู้ที่ได้คะแนนสูงจะเป็นผู้ที่มีเจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) ในทางบวกมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

3.2 วัดทางอ้อม (Σb_{ij}) เป็นการวัดโดยการรวมผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำนั้นกับการประเมินผลของการกระทำแต่ละอย่าง

3.2.1 ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ (b_i) หมายถึง การที่บุคคลเชื่อว่าเมื่อกระทำพฤติกรรมนั้นแล้วจะทำให้เกิดผลกับตัวเองอย่างไร โดยด้านบวกมีการให้คะแนน 7 ถึง 1 ส่วนด้านลบมีการให้คะแนน 1 ถึง 7

3.2.2 การประเมินผลของการกระทำ (e_i) หมายถึง การที่บุคคลตัดสินผลอันเกิดจากการประกอบพฤติกรรมนั้นว่ามีประโยชน์มากน้อยเพียงใด หรือเป็นสิ่งที่ดี – เลวเพียงใด โดยด้านบวกมีการให้คะแนน 7 ถึง 1 ส่วนด้านลบมีการให้คะแนน 1 ถึง 7 ผู้ที่ได้คะแนนสูงจะเป็นผู้ที่มีเจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม) ในทางบวกมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

4. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล หมายถึง การรับรู้ของบุคคลที่มีต่อผู้อื่นที่เขาให้ความสำคัญโดยรับรู้ว่าเขาอ้างอิงนั้นคิดว่าเขาควรหรือไม่ควรแสดงพฤติกรรมที่ระบุนั้น ในแนวคิดของทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลมีวิธีการวัด 2 วิธี คือ

4.1 วัดทางตรง (SN) เป็นการวัดโดยการประเมินความเชื่อของกลุ่มตัวอย่างว่าบุคคลที่มีความสำคัญต่อเขาคิดว่าเขาควรหรือไม่ควรทำพฤติกรรมนั้นมากน้อยเพียงใด การวัด

การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรงใช้แบบวัดพฤติกรรมการพนันฟุตบอลที่ผู้วิจัยสร้างตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 7 ระดับ คำตอบแต่ละข้อมีคะแนนระหว่าง 7 ถึง 1 ผู้ที่ได้คะแนนสูงจะเป็นผู้ที่มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) มากกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

4.2 วัดทางอ้อม (Σ NBMC) เป็นการวัดโดยการรวมผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงกับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

4.2.1 ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง (NB) หมายถึง การรับรู้ความคาดหวังของบุคคลต่างๆ ที่แวดล้อมตัวเขา ซึ่งเขาจะพิจารณาว่าบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญต่อเขาคิดว่าเขาควรจะทำหรือไม่ทำพฤติกรรมนั้น คำตอบแต่ละข้อมีคะแนนระหว่าง 7 ถึง 1

4.2.2 แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (MC) หมายถึง ความต้องการของบุคคลที่จะกระทำตามบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความสำคัญต่อเขา คำตอบแต่ละข้อมีคะแนนระหว่าง 7 ถึง 1 ผู้ที่ได้คะแนนสูงจะเป็นผู้ที่มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม) มากกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

บทที่ 2

ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการเล่นฟุตบอลของนิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Theory of Reasoned Action) ของฟิชไบน์และไอเซนมาอธิบายพฤติกรรมดังกล่าว โดยทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Theory Action Reasoned) สามารถอธิบายเหตุผลเบื้องหลังของการมีหรือไม่มีพฤติกรรมต่างๆ รวมถึงเจตนาเชิงพฤติกรรม และสามารถทำนายพฤติกรรมได้เป็นอย่างดี

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งมีหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพนันฟุตบอล
 - 1.1 ความหมายของการพนันและความหมายของการพนันฟุตบอล
 - 1.2 พัฒนาการและรูปแบบการเล่นพนันฟุตบอลในประเทศไทย
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล
 - 2.1 ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล
 - 2.3 สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพนันฟุตบอล

การพนันตามความหมายของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หมายถึง การต่อรองเอาเงินหรือสิ่งของ , เล่นแข่งขันเอาเงินหรือสิ่งของกันด้วยการเสี่ยงโชคหรือฝีมือ กฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับการพนันคือ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 ซึ่งในพระราชบัญญัติดังกล่าวมิได้มีบทวิเคราะห์นิยามของคำว่าการเล่นพนันไว้ โดยเฉพาะแต่ได้นำเอาประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพนันมาบังคับใช้ ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้แยกคำว่าการเล่นพนันและการขันต่อไว้ต่างหากจากกันดังนี้

การเล่นพนัน คือ การเข้าเสี่ยงโชคซึ่งต้องใช้ไหวพริบและฝีมือมาพนันเอาทรัพย์สินกัน เช่น การเล่นไพ่ตอง บิลเลียดรู และตีผี เป็นต้น

ขั้นตอนคือ การเล่นที่บุคคล 2 ฝ่ายมีความเห็นตรงกันข้ามกันในเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งไม่แน่นอนอันจะเกิดขึ้นในอนาคต และได้มาตกลงกันว่าถ้าเหตุการณ์เป็นไปตามนั้นจริง ฝ่ายหนึ่งแพ้ อีกฝ่ายหนึ่งชนะ ฝ่ายแพ้จะต้องเสียเงินให้แก่ผู้ชนะตามที่ได้ตกลงกันได้ เช่น พนันกันว่าใครจะเป็นนายกรัฐมนตรีคนต่อไป เป็นต้น

เพื่อให้คำนิยามและความหมายของการพนันชัดเจนขึ้น ในที่นี้จะนำคำนิยามที่นักกฎหมายได้กล่าวถึงการพนันดังนี้

ศาสตราจารย์ จิต เศรษฐบุตร ให้คำนิยามว่า การพนันเป็นเอกเทศสัญญา ที่คู่สัญญาได้ให้คำมั่นซึ่งกันและกัน ฝ่ายหนึ่งจะจ่ายเงินหรือทรัพย์สินแก่อีกฝ่ายหนึ่ง แล้วแต่ว่าเหตุการณ์ที่คู่สัญญายังรู้ไม่แน่นอนอันหนึ่งจะได้ปรากฏแก่คู่สัญญาว่าแน่นอนในทางใด เมื่อปรากฏเหตุการณ์ออกมาแน่นอนในทางใดแล้ว คู่สัญญาที่ได้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินตามคำมั่นสัญญานั้นได้ชื่อว่าเป็นผู้แพ้ ส่วนคู่สัญญาที่รับเงินหรือทรัพย์สินได้ชื่อว่าเป็นผู้ชนะ (องอาจ ชัยเพชรโยธิน. 2541 : 36 ; อ้างอิงจาก จิต เศรษฐบุตร. 2496. กฎหมายแพ่งและพาณิชย์. หน้า 171)

ประภาส วณกเกียรติ ให้คำนิยามว่า การพนันต้องเป็นไปด้วยการเสี่ยงโชคด้วยไหวพริบและฝีมือเอาเงินหรือทรัพย์สินกันโดยชอบด้วยกฎหมายหรือมิชอบด้วยกฎหมาย และผู้เล่นทุกคนได้ร่วมในการเสี่ยงโชคนี้ด้วย (องอาจ ชัยเพชรโยธิน. 2541 : 36 ; อ้างอิงจาก ประภาส วณกเกียรติ. 2495. กฎหมายแพ่งและพาณิชย์. หน้า 74)

สมพร พรหมพิตร ให้คำนิยามว่า การพนันคือการเอาแพ้เอาชนะกันด้วยการเสี่ยงโชค (สมพร พรหมพิตร. 2538 : 3)

ทนายภูธร (2530 : 58 – 64) ให้ความหมายของการพนันว่า สัญญาที่ก่อให้เกิดการได้หรือเสียซึ่งเงินหรือทรัพย์สิน โดยคู่สัญญาถือเอาผลแห่งเหตุการณ์ในอนาคตอันไม่แน่นอน ซึ่งคู่สัญญาไม่มีส่วนได้เสียเป็นเครื่องชี้ขาด ซึ่งจะต้องประกอบไปด้วยลักษณะสำคัญ 5 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 ต้องมีการได้หรือเสีย ถ้าไม่มีการได้หรือเสีย หรือได้เสียทางเดียว หรือได้เสียด้วยกันไม่ถือว่าเป็นการพนัน

ลักษณะที่ 2 สิ่งที่ได้เสียต้องเป็นเงินหรือทรัพย์สิน

ลักษณะที่ 3 ต้องถือเอาเหตุการณ์ในอนาคตเป็นเครื่องชี้ขาด

ลักษณะที่ 4 คู่สัญญาต้องไม่มีส่วนได้เสียในผลที่เสี่ยงภัยนั้น

ลักษณะที่ 5 ต้องมีผู้เล่นตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไป คือ มีผู้จัดให้มีการเล่นการพนัน (เจ้ามือ) และมีผู้ร่วมเล่น

จากคำนิยามของการพนันข้างต้นสามารถแยกองค์ประกอบของการพนันตามกฎหมายได้ดังนี้

1. ต้องมีการได้เสียเงินทองหรือทรัพย์สิน ถ้าไม่ได้เอาทรัพย์สินหรือเงินทองถือว่าไม่ได้เป็นการพนัน
2. การเล่นเกมพนันจะต้องมีผู้เล่น 2 ฝ่ายขึ้นไป คือ มีผู้พนันและผู้รับพนัน
3. การได้หรือการเสียนั้นถือเอาผลของเหตุการณ์ในอนาคตอันไม่แน่นอนเป็นเครื่องชี้ขาด (มีการเสี่ยง) เช่น นาย ก. ตกลงกับนาย ข. ว่าถ้าทีมทหารอากาศเอาชนะทีมการทำเรือได้ในสัปดาห์นี้ นาย ข. จะต้องจ่ายเงินให้นาย ก. 1000 บาท ถ้าทีมทหารอากาศแพ้ นาย ก. จะจ่ายเงินให้นาย ข. 1000 บาท เช่นกัน

จากคำนิยามของคำว่าการเล่นพนันข้างต้นเราสามารถสรุปคำนิยามของการพนันฟุตบอลได้ดังนี้

การพนันฟุตบอล หมายถึง การที่บุคคล 2 ฝ่าย ในที่นี้คือ ผู้พนันและผู้รับพนันหรือเจ้ามือ ได้ตกลงหรือทำสัญญาว่าจะจ่ายเงินหรือทรัพย์สินให้แก่อีกฝ่าย โดยขึ้นอยู่กับผลของการแข่งขันฟุตบอลที่จะเกิดขึ้น โดยเมื่อทราบผลการแข่งขันแล้วผู้ที่จ่ายเงินหรือทรัพย์สินตามสัญญาคือผู้แพ้พนัน ส่วนผู้ที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินคือผู้ที่ชนะพนัน

พัฒนาการและรูปแบบการเล่นพนันฟุตบอลในประเทศไทย

รูปแบบการพนันฟุตบอลในประเทศไทยพัฒนามาจากรูปแบบการพนันในประเทศอังกฤษ ซึ่งการพนันฟุตบอลในประเทศอังกฤษเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมาย โดยนักพนันจะต้องพนันผ่านบริษัทรับแทงพนันที่ถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น เช่น เลดโบรค (Ladbrokes) วิลเลียม ฮิลล์ (William Hill) หรือ โครัล (Coral) โดยจะเป็นการพนันว่าทีมใดจะชนะ เสมอ แพ้ หรือพนันว่าใครจะเป็นคนยิงประตูแรกได้ แต่ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือการเล่นทายผลแพ้ – ชนะ เช่น ถ้าพนันในกรณีที่คาดว่าทีมเจ้าบ้านจะชนะ 15 ต่อ 8 หมายความว่าถ้าแทงเจ้าบ้านชนะจะได้เงินทั้งสิ้น 23 บาท (จากกำไร 15 บาท บวกกับเงินทุนอีก 8 บาท) ถ้าทีมเจ้าบ้านเสมอหรือแพ้ก็จะเสีย 8 บาท

จากอัตราต่อรองรูปแบบดังกล่าวเป็นการต่อรองโดยใช้ผลแพ้ชนะหรือเสมอเท่านั้น โดยที่ไม่ได้มีการต่อประตู จึงทำให้การแทงพนันค่อนข้างแคบ ซึ่งจะมีผลมากในกรณีที่คู่ต่อสู้มีฝีมือต่างกันมากนักพนันก็จะเล่นทีมที่เหนือกว่าเพียงอย่างเดียว ดังนั้นการแทงพนันจึงเปลี่ยนรูปแบบไปคือมีการเล่นจำนวนประตูที่ได้เสียกันแทน ซึ่งส่งผลทำให้ความได้เปรียบเสียเปรียบของทีมคู่แข่งขันหมดไป เช่น ทีม A ซึ่งเป็นทีมที่มีฝีมือเหนือกว่าต่อให้ทีม B 1 ลูก หมายความว่า

ถ้าทีม A ชนะ 1 ลูกจะถือว่าเสมอกันไม่มีใครได้ใครเสีย แต่ถ้าทีม A ชนะมากกว่า 1 ลูก ฝ่ายที่ถือหางทีม A จะเป็นฝ่ายชนะ ในทางกลับกันถ้าทีม A ไม่สามารถยิงประตูได้เลยผู้ที่ถือหางทีม A ก็แพ้นั่น

การกำหนดอัตราต่อรองต่างๆ โຕ้รับเล่นการพนันฟุตบอลจะอาศัยอัตราต่อรองจากประเทศอังกฤษเป็นข้อมูลเบื้องต้น และปรับด้วยความต้องการของผู้เล่นการพนันที่มีต่อทีมต่างๆ โดยปกติทีมฟุตบอลที่มีชื่อเสียง และมีฝีเท้าที่คงเส้นคงวา เช่น ทีมสเปอร์ (Spurs) ทีมแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด (Manchester United) ทีมลิเวอร์พูล (Liverpool) และทีมอาร์เซนอล (Arsenal) ฯลฯ จะมีอัตราต่อรองสูงกว่าอัตราต่อรองมาตรฐานขั้นต่ำ เนื่องจากโຕ้รับเล่นการพนันฟุตบอลต้องการดึงดูดผู้เล่นการพนันให้เล่นทั้งทีมต่อและทีมรอง เพื่อป้องกันความเสี่ยงอันเกิดจากการทุ่มเล่นของผู้เล่นที่มั่นใจทีมดังกล่าว

ในการกำหนดอัตราต่อรองนั้น โຕ้รับพนันจะเป็นผู้กำหนดอัตราต่อรองในแต่ละคู่เป็น 2 อัตรา คือ อัตราต่อรองที่โຕ้รับเป็นทีมต่อ (ลูกค้ำจะต้องเล่นทีมรอง) และอัตราที่ลูกค้ำเล่นเป็นทีมต่อ (โຕ้รับพนันจะเล่นทีมรอง) ซึ่งอัตราต่อรองทั้ง 2 นี้จะไม่เท่ากัน โดยจะมีความแตกต่างกันประมาณร้อยละ 20 – 25 ดังนั้นถ้ามีลูกค้ำ 2 คน คนหนึ่งเล่นทีมต่อ อีกคนหนึ่งเล่นทีมรอง โຕ้รับพนันฟุตบอลจะมีกำไรประมาณร้อยละ 10 ไม่ว่าทีมใดจะชนะหรือแพ้กก็ตาม (ในกรณีที่จำนวนเงินเล่นพนันของผู้แทงทั้ง 2 คนเท่ากัน) การหากำไรจากส่วนต่างของโຕ้รับเล่นการพนันฟุตบอลนั้น โຕ้รับพนันจะต้องพยายามทำให้ปริมาณของผู้เล่นพนันที่เล่นทีมต่อและทีมรองเท่าๆ กัน โดยมีปัจจัยคือ การกำหนดอัตราต่อรองให้เปลี่ยนแปลงไปตามอุปสงค์และอุปทาน แต่ถ้ามีผู้เล่นทีมต่อมาก อัตราต่อรองทีมต่อก็จะเพิ่มขึ้น แต่ถ้ามีผู้พนันทีมรองมาก อัตราต่อรองทีมรองก็จะเพิ่มขึ้น ซึ่งอัตราต่อรองนี้จะเคลื่อนไหวเร็วมากเมื่อใกล้เวลาที่โຕ้เปิดรับพนัน เนื่องจากจะมีการถ่ายเทเงินรับพนันระหว่างกัน โดยโຕ้รับเล่นที่มีทุนน้อยจะนำเงินไปเล่นพนันกับโຕ้รับพนันที่มีเงินทุนมาก หรืออาจนำไปเล่นพนันกับโຕ้รับเล่นพนันฟุตบอลในต่างประเทศ

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่ารูปแบบการพนันฟุตบอลในประเทศไทยพัฒนามาจากรูปแบบการเล่นในประเทศอังกฤษ แต่ได้เพิ่มเติมการเล่นพนันให้หลากหลายยิ่งขึ้น โดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย ได้รวบรวมอัตราต่อรองที่นิยมเล่นกันในประเทศไทยไว้ 29 แบบ ดังนี้ (นวลน้อย ตริรัตน์. 2541 : 191)

ตาราง 1 แสดงอัตราต่อรองการพนันฟุตบอลในประเทศไทย

อัตราต่อรองที่เจ้ามือเอือหาง ทีม A (ทีมต่อ) (1)	อัตราต่อรองที่ลูกค้ำเอือหาง ทีม A (ทีมต่อ) (2)	อัตรารอง ที่เพิ่มขึ้น (3)
1. เสมอทีม A	ทีม A ต่อกลับ 5/4	25%
2. ทีม A ต่อ 10/9	ทีม A ต่อกลับ 11/8	26%
3. ทีม A ต่อเสมอควบครึ่งลบ5/4	ทีม A ต่อกลับเสมอควบครึ่ง	25%
4. ทีม A ต่อเสมอควบครึ่งลบ10/9	ทีม A ต่อกลับเสมอควบครึ่ง บวก10/9	20%
5. ทีม A ต่อเสมอควบครึ่งลูก	ทีม A ต่อกลับเสมอควบครึ่ง บวก5/40	25%
6. ทีม A ต่อเสมอควบครึ่งลูกบวก10/9	ทีม A ต่อกลับเสมอควบครึ่ง บวก11/8	24%
7. ทีม A ต่อครึ่งลูกลบ5/4	ทีม A ต่อกลับ(1/2)	25%
8. ทีม A ต่อครึ่งลูกลบ10/9	ทีม A ต่อกลับ(1/2)+10/9	20%
9. ทีม A ต่อครึ่งลูก	ทีม A ต่อกลับ(1/2)+5/4	25%
10. ทีม A ต่อครึ่งลูกบวก10/9	ทีม A ต่อกลับ(1/2)+11/8	24%
11. ทีม A ต่อครึ่งควบลูกลบ5/4	ทีม A ต่อกลับ(1/2+1)	25%
12. ทีม A ต่อครึ่งควบลูกลบ10/9	ทีม A ต่อกลับ(1/2+1)	20%
13. ทีม A ต่อครึ่งควบลูก	ทีม A ต่อกลับ(1/2+1)+5/4	25%
14. ทีม A ต่อครึ่งควบลูกบวก10/9	ทีม A ต่อกลับ(1/2+1)+11/8	24%
15. ทีม A ต่อหนึ่งลูกลบ5/4	ทีม A ต่อกลับ(1)	25%
16. ทีม A ต่อหนึ่งลูกลบ10/9	ทีม A ต่อกลับ(1)+10/9	20%
17. ทีม A ต่อหนึ่งลูก	ทีม A ต่อกลับ(1)+5/4	25%
18. ทีม A ต่อหนึ่งลูกบวก10/9	ทีม A ต่อกลับ(1)+11/8	24%
19. ทีม A ต่อลูกควบลูกครึ่งลบ5/4	ทีม A ต่อกลับ(1+1.5)	25%
20. ทีม A ต่อลูกควบลูกครึ่งลบ10/9	ทีม A ต่อกลับ(1+1.5)	20%
21. ทีม A ต่อลูกควบลูกครึ่ง	ทีม A ต่อกลับ(1+1.5)	25%

ตาราง 1 (ต่อ)

อัตราต่อรองที่เจ้ามือถือหาง ทีม A (ทีมต่อ) (1)	อัตราต่อรองที่ลูกค้าถือหาง ทีม A (ทีมต่อ) (2)	อัตราต่อรอง ที่เพิ่มขึ้น (3)
22. ทีม A ต่อลูกควบลูกครึ่งบวก10/9	ทีม A ต่อกลับ(1+1.5)+11/8	24%
23. ทีม A ต่อลูกครึ่งลบ5/4	ทีม A ต่อกลับ(1.5)	25%
24. ทีม A ต่อลูกครึ่งลบ10/9	ทีม A ต่อกลับ(1.5)+10/9	20%
25. ทีม A ต่อลูกครึ่งบวก10/9	ทีม A ต่อกลับ(1.5)+11/8	24%
26. ทีม A ต่อลูกครึ่งควบลูกสองลบ5/4	ทีม A ต่อกลับ(1.5+2)	25%
27. ทีม A ต่อลูกครึ่งควบลูกสองลบ 9/10	ทีม A ต่อกลับ(1.5+2)+10/9	20%
28. ทีม A ต่อลูกครึ่งควบลูกสอง	ทีม A ต่อกลับ(1.5+2)+5/4	25%
29. ทีม A ต่อครึ่งควบลูกบวก10/9	ทีม A ต่อกลับ(1.5+2)+11/8	24%

เพื่อให้เห็นถึงลักษณะการเล่นและผลที่จะได้รับ สามารถแบ่งการต่อรองได้เป็น 2 กลุ่ม คือ (องอาจ ชัยเพชรโยธิน. 2541 : 19 – 21)

1. การเล่นเป็นทีมโดยไม่มีแต้มต่อ ใช้กับการเล่นในกรณีที่คุณแข่งมีฝีมือใกล้เคียงกัน สามารถแยกได้เป็น 2 กรณี คือ การเล่นทีมรองและการเล่นทีมต่อ

1.1 กรณีลูกค้าเล่นทีมรอง ซึ่งก็คือการเล่นตามอัตราต่อรองที่เจ้ามือเป็นผู้กำหนด เช่น ทีม A ต่อ10/9 ก็คือถ้าทีม A ชนะเจ้ามือจะได้เงิน 9 บาท แต่ถ้าทีม A แพ้แล้วลูกค้าจะได้เงิน 10 บาท ในประเทศไทยได้มีการพัฒนารูปแบบการเล่นที่แตกต่างจากการเล่นในอังกฤษ กล่าวคือมีการเล่น 2 ทาง ซึ่งก็คือการเล่นที่มีการควบ ในคอลัมน์ที่1 ในตารางต่อรอง เช่น อัตราต่อรองแบบเสมอควบลูกครึ่ง (ในข้อ 5) หมายความว่าถ้าลูกค้านั้นด้วยเงิน 100 บาท เงินจำนวนนี้จะถูกแบ่งเป็น 2 ส่วนๆ ละ 50 บาท ส่วนแรกจะไม่ได้แต้มต่อ ส่วนที่สองจะได้แต้มต่อ 1/2 ลูก กล่าวคือถ้าทีม A ชนะแล้วเจ้ามือจะได้เงิน 100 บาท แต่ถ้าทีม A แพ้ลูกค้าจะได้รับเงิน 100 บาท ในกรณีที่ทั้งสองทีมเสมอกันลูกค้าจะได้รับเงินจากเจ้ามือ 50 บาท โดยเป็นการได้จากส่วนที่สอง ส่วนแรกถือว่าไม่ได้ไม่เสีย

1.2 กรณีลูกค้าเล่นทีมต่อ ในกรณีนี้อัตราต่อรองจะกลายเป็นในคอลัมน์ที่ 2 แทนที่ กล่าวคือ ในครั้งแรกเจ้ามือได้กำหนดอัตราการเล่นเป็นแบบข้อ 1 ในตารางอัตราต่อรอง ซึ่งก็คือการต่อรองแบบ 1:1 นั่นเอง คือถ้าลูกค้าแทงไว้ 100 บาท ถ้าทีม A ชนะเจ้ามือได้ 100 บาท ถ้าทีม A แพ้ เจ้ามือจ่าย 100 บาท แต่ถ้าลูกค้าต้องการเล่นทีมต่อแล้วอัตราต่อรองจะกลายเป็นทีม A ต่อกลับ 5/4 ซึ่งหมายความว่า ถ้าลูกค้าแทง 100 บาท ถ้าทีม A ชนะ ลูกค้าจะได้เงิน 80 บาท จากเจ้ามือ ถ้าทีม A แพ้ ลูกค้าต้องจ่ายเงิน 100 บาทให้เจ้ามือ ส่วนต่างของอัตราต่อรองทั้ง 2 ทีมคือ 25 เปอร์เซ็นต์ (คอลัมน์ 3) ซึ่งได้จาก $(100/80 - 100/100) \times 100 = 25\%$ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราต่อรองในคอลัมน์ที่ 1 และ 2 จะพบว่าส่วนต่างนั้นจะอยู่ในช่วง 20 - 26 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าถ้ามีผู้เล่นทั้ง 2 ทีมในวงเงินที่พอๆ กัน หรือมีทั้งผู้ต้องการต่อกลับทีม B และผู้ที่ต้องการต่อกลับทีม A ในวงเงินที่ใกล้เคียงกัน เจ้ามือจะได้รับกำไรโดยไม่มีความเสี่ยงเลยในอัตราประมาณ 10-13 เปอร์เซ็นต์ของวงเงินที่พนันทั้งหมด ในกรณีที่กล่าวถึงข้างต้นถ้านาย ก รองทีม B 100 บาท และนาย ข ต่อกลับทีม A 100 บาทเช่นเดียวกัน ถ้าผลการแข่งขันปรากฏว่าทีม A ชนะเจ้ามือจะได้เงินจากนาย ก 100 บาทและจะจ่ายเงินให้นาย ข 80 บาทเท่านั้น เจ้ามือจึงมีกำไร 20 บาท หรือ 10 เปอร์เซ็นต์จากวงเงินที่แทงทั้งหมด 200 บาท ดังนั้นการที่ให้มีการกำหนดมาตรฐานการต่อกลับจึงเป็นการปิดประตูความเสี่ยงของเจ้ามือลงโดยสิ้นเชิงและเป็นผลทำให้เจ้ามือมีกำไรโดยอัตโนมัติ โดยกำไรที่ได้นี้อาจถือว่าเป็นผลตอบแทนของการจัดบริการการพนัน กล่าวคือเป็นการจับคู่บุคคลที่ต้องการเล่นในแต่ละฝ่ายนั่นเอง

2. การเล่นพนันที่มีแต้มต่อ (จำนวนประตู) ซึ่งมักใช้กับการเล่นที่คู่แข่งชั้นมีฝีมือห่ากันพอสมควร ในกรณีเช่นนี้คือการเล่นที่มีการต่อแต้มเป็นจำนวนประตูให้ เช่น ทีม A ต่อครั้งลูก หมายความว่าถ้าทีม A ชนะเจ้ามือจะได้เงินที่พนัน ถ้าทีม A เสมอหรือแพ้เจ้ามือจะต้องจ่ายเงินให้กับลูกค้า หรือเช่นในการต่อรองอันดับที่ 17 ทีม A ต่อหนึ่งลูก หมายความว่าทีม A ต้องชนะ 2 ลูกขึ้นไปเจ้ามือถึงจะได้เงินพนัน

นอกจากรูปแบบของการพนันข้างต้นแล้ว ในปัจจุบันได้มีรูปแบบการพนันฟุตบอลแบบใหม่เกิดขึ้นมาและกำลังเป็นที่นิยมอย่างมากในหมู่นักพนัน นั่นก็คือการพนันฟุตบอลชุดหรือการพนันฟุตบอลแบบ STEP ซึ่งการพนันรูปแบบนี้เริ่มมีขึ้นครั้งแรกประมาณปี พ.ศ.2540 และเป็นที่นิยมแพร่หลายอย่างมากในช่วงปี พ.ศ.2542 โดยเฉพาะในหมู่เยาวชนและนักศึกษา เพราะใช้จำนวนเงินในการพนันน้อยแต่ได้ผลตอบแทนมาก โดยวิธีการเล่นทำได้ง่ายคือ ผู้เล่นต้องไปรับแบบฟอร์มการแทงหรือเรียกกันว่าใบ โดยในใบโพยนั้นจะมีรายชื่อคู่แข่งชั้นและอัตราต่อรองผู้เล่นเพียงแค่ว่ากาบาทลงในช่องด้านหลังของทีมที่ต้องการเล่นเท่านั้น ผู้เล่นจะต้องแทงเป็นชุดคือตั้งแต่ 3 คู่ขึ้นไปจนถึง 10 คู่ หากทายถูกหมดเจ้ามือจะจ่ายเงินเป็นทวีคูณตั้งแต่สามเท่าถึง

หากเท่าจากจำนวนเงินและจำนวนคู่ที่แทง เช่น จำนวนเงินที่แทง 50 บาท แทงทั้งหมด 5 คู่ ถ้าทายถูกหมดผู้พนันจะได้เงิน 850 บาท (800 คือเงินที่ได้รับจากการพนัน 50 คือเงินทุน) แต่ถ้าผู้พนันแทงผิดคู่ใดคู่หนึ่งก็จะเสียเงินที่แทงให้เจ้ามือทันที จากผลตอบแทนที่สูงแต่ใช้การลงทุนที่ต่ำจึงส่งผลทำให้การพนันฟุตบอลชุดได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบัน

ทฤษฎีเบื้องหลังงานวิจัย

แนวคิดของการศึกษา

ดังที่ได้สรุปข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและรูปแบบการเล่นพนันฟุตบอล พบว่าในประเทศไทยมีรูปแบบการพนันฟุตบอลหลายรูปแบบ โดยมีทั้งที่รับมาจากต่างประเทศและพัฒนาในรูปแบบการพนันขึ้นมาเองเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและเพื่อดึงดูดความสนใจของลูกค้านี้ จึงทำให้การพนันฟุตบอลได้รับความนิยมจากคนทุกเพศทุกวัยและทุกชนชั้น นอกจากนี้การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการติดต่อสื่อสาร เช่น วิทยุติดตามตัวและโทรศัพท์มือถือ ทำให้ยากต่อการจับกุมสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ดังนั้นในการหามาตรการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหการพนันฟุตบอลจึงควรศึกษาให้ทราบว่าพฤติกรรมพนันฟุตบอลได้รับอิทธิพลจากปัจจัยใดบ้าง ทั้งนี้จะได้หาทางเพื่อควบคุมพฤติกรรมดังกล่าวนี้ได้อย่างเหมาะสม

ฟิชไบน์ และไอเซน ได้เสนอทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Theory of Reasoned Action) ซึ่งได้อธิบายและชี้ให้เห็นถึงแนวทางในการควบคุมและทำนายพฤติกรรมมนุษย์ไว้ว่า มนุษย์มีเหตุผลและใช้ข้อมูลเหตุผลที่ตนมีอย่างเป็นระบบ พิจารณาการกระทำของตนก่อนลงมือกระทำ พฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง (Behavior : B) ซึ่งบุคคลจะประกอบพฤติกรรมนั้นมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความตั้งใจที่จะประกอบพฤติกรรมนั้น (I) ในขณะเดียวกันความตั้งใจ (I) ดังกล่าวยังขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคลที่สำคัญคือ เจตคติต่อการประกอบพฤติกรรม (AB) และปัจจัยทางสังคมหรือสิ่งแวดล้อม คือ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (SN) โดยเจตคติต่อการประกอบพฤติกรรม (AB) จะขึ้นอยู่กับความเชื่อเกี่ยวกับผลของการประกอบพฤติกรรม (b_i) และการประเมินความเชื่อเกี่ยวกับผลของการประกอบพฤติกรรม (e_i) ส่วนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (SN) ยังขึ้นอยู่กับความเชื่อที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (NB) และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามความเชื่อของกลุ่มอ้างอิง (MC) ดังมีรายละเอียดของทฤษฎีดังนี้

ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (A THEORY OF REASONED ACTION)

ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชไบน์ และไอเซน มีการเริ่มศึกษาค้นคว้าตั้งแต่ปี 1967 ฟิชไบน์และไอเซนพัฒนาทฤษฎีนี้เป็นเวลากว่า 10 ปี และเสนอทฤษฎีเต็มรูปแบบเมื่อปี 1980 โดยทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลมีพื้นฐานความเชื่อที่ว่า มนุษย์เป็นผู้มีเหตุผลอยู่เสมอ และมีการใช้ข้อมูลที่ตนมีอย่างเป็นระบบ พฤติกรรมที่มนุษย์ปฏิบัติมิได้เกิดมาจากจิตไร้สำนึก หรือการทำตามอำเภอใจ แต่มนุษย์จะพิจารณาสิ่งที่เกิดจากการกระทำก่อนที่จะตัดสินใจจะทำ หรือไม่ทำพฤติกรรมใดๆ (ธีระพร อูวรรณโณ. 2528 : 144 – 157)

1. ในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ความตั้งใจที่จะปฏิบัติพฤติกรรม (Behavior Intension หรือ BI) ของมนุษย์ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดพื้นฐาน 2 ข้อ คือ

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factor) คือ การประเมินผลที่เกิดขึ้นของการกระทำว่าเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ ดีหรือไม่ดี ซึ่งเราเรียกว่า เจตคติในการประกอบพฤติกรรม (Attitude Toward Behavior หรือ A_B)

เจตคติในการประกอบพฤติกรรมขึ้นอยู่กับ ความเชื่อในการประกอบพฤติกรรม (Behavior Beliefs หรือ b_i) คือเชื่อว่าพฤติกรรมที่ทาลงไปเป็นสิ่งที่ดีและมีประโยชน์ เช่น การซื้อวีดีโอเกมจะส่งผลทำให้ครอบครัวได้ใช้เวลาร่วมกันและทำให้ลูกมีความสุข และการประเมินความเชื่อเกี่ยวกับผลของการประกอบพฤติกรรม (Evaluation of Consequences หรือ e_i) เขียนเป็นสมการได้ว่า

$$A_B = \sum b_i e_i$$

1.2 อิทธิพลของสังคม (Subjective Norm หรือ SN) คือ การรับรู้ของบุคคลใน การที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่งผลทำให้บุคคลจะปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติพฤติกรรม ซึ่งเราเรียกว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงขึ้นอยู่กับความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการประกอบพฤติกรรมของตน (Normative Belief หรือ NB) คือ การรับทราบความคิดของกลุ่มอ้างอิงว่า เราควรจะทำพฤติกรรมหรือไม่ เช่น ถ้าเราจะซื้อวีดีโอเกม และถ้าพ่อแม่ ครู และเพื่อนๆ ของเรากล่าวว่าเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ ก็จะส่งผลทำให้เราตัดสินใจซื้อวีดีโอเกมในที่สุด และขึ้นอยู่กับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามความเชื่อของกลุ่มอ้างอิง (Motivation to Comply หรือ MC) เขียนเป็นสมการได้ว่า

$$SN = \sum NB MC$$

2. ความสำคัญของเจตคติต่อพฤติกรรม (W1) และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (W2) เป็นน้ำหนักของพฤติกรรมที่ได้จากการคำนวณสมการถดถอยพหุคูณ หมายถึง พฤติกรรมบางพฤติกรรมอาจถูกกำหนดโดยเจตคติต่อการประกอบพฤติกรรมมากกว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่วนพฤติกรรมบางพฤติกรรมอาจได้รับอิทธิพลจากการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมากกว่าเจตคติต่อการประกอบพฤติกรรม แต่บางพฤติกรรมอาจได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทั้งสองใกล้เคียงกัน ซึ่งความสำคัญของปัจจัยทั้งสองอาจแตกต่างกันในแต่ละบุคคล

3. จากข้อ 1 และ 2 สามารถเขียนเป็นสมการได้ว่า

$$B \sim I = f [AB_{W1} + SN_{W2}]$$

W1 และ W2 เป็นน้ำหนักที่ได้จากการคำนวณสมการถดถอยพหุคูณ

4. แปรภายนอก (External Variable) ได้แก่ ตัวแปรทางชีวสังคม เจตคติต่อการประกอบพฤติกรรม เป้าหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้นๆ เช่น เจตคติต่อสถาบันการศึกษา ส่วนตัวแปรทางด้านบุคลิกภาพจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมก็ต่อเมื่อตัวแปรนั้นๆ มีอิทธิพลกับเจตคติต่อการประกอบพฤติกรรม มีอิทธิพลต่อการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงหรือมีอิทธิพลต่อน้ำหนักความสำคัญเชิงสัมพัทธ์ของตัวแปรทั้งสองนี้ต่อความตั้งใจที่จะประกอบพฤติกรรม

5. ความจำเพาะของการกำหนดพฤติกรรมที่จะศึกษา ประกอบไปด้วย

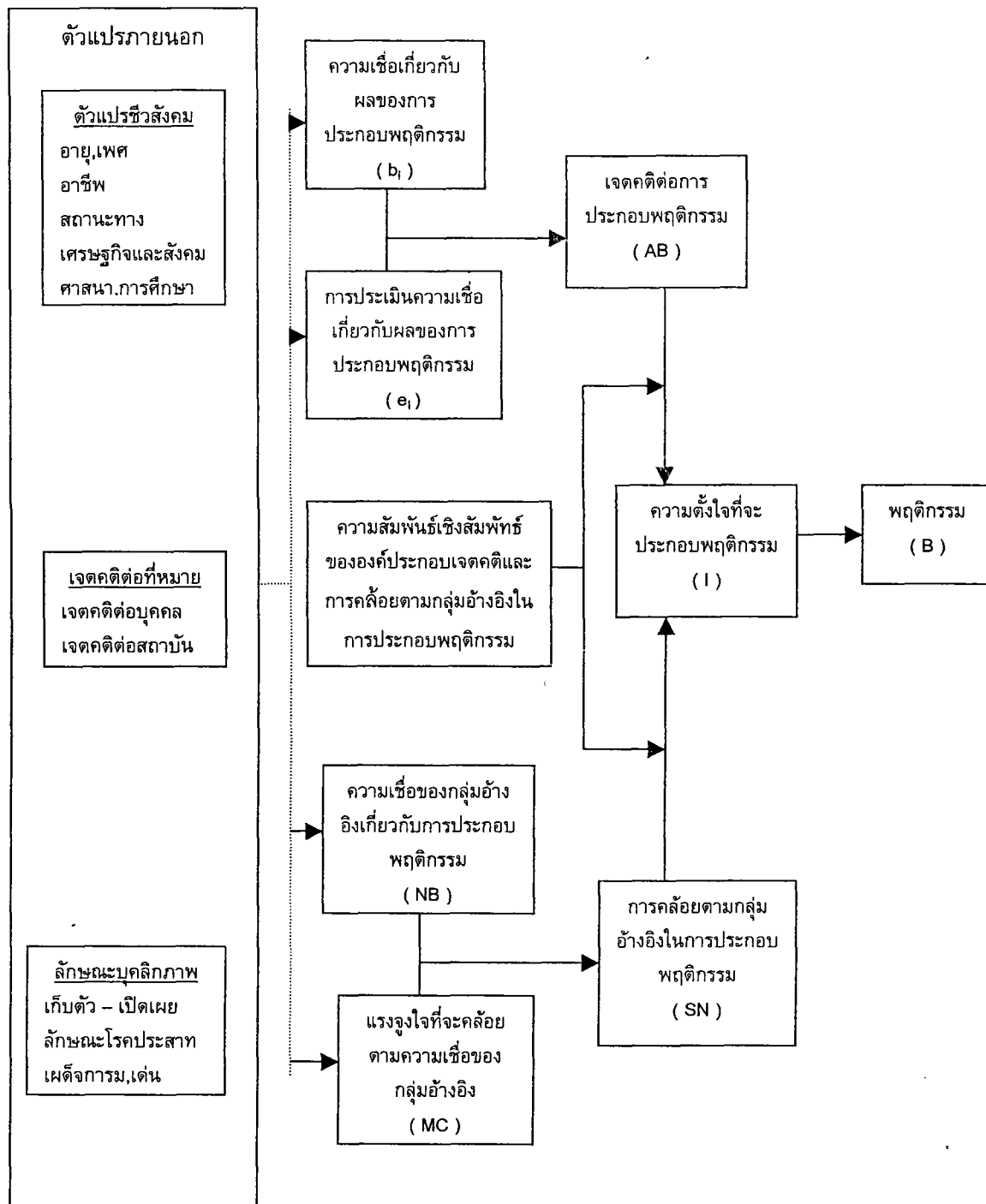
5.1 การกระทำ (Action) หมายถึง การแสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง (Single Action) เช่น การสูบบุหรี่ และเป็นกลุ่มของพฤติกรรม (Behavior Categories) เช่น การออกกำลังกายซึ่งอาจประกอบด้วยกรกระทำหลายอย่าง คือ การวิ่ง การเล่นฟุตบอล หรือ การว่ายน้ำ

5.2 เป้าหมาย (Target) หมายถึง เป้าหมายของการกระทำ เช่น การดื่มเบียร์

5.3 เวลา (Time) หมายถึง เวลาที่จะแสดงพฤติกรรมที่เราจะศึกษา เช่น การดื่มเบียร์ตอนเลิกงาน

5.4 บริบท (Context) หมายถึง สถานการณ์ของพฤติกรรมที่เราสนใจ เช่น การดื่มเบียร์ที่บ้าน

จากที่กล่าวมาข้างต้น ตัวแปรต่างๆ ในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลสามารถเขียนเป็นแผนภูมิดังภาพประกอบ 1 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

..... แสดงความเป็นไปได้ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายนอกกับตัวแปรต่างๆ ในทฤษฎี

_____ แสดงความสัมพันธ์โดยตรงเชื่อมโยงระหว่างตัวแปรต่างๆ ในทฤษฎี

ภาพประกอบ 1 แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

(Ajzen and Fishbein. 1980 : 84)

ต่อไปจะกล่าวถึงรายละเอียดของตัวแปรแต่ละตัวตามทฤษฎีนี้

1. พฤติกรรม (Behavior) เป็นการทำที่บุคคลแสดงออกมาซึ่งการที่จะเข้าใจถึงพฤติกรรมได้ต้องทำความเข้าใจในสิ่งต่อไปนี้

1.1 พฤติกรรมและผล (Behavior Versus Outcomes)

บางครั้งเราไม่สามารถแยกแยะระหว่างพฤติกรรมและผลที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมได้ โดยผลที่เกิดขึ้นอาจจะเกิดจากพฤติกรรมที่แตกต่างกัน เช่น การประสบความสำเร็จในการเรียน จะเกิดจากพฤติกรรมต่างๆ เช่น การตั้งใจเรียน การอ่านหนังสือ หรือการลอกข้อสอบเพื่อน ในทำนองเดียวกัน การที่น้ำหนักลดลงอาจเกิดจากการอดอาหาร การกินอาหารที่มีพลังงานต่ำ หรือการออกกำลังกาย ยิ่งไปกว่านั้นผลลัพธ์อาจจะเกิดจากปัจจัยอื่นๆ อีก เช่น ข้อสอบง่ายเกินไป หรือการป่วยเป็นเวลานาน ดังนั้นในขั้นแรกของการศึกษาเราควรที่จะบ่งชี้ให้ชัดเจนว่าเราจะศึกษาพฤติกรรมหรือผล

1.2 พฤติกรรมเดี่ยวและกลุ่มพฤติกรรม (Single Action Versus Behavioral Categories)

ในการสังเกตพฤติกรรมเราจำเป็นที่จะต้องใช้การตีความจากพฤติกรรมเฉพาะ (Specific Behavior) เช่น ถ้าเราสังเกตเห็นคนที่อดอาหาร เราก็สามารถตีความได้ว่าเขากำลังลดความอ้วน แต่เราไม่สามารถที่จะสังเกตกลุ่มของพฤติกรรมได้โดยตรง เพราะกลุ่มของพฤติกรรมประกอบด้วยพฤติกรรมเฉพาะหลายๆ อย่างมารวมกัน เช่น เราไม่สามารถสังเกตความก้าวร้าวได้ แต่เราสามารถสังเกตพฤติกรรมเฉพาะที่ได้รับการกำหนดว่าเป็นความก้าวร้าวหรือไม่ก้าวร้าวได้ ซึ่งก็เหมือนกับการเรียนที่เราสามารถสังเกตพฤติกรรมเฉพาะได้คือ การอ่านหนังสือและการจดโน้ต

1.2.1 พฤติกรรมเดี่ยว (Single Action)

พฤติกรรมเดี่ยวเป็นพฤติกรรมเฉพาะที่บุคคลแสดงออกมา เราสามารถวัดพฤติกรรมเดี่ยวได้โดยการให้คำนิยามที่ชัดเจนเพื่อที่เราจะได้ระบุว่าการกระทำนั้นถูกต้องหรือไม่ เช่น ในการสังเกตพฤติกรรมการซื้อบุหรี่จะมีความง่ายกว่าการสังเกตพฤติกรรมการอ่านคำเตือนบนซองบุหรี่ ดังนั้นเราจึงควรมีนิยามพฤติกรรมให้ชัดเจนเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสังเกต และใช้การคำนวณจากดัชนีความเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต

1.2.2 กลุ่มพฤติกรรม (Behavioral Categories)

กลุ่มพฤติกรรมเป็นกลุ่มของการกระทำ กลุ่มพฤติกรรมไม่สามารถสังเกตได้โดยตรงแต่เราจะใช้การตีความจากพฤติกรรมเดี่ยว เช่น พฤติกรรมการอดอาหาร สามารถตีความได้จาก พฤติกรรมการกิน การดื่ม และการทานยาลดความอ้วน

ในการสังเกตกลุ่มพฤติกรรม ชั้นแรกเราควรที่จะต้องเลือกพฤติกรรมเฉพาะให้ตรงกับกลุ่มพฤติกรรมที่เราจะสังเกต และพฤติกรรมเดียวจะต้องสังเกตได้และมีความเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต เช่น พฤติกรรมการควบคุมอาหาร

ตาราง 2 การคำนวณตรรกะในการควบคุมอาหาร

น้ำหนัก	การกระทำเดี่ยว	คนที่ 1		คนที่ 2	
		การกระทำ	คะแนน	การกระทำ	คะแนน
-1	รับประทานของขบเคี้ยวก่อนถึงเวลา				
	อาหาร	+1	-1	-1	+1
-1	รับประทานไอศกรีม	+1	-1	-1	+1
+1	ดื่มกาแฟไม่ใส่น้ำตาล	-1	-1	+1	+1
+1	ดื่มเครื่องดื่มที่มีแคลอรีต่ำ	-1	-1	+1	+1
+1	รับประทานอาหารวันละ 2 มื้อ	+1	+1	-1	+1
-1	รับประทานอาหารจำพวกแป้ง	+1	-1	-1	+1
-1	รับประทานของหวานหลังอาหารค่ำ	+1	-1	-1	+1
-1	ดื่มเบียร์	+1	-1	+1	-1
+1	รับประทานยาลดความอ้วน	-1	-1	-1	-1
-1	รับประทานขนมปัง	-1	+1	-1	+1
ดัชนีการควบคุมอาหาร		-6		+4	

1.3 ความจำเพาะของพฤติกรรม (Behavioral Element : Action Target Context Time)

เมื่อเราได้ตัดสินใจจะศึกษาพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งแล้ว ขั้นตอนมาก็คือการวัดพฤติกรรมนั้น โดยเราจะต้องพิจารณาถึงเป้าหมายของพฤติกรรมนั้นๆ เช่น คนที่ดื่มเบียร์ Budweiser ก็จะไม่ดื่มเบียร์ Schlitz และถ้าเรามีเป้าหมายหลายเป้าหมายเราก็จะได้ผลหลายเป้าหมาย คือ เบียร์หลายชนิด นอกจากเป้าหมายที่ต้องพิจารณาแล้ว เวลาและบริบทก็เป็นสิ่งที่ต้องนำมาพิจารณาด้วย

การกระทำ (Action) หมายถึง การแสดงพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง (Single Action) เช่น การสูบบุหรี่ และเป็นกลุ่มของพฤติกรรม (Behavior Categories) เช่นการออกกำลังกายซึ่งอาจประกอบด้วยกรกระทำหลายอย่าง คือ การวิ่ง การเล่นฟุตบอล หรือ การว่ายน้ำ

เป้าหมาย (Target) หมายถึง เป้าหมายของการกระทำ เช่น การดื่มเบียร์

เวลา (Time) หมายถึง เวลาที่จะแสดงพฤติกรรมที่เราจะศึกษา เช่น การดื่มเบียร์ตอนเลิกงาน

บริบท (Context) หมายถึง สถานการณ์ของพฤติกรรมที่เราสนใจ เช่น การดื่มเบียร์ที่บ้าน

1.4 การวัดหลายทางเลือก (Multiple Choice and Magnitude)

ในการสังเกตหรือวัดพฤติกรรมอาจทำได้หลายวิธี เช่น การจดบันทึกง่ายๆ ว่ามีการทำพฤติกรรมหรือไม่ หรือ การจัดกลุ่มพฤติกรรมแล้วจดบันทึก

1.4.1 วิธีให้บุคคลมีทางเลือก 2 ทาง คือ ทำพฤติกรรมหรือไม่ทำพฤติกรรม เช่น เขาดื่มเบียร์หรือไม่ดื่มเบียร์

1.4.2 วิธีให้บุคคลมีทางเลือกมากกว่า 2 ทาง เช่น คุณเดินทางไปงานด้วยยานพาหนะใด

_____ รถยนต์ส่วนตัว	_____ โดยसारรถคนอื่น
_____ รถประจำทาง	_____ รถแท็กซี่
_____ รถจักรยานยนต์	_____ รถจักรยาน
_____ เดิน	

1.4.3 วัดโดยการสังเกตปริมาณพฤติกรรมที่กระทำ เช่น สังเกตว่าเขา
บริจาคเงินหรือไม่ และบริจาคเป็นเงินเท่าใด หรือจะดูว่าเขาซื้อเบปซี่หรือไม่และซื้อมากขนาดไหน

_____ ไม่บริจาค	_____ 51 – 100 \$	_____ ไม่ซื้อ
_____ 1 – 10 \$	_____ 101 – 1000 \$	_____ น้อยกว่า 1 ลิตร
_____ 11 – 25 \$	_____ มากกว่า 1000 \$	_____ 1 – 2 ลิตร
_____ 26 – 50 \$		_____ 2.1 – 4 ลิตร
		_____ มากกว่า 4 ลิตร

1.4.4 วิธีสังเกตพฤติกรรมที่ทำซ้ำๆ กัน (Repeated Observation) มี 2 วิธี
คือ

ความถี่สัมบูรณ์ (Absolute Frequency) คือ การวัดจำนวนครั้งที่
บุคคลกระทำพฤติกรรม เช่น ในเดือนมีนาคมเขาโดยสารรถประจำทางไปทำงานกี่วัน

_____ ไม่ได้โดยสารเลย
_____ 1 – 5 วัน
_____ 6 – 10 วัน
_____ 11 – 15 วัน
_____ 16 – 20 วัน
_____ 21 – 25 วัน

ความถี่สัมพัทธ์ (Relative Frequency) คือ การวัดจำนวนสัดส่วน
หรือเปอร์เซ็นต์ของจำนวนครั้งที่เขาปฏิบัติพฤติกรรม เช่น เขาจะซื้อเบียร์ Carlsberg กี่ครั้งเมื่อ
เปรียบเทียบกับ การซื้อเบียร์ 6 ครั้ง

_____ ไม่เคยเลย	_____ 4 ใน 6 ครั้ง
_____ 1 ใน 6 ครั้ง	_____ 5 ใน 6 ครั้ง
_____ 2 ใน 6 ครั้ง	_____ 6 ใน 6 ครั้ง
_____ 3 ใน 6 ครั้ง	

ดังนั้นถ้าเราต้องการที่จะรู้จำนวนหรือปริมาณของพฤติกรรม เราควรใช้การวัดปริมาณของพฤติกรรม (Measure of Manitude) แต่ถ้าต้องการทราบว่ากระทำพฤติกรรมบ่อยเพียงใดต้องวัดด้วยความถี่สัมบูรณ์ (Absolute Frequency) และเมื่อต้องการทราบสัดส่วนของจำนวนครั้งที่ทำพฤติกรรมต้องวัดด้วยความถี่สัมพัทธ์ (Relative Frequency)

1.5 การรายงานด้วยตนเอง (Self – Report of Behavior)

พฤติกรรมบางพฤติกรรมไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง ดังนั้นจึงต้องการรายงานด้วยตนเอง เช่น เราไม่สามารถสังเกตได้ว่าเขาลงคะแนนให้กับใครในการเลือกตั้ง ดังนั้นเราจึงต้องใช้การรายงานของคนที่ไม่ลงคะแนน

การรายงานของตนเองเป็นวิธีที่ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายมากกว่าการสังเกตโดยตรง วิธีการรายงานด้วยตนเองของพฤติกรรมเราจำเป็นต้องบ่งชี้กลุ่มของพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมนั้นๆ แล้วให้เขาตอบว่ากระทำพฤติกรรมนั้นหรือไม่ดังในตารางควบคุมอาหาร

2. ความตั้งใจ (Intention)

ความตั้งใจเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม แต่ไม่ได้หมายความว่า การวัดเจตนาจะเป็นการเพียงพอที่จะทำนายพฤติกรรมเสมอไป แต่มันขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่นที่มีอิทธิพลของการสังเกตความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจและพฤติกรรม

2.1 ความสอดคล้องระหว่างความตั้งใจและพฤติกรรม

ในการใช้ความตั้งใจทำนายพฤติกรรมนั้นถ้าต้องการให้มีความเที่ยงตรงมากขึ้นจำเป็นต้องวัดความตั้งใจและพฤติกรรมให้สอดคล้องกันในความจำเพาะทั้ง 4 คือ การกระทำ เป้าหมาย บริบทและเวลา

2.1.1 ความสอดคล้องกับการกระทำเดี่ยว (Correspondence for Single Action Criteria)

เจตนาของบุคคลที่มีต่อการกระทำเดี่ยวอาจจะวัดโดยถามว่าเขามีเจตนาที่จะทำหรือไม่ทำพฤติกรรมนั้น หรือวัดความน่าจะเป็นของบุคคลว่าจะกระทำพฤติกรรมนั้น ซึ่งเรียกว่าการวัดความตั้งใจเชิงพฤติกรรม (Behavioral Intention) เช่น

ฉันตั้งใจจะไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมัชชา

เป็นไปได้ -----/-----/-----/-----/-----/-----/ เป็นไปไม่ได้
มากที่สุด มาก น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย มาก มากที่สุด
2 อย่าง

หรือใช้คำถามที่ให้ตอบเป็นการประเมินค่ารูปแบบร้อยละ เช่น

โอกาสที่ฉันจะไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในสมัชชาประมาณ _____ %

เมื่อใกล้ถึงวันเลือกตั้งจริงจึงวัดความตั้งใจที่จะแสดงพฤติกรรมเดียวอีกครั้งเพื่อหาค่าความสอดคล้องกับความตั้งใจที่จะแสดงพฤติกรรมเดียวในช่วงต้น โดยใช้คำถามที่จำเพาะ 4 ด้าน ดังนี้

ฉันตั้งใจจะไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในวันอังคารนี้

ตั้งใจ -----/-----/-----/-----/-----/-----/ ไม่ตั้งใจ
มากที่สุด มาก น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย มาก มากที่สุด
2 อย่าง

2.1.2 ความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่มีหลายทางเลือก (Correspondence for Multiple Choice Criteria)

การวัดความตั้งใจเชิงพฤติกรรมที่มีหลายทางเลือกเป็นการวัดจำนวนทางเลือกของพฤติกรรมที่บุคคลกระทำซึ่งอาจจะเป็นพฤติกรรมที่แตกต่างกัน หรือพฤติกรรมเดียวกันแต่ปริมาณต่างกัน เช่น จำนวนเงินที่บริจาคในกรณีของการกระทำเดียว หรือคาดว่าจะทำนายการเลือกตั้งได้ ถ้ามีความสอดคล้องกันระหว่างการวัด 2 ครั้ง การวัดเจตนาเชิงพฤติกรรมที่มีหลายทางเลือกนี้มีวิธีวัด 2 วิธี คือ

1) คำถามปลายเปิดโดยมีตัวเลือกให้ เช่น ในการเลือกตั้ง
ประธานาธิบดีในปี 1976

_____ ฉันตั้งใจจะออกเสียงให้เจอร์ราร์ด ฟอร์ด
_____ ฉันตั้งใจจะออกเสียงให้จิมมี คาร์เตอร์
_____ ฉันตั้งใจจะออกเสียงให้ผู้สมัครคนอื่น
_____ ฉันตั้งใจจะไม่ไปออกเสียง

2) คำถามปลายเปิดใช้เมื่อต้องการวัดความตั้งใจ หรือเมื่อต้องการ
ทราบปริมาณหรือความถี่

2.1.3 ระดับการวัดความตั้งใจเชิงพฤติกรรม

เป็นการวัดความน่าจะเป็นเชิงอัตนัยของความตั้งใจที่จะเลือกกระทำ
พฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม และยังสามารถใช้ทำนายทางเลือกต่าง ๆ ได้อีก เช่น ในการเลือกตั้ง
ประธานาธิบดีปี 1967

_____ โอกาสที่ฉันจะเลือก เจอร์ราร์ด ฟอร์ด	30%
_____ โอกาสที่ฉันจะเลือก จิมมี คาร์เตอร์	40%
_____ โอกาสที่ฉันจะเลือกผู้สมัครคนอื่น	5%
_____ โอกาสที่ฉันจะไม่ไปออกเสียง	25%

ตามเหตุผลที่ว่าบุคคลจะกระทำในสิ่งที่เขากำหนดความน่าจะเป็นเชิง
อัตนัยไว้สูงที่สุด ดังนั้นในกรณีนี้เราสามารถทำนายว่าเขาจะเลือกจิมมี คาร์เตอร์

2.1.4 ความสอดคล้องกับประเภทพฤติกรรม (Correspondence for Behavioral Categories)

ในการวัดความตั้งใจเชิงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับประเภทพฤติกรรม จะต้อง
วัดความตั้งใจที่จะประกอบพฤติกรรมเดี่ยวแล้วมาคำนวณหาธรรมชาติของความตั้งใจที่จะประกอบ
พฤติกรรมกลุ่ม ดังเช่นในตารางการคำนวณธรรมชาติการควบคุมอาหาร และจะต้องมีความสอดคล้องกัน
ในความจำเพาะทั้ง 4 คือ การกระทำ เป้าหมาย บริบท และเวลา

2.2 ความคงอยู่ของความตั้งใจ

การวัดความตั้งใจไม่สามารถทำนายพฤติกรรมได้ดีเสมอไป เพราะว่าความตั้งใจสามารถเปลี่ยนได้ตลอดเวลา และการวัดความตั้งใจก่อนที่จะสังเกตพฤติกรรมอาจจะต่างจากความตั้งใจขณะที่พฤติกรรมนั้นถูกสังเกตนั่นคือ ยิ่งระยะเวลาในการวัดความตั้งใจและพฤติกรรมห่างกันมากเท่าใด การทำนายพฤติกรรมจากความตั้งใจก็จะมีค่าที่เที่ยงตรงลดลงมากเท่านั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีเหตุการณ์ต่างๆ เข้ามาในระหว่างนั้น ดังนั้นเพื่อให้การทำนายพฤติกรรมจากความตั้งใจมีประสิทธิภาพจึงจำเป็นต้องวัดเจตนาให้ใกล้กับการวัดพฤติกรรมมากที่สุด

3. ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factor)

เจตคติต่อพฤติกรรม หมายถึง การตัดสินใจของบุคคลที่จะกระทำพฤติกรรมว่าเป็นสิ่งที่ดีหรือเลว ซึ่งตัวเขาจะเห็นด้วยหรือคัดค้านต่อการกระทำนั้น หรือหมายถึง การประเมินทางบวกหรือทางลบของแต่ละบุคคลที่มีต่อการกระทำพฤติกรรมนั้น

ฟิชไบน์และไอเซน เสนอการวัดเจตคติต่อพฤติกรรม 2 วิธี คือ การวัดเจตคติทางตรงต่อพฤติกรรม และการวัดเจตคติทางอ้อมต่อพฤติกรรม

3.1 การวัดเจตคติทางตรงต่อพฤติกรรม เป็นการประเมินความรู้สึกโดยทั่วไปของบุคคลที่มีในทางที่เห็นด้วยหรือคัดค้านต่อการกระทำพฤติกรรมนั้น ซึ่งแบบวัดเจตคติทางตรงที่ได้มาตรฐานมีหลายแบบวัด แต่แบบวัดที่ใช้กันมากและมีความสัมพันธ์กับแบบวัดเจตคติทางอ้อมคือแบบวัดมาตราจำแนกความหมายของออสกูตและคณะที่เสนอไว้ในปี 1957

ตัวอย่างเช่น ให้ผู้ตอบประเมิน การออกเสียงเลือกตั้งของฉันในสมัยหน้า

การออกเสียงเลือกตั้งของฉันในการเลือกตั้งสมัยหน้าเป็นสิ่งที่

ดี /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เลว

+3 +2 +1 0 -1 -2 -3

โง่ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ฉลาด

+3 +2 +1 0 -1 -2 -3

พอใจ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ไม่พอใจ

+3 +2 +1 0 -1 -2 -3

หรืออีกวิธีหนึ่งให้ผู้ตอบแสดงเจตคติออกมาโดยตรง เช่น

เจตคติของฉันที่มีต่อการออกเสียงเลือกตั้งในสมัยหน้า

เห็นด้วย /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ คัดค้าน
+3 +2 +1 0 -1 -2 -3

3.2 การวัดเจตคติทางอ้อมต่อพฤติกรรม ได้จากผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับผลของการประกอบพฤติกรรมและการประเมินความเชื่อเกี่ยวกับผลของการประกอบพฤติกรรม ซึ่งเป็นการกำหนดเจตคติต่อพฤติกรรมได้

จากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล เจตคติเป็นองค์ประกอบของความเชื่อหากบุคคลมีความเชื่อว่าการทำพฤติกรรมนั้นนำไปสู่ผลทางบวกเขาก็จะมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมนั้น ขณะที่บุคคลซึ่งเชื่อว่าการกระทำนั้นนำไปสู่ผลทางลบเขาก็จะมีเจตคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมนั้น เช่น นาย ก เชื่อว่าการซื้อรถยนต์จะทำให้เขาได้รับความสะดวกสบายในการเดินทางและไม่เสียเวลาในการคอยรถประจำทาง นาย ก ก็จะมีเจตคติที่ดีต่อการซื้อรถ แต่ถ้านาย ก มีความเชื่อว่าการซื้อรถยนต์เป็นการสิ้นเปลืองและก่อให้เกิดปัญหาจราจร นาย ก ก็จะมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการซื้อรถยนต์ ความเชื่อซึ่งเป็นรากฐานของเจตคติที่มีต่อพฤติกรรมนี้เรียกว่า ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ (Behavioral Belief)

ประสบการณ์ในชีวิตของบุคคลจะนำไปสู่ความเชื่อต่อที่หมายต่างๆ กันซึ่งพิชไบน์ และไอเซนได้แบ่งความเชื่อออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. ความเชื่อเชิงบรรยาย (Descriptive Belief) เป็นความเชื่อที่ได้จากการมีประสบการณ์ตรงจากการสังเกต
2. ความเชื่อที่เกิดจากการอนุมาน (Inferential Belief) เช่น นาก ก สูงกว่า นาย ข และนาย ข สูงกว่านาย ค บุคคลจะเชื่อว่านาย ก สูงกว่านาย ค โดยใช้หลักตรรกศาสตร์
3. ความเชื่อที่ได้จากข้อมูล (Informational Belief) เป็นความเชื่อที่สร้างขึ้นจากการยอมรับในข่าวสารจากแหล่งภายนอก เช่น หนังสือ วารสาร การบรรยาย หรือการเล่าต่อๆ กันมา เช่น ศาสดาของศาสนาพุทธ คือ พระพุทธเจ้า

ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ความเชื่อ หมายถึง ความน่าจะเป็นโดย
อัตโนมิติของบุคคลที่เห็นว่าที่หมายมีความสัมพันธ์กับลักษณะเฉพาะอย่าง เช่น

คณะวิทยาศาสตร์ (ที่หมาย)

ทำให้ได้ทำงานที่ดี (ลักษณะเฉพาะอย่าง)

ฟิชไบน์ และไอเซน กล่าวว่า ถึงแม้ว่าบุคคลจะมีความเชื่อจำนวนมากเกี่ยวกับที่
หมายหนึ่งๆ แต่เขาสามารถที่จะใส่ใจกับความเชื่อได้จำนวนน้อยในขณะหนึ่งคือประมาณ 5 – 9
ความเชื่อในขณะหนึ่ง และจากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ความเชื่อเหล่านี้คือ ความเชื่อเด่นชัด
(Salient Beliefs) ซึ่งถือเป็นตัวกำหนดเจตคติต่อพฤติกรรม ความเชื่อเด่นชัดนี้อาจจะเปลี่ยนไป
ได้คือ อาจจะมีน้ำหนักแน่นมากขึ้นหรือน้อยลงหรืออาจถูกความเชื่ออื่นมาแทนที่

การหาความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับที่หมายจะพิจารณาเฉพาะข้อมูลของความ
เชื่อเด่นชัดที่มีความถี่สูงๆ ซึ่งมีวิธีการต่างๆดังนี้ คือ

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์เนื้อหาของความเชื่อที่แตกต่างกันของบุคคล

ขั้นที่ 2 จัดกลุ่มความเชื่อคล้ายกันเข้าด้วยกัน ถ้าความเชื่อไหนที่คล้ายกันแต่
เป็นของผู้ตอบคนเดียวกันก็แยกความเชื่อออกจากกันไม่จัดเข้ากลุ่ม

ขั้นที่ 3 คัดเลือกข้อความที่เด่นชัดซึ่งอาจจะใช้วิธีการต่างๆ ดังนี้

1) เลือกความเชื่อที่มีความถี่สูงสุด 10 – 12 ความเชื่อ หรือ

2) เลือกความเชื่อทั้งหมดที่กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 10 – 12 % กล่าว

ถึง หรือ

3) เลือกความเชื่อที่มีความถี่สูงสุดจนถึงความเชื่อที่รวมความถี่ได้
ประมาณ 75 % ของความถี่ทั้งหมด

ดังนั้น ความเชื่อที่ได้นำมาสร้างแบบวัดจะมีพื้นฐานมาจากกลุ่มของความเชื่อ
เด่นชัด

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า เจตคติมีความสัมพันธ์กับความเชื่อซึ่ง ฟิชไบน์
และไอเซนได้กล่าวไว้ว่า เจตคติที่มีต่อที่หมายมีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับที่หมายนั้น
ดังนี้

1. บุคคลมีความเชื่อ (b_i) มากมายกับที่หมายหนึ่งๆ โดยที่ ที่หมายนั้นอาจ
มีความสัมพันธ์กับลักษณะต่างๆ เช่น ที่หมายอื่น คุณลักษณะอื่น หรือเป้าหมายอื่น เป็นต้น

2. ลักษณะที่มาสัมพันธ์กับที่หมายนี้มักจะมีการประเมิน (e_i) ควบคู่อยู่ด้วย
ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นเจตคติต่อลักษณะนั้นๆ

3. อาศัยการเรียนรู้จากการวางเงื่อนไข บุคคลจะเรียนรู้ในการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อที่สัมพันธ์ระหว่างการประเมิน (e_i) กับที่หมายของเจตคติ
4. ความเชื่อที่สัมพันธ์กับที่หมายโดยมีการประเมินอยู่ด้วยจะรวมตัวกัน ($\sum e_i b_i$)
5. ในโอกาสข้างหน้า ที่หมายของเจตคติจะกระตุ้นให้บุคคลแสดงความเชื่อโดยรวมที่สัมพันธ์กับที่หมาย โดยมีการประเมินอยู่ด้วยหรือเป็นการแสดงเจตคติโดยส่วนรวมนั่นเอง

จากทฤษฎีเจตคตินี้ทำให้มีการพัฒนาสมการเกี่ยวกับการวัดเจตคติขึ้น คือ

$$AB = f \left[\sum_{i=1}^n b_i e_i \right]$$

- AB = เจตคติต่อพฤติกรรม
 b_i = ความเชื่อเกี่ยวกับผลการกระทำ
 e_i = การประเมินผลการกระทำ
 n = จำนวนคนเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรม

4. บัณฑิตทางสังคม (Subjective Norm) เป็นการประมาณของบุคคลว่าตนมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเพียงใด

การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง หมายถึง การรับรู้ของบุคคลว่าผู้ที่มีความสำคัญต่อเขาคิดว่าเขาควรหรือไม่ควรทำพฤติกรรมนั้น

ฟิชไบน์ และไอเซนได้เสนอการวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงไว้ 2 วิธี คือ การวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรงและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม

4.1 การวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง เป็นการระบุความเชื่อของบุคคลที่มีความคิดเห็นของบุคคลส่วนมากที่มีความสำคัญต่อเขาว่าเขาควรหรือไม่ควรทำพฤติกรรมนั้น เช่น

คนส่วนมากที่มีความสำคัญต่อฉันคิดว่า

ฉันควรใช้ยาเม็ด/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ฉันไม่ควรใช้ยา
 คุมกำเนิด มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก เม็ดคุมกำเนิด
 2 อย่าง

4.2 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม ได้จากผลรวมของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง จะเห็นได้ว่าตัวกำหนดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงคือ ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

การวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงของบุคคลสามารถวัดได้ดังตัวอย่าง เช่น ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงของผู้หญิงเกี่ยวกับศาสนาอาววัตโดย
ศาสนาของฉันสอนว่า

ฉันควรทำแท้ง /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ฉันไม่ควรทำแท้ง
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

การรู้ถึงความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงไม่เพียงพอที่จะทำนายหรือเข้าใจการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงของบุคคล เราต้องประเมินแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Motivation to Comply) ซึ่งหาได้ดังนี้
โดยทั่วไปท่านต้องการทำตามคำสอนของศาสนาอย่างน้อยเพียงใด

ต้องการ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ไม่ต้องการ
มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
2 อย่าง

ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทำนายจากดัชนีผลรวมของผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ซึ่งในการวัดจะต้องมีความสอดคล้องกันในความจำเพาะทั้ง 4 คือ การกระทำ ที่หมาย บริบท และเวลา และทฤษฎีนี้เชื่อว่ากลุ่มอ้างอิงที่มีความสำคัญมีอิทธิพลต่อการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมากกว่ากลุ่มอ้างอิงที่ไม่มีความสำคัญ

การหากลุ่มอ้างอิงเด่นชัด (กลุ่มอ้างอิงที่มีความสำคัญ) โดยการให้กลุ่มตัวอย่างเขียนถึงกลุ่มอ้างอิงที่สำคัญโดยถาม 3 คำถามให้ตอบแบบอิสระ คือ

1. บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดที่สนับสนุนการกระทำ.....
2. บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดที่คัดค้านการกระทำ.....
3. บุคคลอื่นที่เข้ามาในใจของคุณเมื่อคุณคิดจะทำพฤติกรรม.....

แล้วเลือกกลุ่มอ้างอิงเด่นชัดที่มีความถี่สูง ๆ แล้วจึงวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในแต่ละกลุ่มอ้างอิงเด่นชัดดังกล่าวอย่างข้างต้นจึงจะได้รับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ดังสมการต่อไปนี้

$$SN = f \left[\sum_{i=1}^m NB_i MC_i \right]$$

SN = การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง
 NB = ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง
 MC = แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง
 m = จำนวนกลุ่มอ้างอิง

5. ตัวแปรภายนอก ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลต่างจากทฤษฎีอื่นตรงที่ไม่พยายามที่จะอธิบายพฤติกรรมโดยการอ้างอิงตัวแปรภายนอก ซึ่งได้แก่

5.1 ตัวแปรชีวสังคม (Demographic Variable) เช่น อายุ เพศ อาชีพ การศึกษา ศาสนา สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

5.2 เจตคติที่มีต่อที่หมาย เจตคติต่อบุคคล และเจตคติต่อสถาบัน

5.3 ลักษณะบุคลิกภาพ (Personality Traits) เช่น ลักษณะเก็บตัว ลักษณะเปิดเผยตัวเอง มีอาการทางประสาท ลักษณะมีอำนาจ และมีลักษณะเด่น

จากทฤษฎีที่กล่าวมาทั้งหมด พอที่จะสรุปได้ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการประกอบพฤติกรรม (b_i) และการประเมินความเชื่อเกี่ยวกับผลของการประกอบพฤติกรรม (e_i) ร่วมกันกำหนดเจตคติต่อการประกอบพฤติกรรม (AB) ส่วนปัจจัยทางสังคมหรือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงนั้น ได้แก่ ความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการประกอบพฤติกรรมและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงร่วมกันกำหนด การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการประกอบพฤติกรรม (SN) ซึ่งตัวแปรเจตคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงนี้จะร่วมกันทำนายความตั้งใจที่จะประกอบพฤติกรรม และการประกอบพฤติกรรม ทุกขั้นตอนจะต้องสอดคล้องกันในความจำเพาะ 4 ประการ คือ การกระทำ (Action) ที่หมาย (Target) บริบท (Context) และเวลา (Time) จึงจะมีความเที่ยงตรงในการทำนายความตั้งใจที่จะประกอบพฤติกรรม และการประกอบพฤติกรรมจะต้องมีความ

สอดคล้องกับความจำเพาะ 4 ประการด้วย เพราะถ้าความตั้งใจที่จะประกอบพฤติกรรมไม่สามารถทำนายพฤติกรรมได้อย่างเพียงพอ ถึงแม้เจตคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงจะทำนายความตั้งใจได้แต่เจตคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงก็ไม่สามารถทำนายพฤติกรรมได้

ผู้ทำการวิจัยเห็นว่า ควรนำทฤษฎีนี้มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาการประกอบพฤติกรรมการเล่นฟุตบอล กล่าวคือจะเป็นพื้นฐานในการค้นหา ความเชื่อ เจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงและความตั้งใจที่จะประกอบพฤติกรรม ทั้งนี้เพื่อจะได้แสวงหาแนวทางเพื่อควบคุมพฤติกรรมการเล่นฟุตบอลได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

ได้มีการนำทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลมาอธิบายพฤติกรรม และใช้ในการวิจัยกันอย่างกว้างขวางทั้งต่างประเทศ และในประเทศ ซึ่งผลที่พบส่วนมากจะเป็นไปตามทฤษฎี โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่มีความคล้ายคลึงกับพฤติกรรมการเล่นฟุตบอล คือ มีลักษณะเป็นพฤติกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับความเสี่ยง (Risk) โดยพฤติกรรมทั้งหมดมีรายละเอียดดังนี้

กิบส์ และคานส์ (Gibbs and Kahle. 1983 : 406 – 421) ศึกษาพฤติกรรมการรััดเข็มขัดนิรภัย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาสาขาจิตวิทยา จำนวน 134 คน ในการศึกษาผู้วิจัยได้เพิ่มตัวแปรนิสัยหรือความถี่ต่อการใช้เข็มขัดนิรภัยเข้ามาร่วมทำนายพฤติกรรม ผลการศึกษาพบว่าเจตคติในการประกอบพฤติกรรมและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงสามารถร่วมกันทำนายความตั้งใจในการประกอบพฤติกรรมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจในการประกอบพฤติกรรมและพฤติกรรม ส่วนตัวแปรด้านนิสัยก็พบว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม

โรเบิร์ต และโทเน็ตต้า (Robert and Tonetta. 1987 : 459 – 472) ได้ศึกษาพฤติกรรมสูบบุหรี่ในเด็กเรียนวัยรุ่นชายผิวขาว จำนวน 112 คน อายุเฉลี่ย 14 ปี ฐานะระดับชนชั้นปานกลางอาศัยในชนบท ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 46 เคยสูบบุหรี่ ในการศึกษาความตั้งใจสามารถทำนายพฤติกรรมได้ร้อยละ 55 ($R^2 = .55$) และเจตคติกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงสามารถทำนายความตั้งใจได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 โดยเจตคติมีน้ำหนักมากกว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ส่วนความเชื่อเกี่ยวกับยาสูบที่มีนัยสำคัญ ได้แก่ ทำให้ฟันเหลืองเป็นโรคกระเพาะ ลมหายใจเหม็น สิ้นเปลือง ฝอนคลายความเครียด เพลิดเพลิน ทำให้เล่นกีฬาได้ดีขึ้น ส่วนกลุ่มอ้างอิงที่มีอิทธิพลกับนักศึกษามากได้แก่ ผู้ปกครอง เพื่อนที่สูบบุหรี่ และเพื่อนที่ไม่สูบบุหรี่

ดอล และออร์ท (Doll and Orth. 1993 : 1430 - 1445) ได้ศึกษาพฤติกรรมการคุมกำเนิดโดยอาศัยทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลเป็นหลักในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยฮัมบวร์ค (Hamburg) โดยแบ่งเป็นนักศึกษาชาย 89 คน และนักศึกษาหญิง 89 คน โดยวิธีการคุมกำเนิดแบ่งออกเป็น 4 วิธี ได้แก่ ใช้น้ำคุมกำเนิด ใส่ห่วง สวมถุงยางอนามัย และปล่อยตามธรรมชาติ ผลการศึกษาพบว่า เจตคติต่อพฤติกรรมคุมกำเนิดและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมคุมกำเนิดได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีน้ำหนักการทำนายมากกว่าเจตคติ

ซีซิล และพินเคอร์ตัน (Cecil and Pinkerton. 2000 : 1923 - 1953) ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้ถุงยางอนามัยสำหรับเพศหญิง กลุ่มตัวอย่างเป็นคนอเมริกันและคนแอฟริกาเพศชายและหญิง จำนวน 137 คน มีอายุระหว่าง 18 - 35 ปี โดยเพิ่มตัวแปรความเชื่อในประสิทธิภาพแห่งตน (Self - efficacy) ในโมเดลของทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ผลการศึกษาพบว่า เจตคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงสามารถทำนายความตั้งใจในการใช้ถุงยางอนามัยสำหรับเพศหญิงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเพศหญิง แต่ในเพศชายไม่สามารถทำนายได้ และตัวแปรความเชื่อในประสิทธิภาพแห่งตน (Self - efficacy) ไม่มีอำนาจในการทำนายในโมเดลของทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

ราชันย์ บุญธิมา (2536 : 98 - 99) ได้ศึกษาพฤติกรรมการทุจริตการสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลเป็นหลักในการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า

1. เจตคติต่อการทุจริตการสอบกับผลรวมทั้งหมดของผลคุณความเชื่อเกี่ยวกับการกระทำและการประเมินผลของการกระทำมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ($r = .31$)
2. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับผลรวมทั้งหมดของผลคุณความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ($r = .50$)
3. เจตคติต่อการทุจริตการสอบรวมกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการทุจริตการสอบสามารถทำนายความตั้งใจในการทุจริตการสอบได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($R = .68$)
4. ความตั้งใจในการทุจริตการสอบ สามารถทำนายพฤติกรรมทุจริตการสอบได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

นอกจากนี้ นักเรียนที่มีพฤติกรรมทุจริตการสอบและนักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมทุจริตการสอบมีเจตคติต่อพฤติกรรมการทุจริตการสอบต่างกัน และกลุ่มอ้างอิงที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมทุจริตการสอบ ได้แก่ เพื่อนร่วมห้อง เพื่อนสนิทและตัวเอง

จรรยา กล่าวสุนทร (2540 : 98 - 108) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเล่นการพนัน โดยใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลเป็นหลักในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี จำนวนทั้งหมด 383 ผลการศึกษาพบว่า

1. เจตคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง สามารถทำนายความตั้งใจในการเล่นการพนันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($R = .57$) และพบความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจในการเล่นการพนันกับพฤติกรรมการเล่นการพนันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .39$)

2. นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีเจตคติไม่ดีค่อนข้างสูงต่อการเล่นการพนัน โดยที่กลุ่มที่มีความตั้งใจเล่นการพนันและมีพฤติกรรมเล่นการพนันมีเจตคติไม่ดีเล็กน้อยต่อการเล่นไพ่ ไฮโลว์ สลากเกอร์ ซื้อห่วย เล่นหยอดหลุม และเล่นดีโก่ แต่กลุ่มที่มีความตั้งใจไม่เล่นการพนันและมีพฤติกรรมไม่เล่นการพนันมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเล่นไพ่ ไฮโลว์ ซื้อห่วย สลากเกอร์ และการเล่นหยอดหลุม

3. นักเรียนในกลุ่มที่มีความตั้งใจในการเล่นการพนันและกลุ่มมีพฤติกรรมเล่นการพนัน มีความเชื่อสูงสุดว่าการเล่นการพนันเกือบทุกประเภททำให้เพลิดเพลิด ส่วนกลุ่มที่มีความตั้งใจที่จะไม่เล่นการพนันและกลุ่มมีพฤติกรรมไม่เล่นการพนัน มีความเชื่อสูงสุดว่าการพนันเกือบทุกประเภททำให้ครอบครัวเดือดร้อน

4. นักเรียนในกลุ่มที่มีความตั้งใจในการเล่นการพนัน กลุ่มมีพฤติกรรมเล่นการพนัน กลุ่มที่มีความตั้งใจที่จะไม่เล่นการพนัน และกลุ่มมีพฤติกรรมไม่เล่นการพนัน ประเมินผลว่าการพนันทำให้ครอบครัวเดือดร้อนเป็นสิ่งที่ไม่ดีมากที่สุดและทำให้เสื่อมเสียเป็นสิ่งรองลงมา

5. นักเรียนทั้งในกลุ่มที่มีความตั้งใจในการเล่นการพนัน กลุ่มที่มีความตั้งใจที่จะไม่เล่นการพนัน กลุ่มมีพฤติกรรมเล่นการพนัน และกลุ่มมีพฤติกรรมไม่เล่นการพนัน ไม่คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงค่อนข้างสูงในการเล่นการพนัน

6. นักเรียนในกลุ่มที่มีความตั้งใจในการเล่นการพนันและกลุ่มมีพฤติกรรมเล่นการพนัน มีความเชื่อเป็นกลางต่อเพื่อน ไม่เชื่อเล็กน้อยต่อพ่อแม่ และไม่เชื่ออาจารย์ค่อนข้างสูง ส่วนนักเรียนในกลุ่มที่มีความตั้งใจที่จะไม่เล่นการพนันและมีพฤติกรรมไม่เล่นการพนัน ไม่เชื่อค่อนข้างสูงต่อพ่อแม่และครูอาจารย์

7. นักเรียนในกลุ่มที่มีความตั้งใจในการเล่นการพนัน กลุ่มที่ความตั้งใจที่จะไม่เล่นการพนัน และกลุ่มมีพฤติกรรมเล่นการพนัน มีแรงจูงใจในการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเล่นการพนันระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนในกลุ่มมีพฤติกรรมไม่เล่นการพนันมีแรงจูงใจค่อนข้างสูงที่จะคล้อยตามญาติ และมีแรงจูงใจปานกลางที่จะคล้อยตามพ่อแม่และเพื่อน

8. นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจเล็กน้อยที่จะไม่เล่นการพนัน

9. นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมไม่เล่นการพนัน

ดุษฎี เวชชีวงศ์ (2540 : 128 - 129) ได้ศึกษาพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี โดยใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลเป็นหลักในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2537 จำนวนทั้งสิ้น 362 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. เจตคติต่อการประกอบพฤติกรรมกับผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างความเชื่อเกี่ยวกับผลของการประกอบพฤติกรรม และการประเมินความเชื่อเกี่ยวกับผลของการประกอบพฤติกรรม มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .59$)

2. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับพฤติกรรมกับผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างความเชื่อของกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับพฤติกรรม และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .76$)

3. เจตคติต่อการประกอบพฤติกรรมกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับการประกอบพฤติกรรม สามารถทำนายความตั้งใจที่จะประกอบพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล จะเห็นได้ว่า เจตคติในการประกอบพฤติกรรมและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงสามารถร่วมกันทำนายความตั้งใจเชิงพฤติกรรมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกพฤติกรรม และผลการวิจัยส่วนใหญ่สอดคล้องและสนับสนุนทฤษฎี ดังนั้นผู้วิจัยจึงมั่นใจว่าทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลสามารถทำนายและอธิบายพฤติกรรมพนันฟุตบอลได้เป็นอย่างดี

นอกจากงานวิจัยข้างต้นแล้ว ยังได้มีการนำทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลมาใช้อธิบายและทำนายพฤติกรรมอื่นๆ อย่างกว้างขวาง ซึ่งผลที่พบส่วนมากมักจะเป็นไปตามทฤษฎี ดังมีงานวิจัยดังต่อไปนี้

ฟิชไบน์ และไอเซน (Fishbein and Ajzen. 1980 : 114 – 129) ได้ศึกษาการทำนายและทำความเข้าใจเจตนาในการเลือกประกอบอาชีพของผู้หญิงว่าจะเป็นแม่บ้านหรือจะประกอบอาชีพอื่นๆ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เกรด 11 และ 12 จำนวน 111 คน เป็น

หญิงผิวดำ 96 คน ผิวดำ 13 คน และอื่นๆ 2 คน ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างอ่านเรื่องราวสั้นๆ ของเจน ซึ่งเป็นหญิงที่ประกอบอาชีพนอกบ้าน และเรื่องของแมรีซึ่งเป็นแม่บ้าน เมื่ออ่านเรื่องทั้งสองจบแล้วผู้วิจัยก็ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย

1. แบบวัดเจตนาเชิงพฤติกรรม มีคำถามทั้งหมด 3 ข้อ
2. แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรม มีคำถามทั้งหมด 2 ข้อ
3. แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง
 - 3.1 แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง มีคำถามทั้งหมด 2 ข้อ
 - 3.2 แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม

3.2.1 วัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการมีอนาคตคล้ายเจนและมีอนาคตคล้ายแมรี 9 กลุ่ม คือ แม่ พ่อ เพื่อนสนิท คู่รัก พระ นักแนะแนว ครู ผู้หญิงที่ทำงาน และผู้หญิงที่เป็นแม่บ้าน

3.2.2 วัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการวางแผนอนาคต มีคำถามทั้งหมด 9 ข้อ

4. แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับการมีอนาคตคล้ายเจนและการมีอนาคตคล้ายแมรี มีคำถามทั้งหมด 20 ข้อ

5. แบบวัดการประเมินการกระทำของการมีอนาคตคล้ายเจนและแมรี มีคำถามทั้งหมด 20 ข้อ

ผลการวิจัยพบว่าความแตกต่างของความตั้งใจ (Differential Intention) คือ การนำความตั้งใจที่จะมีอนาคตคล้ายเจนลบด้วยความตั้งใจที่จะมีอนาคตคล้ายแมรี สามารถทำนายความตั้งใจที่จะเลือกกระทำทางเลือก 2 ทางได้อย่างมีนัยสำคัญ ($r = .87$) และมีค่าสหสัมพันธ์สูงกว่าการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจที่จะเลือกทางเลือก 2 ทางกับความตั้งใจที่จะมีอนาคตคล้ายเจน และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจที่จะเลือกกระทำทางเลือก 2 ทางกับเจตนาที่จะมีอนาคตคล้ายแมรี ส่วนความแตกต่างของเจตคติ (Differential Attitude) และความแตกต่างของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Differential Subjective Norm) ซึ่งหาได้โดยใช้วิธีการเดียวกับความแตกต่างของความตั้งใจ ซึ่งทั้ง 2 ตัวนี้ร่วมกันทำนายความแตกต่างของความตั้งใจได้อย่างมีนัยสำคัญ ($R = .86$)

เคลลี และไบรลิ่งเกอร์ (Kelly and Breinlinger. 1995 : 1430 - 1445) ได้ศึกษาพฤติกรรมการสะสม โดยใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลและทฤษฎีตามแผน กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงจำนวน 387 คน ผลการศึกษาพบว่า ทั้ง 2 ทฤษฎีสามารถทำนายความตั้งใจในการประกอบพฤติกรรมการสะสมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยทั้ง 2 ทฤษฎีสามารถทำนาย

ความตั้งใจในการประกอบพฤติกรรมการสะสมได้ร้อยละ 31 ($R^2 = .31$) ในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล เจตคติในการประกอบพฤติกรรม ($\beta = .52$) มีอำนาจในการทำนายมากกว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ($\beta = .09$) และพบความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจในการประกอบพฤติกรรมและพฤติกรรมการสะสมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .74$)

พีโพอ และฮิลล์ (Pepau and Hill. 1998 : 761 - 778) ได้ศึกษาพฤติกรรมทางเลือกอาชีพของนักศึกษาหญิง โดยใช้การศึกษาระยะยาว (Longitudinal) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหญิง จำนวน 105 คน ผู้วิจัยเริ่มศึกษาในปี 1973 และติดตามผลในอีก 14 ปี คือปี 1987 ผลการศึกษพบว่า เจตคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงสามารถทำนายความตั้งใจในการเลือกอาชีพของนักศึกษาหญิงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ($\beta = .50$) มีอำนาจในการทำนายมากกว่าเจตคติ และความตั้งใจในการเลือกอาชีพสามารถทำนายพฤติกรรมทางเลือกการเลือกอาชีพหลังจากผ่านไป 14 ปีได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .30$)

เรวดี วัฒนทโกศล (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมทางเลือกศึกษาต่อสายสามัญหรือสายอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลเป็นหลักในการศึกษา ผลการศึกษพบว่า

1. ความแตกต่างของเจตคติทางตรงในการประกอบพฤติกรรม (เจตคติต่อการเลือกสายสามัญ – เจตคติต่อการเลือกสายอาชีพ) และความแตกต่างของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการเลือกสายสามัญ – การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการเลือกสายอาชีพ) สามารถร่วมกันทำนายความแตกต่างของความตั้งใจในการเลือกศึกษาต่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($R = .56$) โดยความแตกต่างของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีน้ำหนักของการทำนาย ($\beta = .43$) สูงกว่าความแตกต่างของเจตคติในการประกอบพฤติกรรม ($\beta = .30$)

2. ความแตกต่างของเจตคติในการประกอบพฤติกรรม ความแตกต่างในการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถร่วมกันทำนายความแตกต่างของความตั้งใจในการศึกษาต่อได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($R = .70$) โดยที่ความแตกต่างของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีค่าน้ำหนักของการทำนายมากที่สุด ($\beta = .35$)

3. ความแตกต่างของความตั้งใจ สามารถทำนายพฤติกรรมทางเลือกศึกษาต่อสายสามัญหรือสายอาชีพได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .68$)

วรรณ ลาวัณ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการอนุรักษ์และไม่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดราชบุรี จำนวนทั้งหมด 498 คน โดยใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลเป็นหลักในการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ความแตกต่างของเจตคติในการประกอบพฤติกรรม (เจตคติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม – เจตคติไม่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม) และความแตกต่างของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม – การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการไม่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม) สามารถร่วมกันทำนายความแตกต่างของความตั้งใจในการประกอบพฤติกรรมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($R = .36$) และพบว่าความแตกต่างของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีน้ำหนักการทำนายสูงกว่าความแตกต่างของเจตคติในการประกอบพฤติกรรม ส่วนความแตกต่างของความตั้งใจในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสามารถทำนายพฤติกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .22$)

ดุษฎิ โยเหลา และประทีป จินนี (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมอนุรักษ์น้ำของครูประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยนำทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชไบน์ และไอเซน มาเป็นหลักในการศึกษา เพื่อศึกษาปริมาณการแสดงพฤติกรรมอนุรักษ์น้ำ อธิบายและทำนายความตั้งใจจะอนุรักษ์น้ำและพฤติกรรมอนุรักษ์น้ำ รวมทั้งเสนอโมเดลที่ใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมอนุรักษ์น้ำในกลุ่มครูประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พฤติกรรมที่ศึกษาประกอบด้วย พฤติกรรมประหยัดน้ำ ไม่ทำให้เกิดมลพิษในน้ำและการขุดลอกท่อระบายน้ำ ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูมีพฤติกรรมประหยัดน้ำและไม่ทำให้เกิดมลพิษในน้ำอยู่ในระดับปานกลาง $\bar{X} = 5.93$ และ $\bar{X} = 4.87$ แต่มีพฤติกรรมขุดลอกท่อระบายน้ำในระดับที่ต่ำ $\bar{X} = .30$
2. โมเดลที่อธิบายพฤติกรรมประหยัดน้ำ ประกอบด้วยตัวแปรที่สำคัญคือ ความตั้งใจจะประหยัดน้ำ ทศนคติต่อการประหยัดน้ำทางอ้อมและการรับรู้ความสามารถของตนเองในการประหยัดน้ำ โดยพบว่าความตั้งใจในการประหยัดน้ำมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม ($r = .33$) เจตคติทางอ้อมมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจ ($r = .46$) และการรับรู้ความสามารถของตนเองในการประหยัดน้ำมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจ ($r = .12$) โดยทั้งหมดมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. โมเดลที่อธิบายพฤติกรรมไม่ทำให้เกิดมลพิษในน้ำ ประกอบด้วยตัวแปรที่สำคัญคือ ความตั้งใจจะไม่ทำให้เกิดมลพิษในน้ำ ทศนคติต่อการทิ้งขยะลงในน้ำวัดทางอ้อม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงวัดทางตรงและการรับรู้ความสามารถของตนเองในการไม่ทำให้เกิดมลพิษในน้ำ โดยพบว่าความตั้งใจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม ($r = .36$) เจตคติทางอ้อมมีความสัมพันธ์กับ

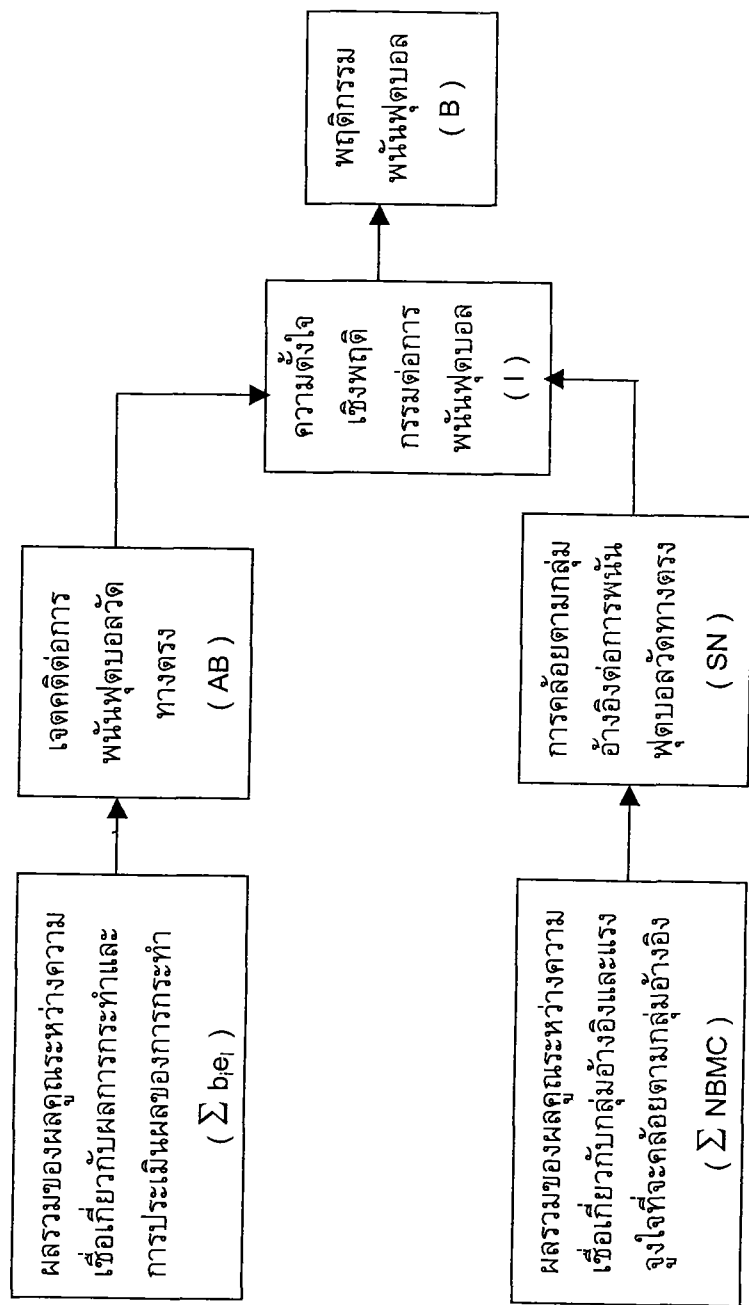
ความตั้งใจ ($r = .17$) และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรงมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจ ($r = .13$) โดยทั้งหมดมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. โมเดลที่อธิบายพฤติกรรมชุดลอกท่อระบายน้ำ ประกอบด้วยตัวแปรที่สำคัญคือ ความตั้งใจจะชุดลอกท่อระบายน้ำ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงวัดทางตรง การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงวัดทางอ้อมและการรับรู้ความสามารถของตนเองในการชุดลอกท่อระบายน้ำ โดยพบว่าความตั้งใจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม ($r = .16$) และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม การรับรู้ความสามารถของตนเองในการชุดลอกท่อระบายน้ำมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจ ($r = .27$, $r = .34$) โดยทั้งหมดมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บุญเริ่ม สุพัฒนา (2541 : 84 - 90) ได้ศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับการประพาศิผลิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2539 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 316 คน โดยใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลเป็นหลักในการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า เจตคติในการประกอบพฤติกรรมและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการประกอบพฤติกรรมสามารถร่วมกันทำนายความตั้งใจในการประกอบพฤติกรรมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($R = .70$) และพบว่าเจตคติทางตรงกับเจตคติทางอ้อมมีความสัมพันธ์กับการประพาศิผลิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลมาเป็นกรอบแนวคิดสำหรับงานวิจัย เพื่อทำนายและอธิบายพฤติกรรมพนันฟุตบอลของนิสิตชาย โดยตัวแปรที่นำมาศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เจตคติต่อการพนันฟุตบอลวัดทางอ้อม ($\sum b_{e_i}$) เจตคติต่อการพนันฟุตบอลวัดทางตรง (AB) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอลวัดทางอ้อม ($\sum NBMC$) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอลวัดทางตรง (SN) และความตั้งใจเชิงพฤติกรรมต่อการพนันฟุตบอล (I) กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้สามารถเขียนแสดงภาพประกอบได้ดังนี้

ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดของการวิจัยในการอธิบายและทำนายพฤติกรรมการพินิจพุดบอ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล จะเห็นได้ว่าเมื่อนำทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลมาประยุกต์ใช้เพื่อทำนายและอธิบายพฤติกรรมต่าง ๆ ผลการวิจัยส่วนใหญ่สอดคล้องและสนับสนุนทฤษฎี ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยตามกรอบของทฤษฎีดังในหัวข้อถัดไป

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. เจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม)
2. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม)
3. เจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) ร่วมกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) สามารถทำนายความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการพนันฟุตบอลได้
4. ความตั้งใจเชิงพฤติกรรมต่อการพนันฟุตบอล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมพนันฟุตบอล
5. นิสิตที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลในระดับที่แตกต่างกันมีความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำและความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาพฤติกรรมการเล่นฟุตบอลของนิสิตชาย ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2545 ในครั้งนี้มีขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. การเลือกประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2545 จาก 5 คณะ ประกอบด้วย คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะศิลปกรรมศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 1,854 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2545 จำนวนทั้งสิ้น 362 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีคณะเป็นระดับชั้น (Strata) และมีนิสิตชายระดับปริญญาตรีเป็นหน่วยในการสุ่ม (Sampling Unit) จากที่กล่าวมามีลำดับขั้นตอนในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นที่ 1 กะประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดด้วยความเชื่อมั่น 95 % ซึ่งเทียบมาจากตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Yamane (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 260) ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 333 คน

ขั้นที่ 2 แบ่งนิสิตชายตามคณะ แล้วสุ่มประชากรโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีคณะเป็นระดับชั้น (Strata) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 362 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตาราง 3 จำนวนนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคณะ

คณะ	จำนวนนิสิต
1. คณะมนุษยศาสตร์	65
2. คณะวิทยาศาสตร์	97
3. คณะสังคมศาสตร์	81
4. คณะศึกษาศาสตร์	58
5. คณะศิลปกรรมศาสตร์	61
รวม	362

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ แบบวัดพฤติกรรมการเล่นฟุตบอลของ นิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งสร้างขึ้นตามแนวทฤษฎีการกระทำ ด้วยเหตุผล ของฟิชไบน์และไอเซน โดยมีลักษณะของเครื่องมือที่ใช้แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ชื่อ นามสกุล คณะที่สังกัด ระดับชั้นปี ดังตัวอย่าง

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงใน ☐ ในข้อความที่เป็นจริง และเติมข้อความในช่องว่าง

ชื่อ----- นามสกุล-----

คณะ-----

ระดับชั้นปี ☐ ปีที่1 ☐ ปีที่2 ☐ ปีที่3 ☐ ปีที่4

ตอนที่ 2 แบบวัดตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วยแบบวัด 6 ชุด ซึ่งสร้างตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม) จำนวน 16 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .51

ชุดที่ 2 แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) จำนวน 10 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89

ชุดที่ 3 แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการเล่นพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม) จำนวน 16 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82

ชุดที่ 4 แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการเล่นพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) จำนวน 1 ข้อ

ชุดที่ 5 แบบวัดความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการเล่นพนันฟุตบอล จำนวน 1 ข้อ

ชุดที่ 6 แบบวัดพฤติกรรมในการเล่นพนันฟุตบอล จำนวน 1 ข้อ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือและลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัด คือ เพื่อสร้างแบบวัดพฤติกรรมการเล่นฟุตบอลของนิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล จำนวนทั้งสิ้น 6 ชุด

2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นฟุตบอล และทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชไบน์และไอเซน ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพนันและพฤติกรรมการเล่นฟุตบอล เพื่อนิยามขอบเขตของ “ พฤติกรรมพนันฟุตบอล ”

2.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของฟิชไบน์และไอเซน เพื่อกำหนดรูปแบบของชุดแบบวัด

3. สร้างคำถามปลายเปิด (Open – End) เพื่อสำรวจ

3.1 ความเชื่อเด่นชัด (Salient Beliefs) เกี่ยวกับผลที่เกิดจากการประกอบพฤติกรรมพนันฟุตบอล เพื่อนำมาสร้างแบบวัดชุดความเชื่อเกี่ยวกับผลของการประกอบพฤติกรรม (b_i) และชุดการประเมินความเชื่อเกี่ยวกับผลของการประกอบพฤติกรรม (e_i) ดังนี้

ตัวอย่าง

(0) ท่านเชื่อว่าการเล่นพนันฟุตบอลจะมีผลอย่างไรกับท่าน
ผลที่เกิดด้านดี

ผลที่เกิดด้านไม่ดี

ผลกระทบอื่นๆ

3.2 คำคุณศัพท์เกี่ยวกับพฤติกรรมพนันฟุตบอล เพื่อนำมาสร้างแบบวัดเจตคติ
ต่อการประกอบพฤติกรรม (AB)

ตัวอย่าง

(0) ท่านมีความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับข้อความต่อไปนี้ โปรดตอบในลักษณะ
ของคำคุณศัพท์ทั้งทางบวกและทางลบให้มากที่สุด ตัวอย่างคำคุณศัพท์ เช่น ดี – เลว สุข –
ทุกข์ ฯลฯ

- การเล่นพนันฟุตบอลเป็นสิ่งที่

3.3 กลุ่มอ้างอิงเด่นชัด (Salient Referents) ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่น
ฟุตบอล เพื่อนำมาสร้างแบบวัดชุด ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเล่นพนันฟุตบอล(NB)
ชุดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเล่นพนันฟุตบอล(MC) และชุดการคล้อยตามกลุ่ม
อ้างอิงทางตรงในการเล่นพนันฟุตบอล(SN)

ตัวอย่าง

(0) ท่านนึกถึงบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดบ้างที่สนับสนุนหรือเห็นด้วยในการ
เล่นพนันฟุตบอล

(0) ท่านนึกถึงบุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดบ้างที่คัดค้านหรือไม่เห็นด้วยในการ
เล่นพนันฟุตบอล

(0) บุคคลอื่นๆ ที่นึกถึง

4. นำแบบสอบถามปลายเปิดที่กล่าวในข้างต้น นำมาเก็บข้อมูลกับนิสิตชาย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 100 คน

5. จากข้อมูลที่ได้ นำมาพิจารณาคัดเลือกข้อความที่จะสร้างแบบวัดพฤติกรรมการเล่น
พนันฟุตบอล ดังนี้

5.1 วิเคราะห์เนื้อหาของความเชื่อต่างๆ ที่แตกต่างกันเป็นรายบุคคล

5.2 จัดกลุ่มความเชื่อที่มีผลของการกระทำเหมือนกันเข้าด้วยกัน และนับความถี่ของแต่ละผลของการกระทำในกลุ่ม

5.3 พิจารณาคัดเลือกข้อความเชื่อเหล่านั้นเป็นกลุ่มตัวอย่างของความเชื่อที่เด่นชัดซึ่งพิจารณาเลือกข้อความเหล่านี้ด้วยวิธีการเลือกข้อความเชื่อที่มีความถี่สูงสุด 5 ความเชื่อซึ่งนำมาสร้างแบบวัด b_i และ e_i ดังตัวอย่างนี้

5.3.1 แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเล่นพนันฟุตบอล (b_i)

(0) การที่ฉันเล่นพนันฟุตบอลทำให้ฉันได้เงิน

เป็นไปได้ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

5.3.2 แบบวัดการประเมินผลของการเล่นพนันฟุตบอล (e_i)

(0) การได้เงินเป็นสิ่งที่...

ดี /-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ไม่ดี

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

5.4 คำคุณศัพท์เกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นพนันฟุตบอล จัดกระทำข้อมูลโดยเลือกคำคุณศัพท์ที่อยู่ในมาตราประมาณค่าของออสกูต ที่กลุ่มตัวอย่างกล่าวถึง เรียงลำดับความถี่จากสูงสู่ต่ำตามลำดับ นำคำคุณศัพท์ที่ได้มาสร้างแบบวัด AB ดังนี้

5.4.1 แบบวัดเจตคติต่อการเล่นพนันฟุตบอล (AB)

(0) การที่ฉันเล่นพนันฟุตบอลเป็นสิ่งที่

สุขสบาย /-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เดือดร้อน

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

5.5 กลุ่มอ้างอิงเด่นชัดที่มีอิทธิพลต่อการประกอบพฤติกรรมการเล่นฟุตบอล
พิจารณาโดยเลือกกลุ่มอ้างอิงที่ถูกระบุถึงมากที่สุดของกลุ่มตัวอย่างไว้ ทั้งที่เป็นฝ่ายสนับสนุน
และคัดค้าน ซึ่งจัดอยู่ในรูปกลุ่มอ้างอิงที่มีความถี่สูงเรียงลงมาตามลำดับ
นำกลุ่มอ้างอิงเด่นชัดที่ได้มาสร้างแบบวัด NB MC และ SN ดังนี้

5.5.1 แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเล่นฟุตบอล

(0) ญาติของฉันคิดว่าฉันควรเล่นฟุตบอล

เป็นไปได้ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

5.5.2 แบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเล่นฟุตบอล

(0) โดยทั่วไปท่านต้องการทำตามในสิ่งที่ญาติประสงค์ให้ทำมากน้อยเพียงใด

ต้องการ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ไม่ต้องการ

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

5.5.3 แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรงในการเล่นฟุตบอล

(0) บุคคลที่มีความสำคัญต่อฉันส่วนมากคิดว่าฉันควรเล่น

ฟุตบอล

เป็นไปได้ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

6. สร้างแบบวัดความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการเล่นพนันฟุตบอลและแบบวัดพฤติกรรมในการเล่นพนันฟุตบอล ดังนี้

6.1 แบบวัดความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการเล่นพนันฟุตบอล

(0) ฉันตั้งใจจะเล่นพนันฟุตบอล

ตั้งใจจะเล่น /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ตั้งใจจะไม่เล่น
 มาก ปานกลาง น้อย ยังไม่ตัด น้อย ปานกลาง มาก
 สิ้นใจ

6.2 แบบวัดพฤติกรรมในการเล่นพนันฟุตบอล

(0) ในระยะ 3 สัปดาห์ที่ผ่านมา ท่านเล่นพนันฟุตบอลมากน้อยเพียงใด

☐ ไม่พนันเลย

☐ เล่น 1 ครั้ง

☐ เล่น 2 ครั้ง

☐ เล่น 3 ครั้ง

☐ เล่น 4 ครั้ง

☐ เล่นมากกว่า 4 ครั้ง (โปรดระบุจำนวน) ครั้ง

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบวัดพฤติกรรมการพนันฟุตบอลทั้ง 8 ชุด แสดงไว้ในดังนี้

ตาราง 4 เกณฑ์การให้คะแนนของแบบวัดพฤติกรรมการพนันฟุตบอล

ชุดที่	คำชี้แจงรายละเอียด	การให้คะแนน
1. ก. แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับผลของการเล่นพนันฟุตบอล (b_1)	เป็นไปได้ – เป็นไปไม่ได้	ด้านบวก 7 ถึง 1 ด้านลบ 1 ถึง 7
ข. แบบวัดการประเมินผลของการเล่นพนันฟุตบอล (e_1)	ดี – ไม่ดี	
2. แบบวัดเจตคติต่อการเล่นพนันฟุตบอล (AB)	คำคุณศัพท์ทางบวก – คำคุณศัพท์ทางลบ	ด้านบวก 7 ถึง 1 ด้านลบ 1 ถึง 7
3. ก. แบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในการเล่นพนันฟุตบอล (NB)	เป็นไปได้ – เป็นไปไม่ได้	7 ถึง 1
ข. แบบวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเล่นพนันฟุตบอล (MC)	ต้องการ – ไม่ต้องการ	
4. แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง (SN)	เป็นไปได้ – เป็นไปไม่ได้	7 ถึง 1
5. แบบวัดความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการเล่นพนันฟุตบอล (I)	ตั้งใจจะเล่น – ตั้งใจจะไม่เล่น	7 ถึง 1
6. แบบวัดพฤติกรรมในการเล่นพนันฟุตบอล (B)	ไม่พนันเลย – เล่นมากกว่า 4 ครั้ง	0 ถึง 5

7. นำแบบวัดมาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้วิจัย นำแบบวัดนี้ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนตรวจคุณภาพ โดยเกณฑ์ของแบบวัดที่ใช้ได้คือ ผู้เชี่ยวชาญ ได้ลงความเห็นเป็นจำนวน 2 ใน 3 ในแต่ละข้อ โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คนประกอบด้วย

ผศ.ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร	จากสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
อ.ดร.นิยะดา จิตต์จรัส	จากภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์
อ.ดร.ราชนัย บุญธิมา	จากสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

8. นำแบบวัดที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try Out) โดยการหาจุดบกพร่องของแบบวัด เช่น ความเหมาะสมในการใช้ภาษา และความชัดเจนของข้อคำถาม โดยนำไปทดลองใช้กับนิสิต ชาย ระดับปริญญาตรี ที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 20 คน

9. นำแบบวัดที่ผ่านการวิเคราะห์รายข้อแล้วไปเก็บข้อมูลกับนิสิตชาย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 362 คน และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัด โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach) ใช้การคำนวณด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)

ผลปรากฏว่าแบบวัดแต่ละชุดมีค่าความเชื่อมั่นดังนี้

1. แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม) จำนวน 16 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .51
2. แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) จำนวน 10 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89
3. แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการเล่นพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม) จำนวน 16 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82
4. แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเล่นพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) จำนวน 1 ข้อ
5. แบบวัดความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการเล่นพนันฟุตบอล จำนวน 1 ข้อ
6. แบบวัดพฤติกรรมในการเล่นพนันฟุตบอล จำนวน 1 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขออนุญาตจากทางบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือ

2. นำแบบวัดที่ผ่านการวิเคราะห์และแก้ไขแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับนิสิตชายที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจริง ซึ่งมีการเก็บข้อมูล 2 ครั้ง การเก็บครั้งที่ 1 ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับการพนันฟุตบอลในชุดที่ 1 – ชุดที่ 5 ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ลงมือเก็บเองโดยเก็บทั้งหมด 380 ชุด มีแบบวัดที่ใช้ได้ทั้งหมด 372 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.89 การเก็บข้อมูลครั้งที่ 2 ที่ระยะห่างจากครั้งแรก 3 สัปดาห์ โดยการเก็บครั้งที่ 2 ให้กลุ่มตัวอย่างเดิมทำแบบวัดชุดที่ 6 ในครั้งที่ 2 สามารถเก็บแบบวัดได้ทั้งหมด 362 ชุดจากแบบวัดทั้งหมด 372 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.31

3. นำแบบวัดที่เก็บมาได้ 362 ชุดไปวิเคราะห์ต่อไป

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส เอ็กซ์ (SPSSX) โดยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ในการอธิบายตัวแปรเจตคติต่อการพนันฟุตบอลวัดทางตรง การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอลวัดทางตรง ความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการพนันฟุตบอล และพฤติกรรมพนันฟุตบอล

2. ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Pearson's Product Moment Correlation) ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1, 2 และ 4

3. ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยการเพิ่มตัวแปรทีละตัว (Stepwise) ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3

4. ใช้สถิติที (t – test) ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจตรงกันในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t distribution
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ
R^2	แทน	ค่าอำนาจการทำนาย
β_1	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานของตัวแปรทำนายตัวที่ 1 คือ เจตคติต่อการพนันฟุตบอล
β_2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานของตัวแปรทำนายตัวที่ 2 คือ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการพนันฟุตบอล
Σb_{je}	แทน	เจตคติต่อพฤติกรรมพนันฟุตบอลวัดทางอ้อม
AB	แทน	เจตคติต่อพฤติกรรมพนันฟุตบอลวัดทางตรง
$\Sigma NBMC$	แทน	การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการพนันฟุตบอลวัดทางอ้อม
SN	แทน	การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการพนันฟุตบอลวัดทางตรง
I	แทน	ความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการพนันฟุตบอล
B	แทน	พฤติกรรมพนันฟุตบอล
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ เพื่อทดสอบทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลในการอธิบายพฤติกรรมการเล่นฟุตบอล และศึกษาตัวแปรที่อาจเป็นสาเหตุของพฤติกรรมการเล่นฟุตบอล ของนิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2545 โดยใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรเจตคติต่อพฤติกรรม (วัดทางตรงและวัดทางอ้อม) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (วัดทางตรงและวัดทางอ้อม) และความตั้งใจเชิงพฤติกรรม ในการอธิบายและทำนายพฤติกรรมการเล่นฟุตบอล ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างและค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม เพื่อตอบจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าข้อที่ 1

ส่วนที่ 2 เสนอผลการศึกษาเพื่อตอบจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าข้อที่ 2 – 5 คือ

2.1 เสนอผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) กับเจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม) และระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม) เพื่อตอบจุดมุ่งหมายข้อที่ 2

2.2 เสนอผลการศึกษาการทำนายและอธิบายความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการกระทำพฤติกรรมการเล่นฟุตบอลของนิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้วยทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล เพื่อตอบจุดมุ่งหมายข้อที่ 3

2.3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการพนันฟุตบอลกับพฤติกรรมการเล่นฟุตบอล ของนิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อตอบจุดมุ่งหมายข้อที่ 4

2.4 ศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ และความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการเล่นฟุตบอลระดับสูงกับกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการเล่นฟุตบอลในระดับต่ำ เพื่อตอบจุดมุ่งหมายข้อที่ 5

ส่วนที่ 1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างและค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละของนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามคณะและชั้นปีที่สังกัด

คณะ	ชั้นปี								รวม	
	1		2		3		4			
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1. คณะมนุษยศาสตร์	18	27.7	17	26.2	15	23.1	15	23.1	65	100
2. คณะวิทยาศาสตร์	25	25.8	24	24.7	24	24.7	24	24.7	97	100
3. คณะสังคมศาสตร์	22	27.2	22	27.2	19	23.5	18	22.2	81	100
4. คณะศึกษาศาสตร์	18	31.0	16	27.6	16	27.6	8	13.8	58	100
5. คณะศิลปกรรมศาสตร์	17	27.9	12	19.7	17	27.9	15	24.6	61	100
รวม	100		91		91		80		362	

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($\bar{X}$ และ SD.) ของตัวแปรที่ศึกษาตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

ตัวแปร	n	X	SD.	พิสัยของเครื่องมือวัด
1. เจตคติ (AB)	362	3.47	1.30	1 ถึง 7
2. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง(SN)	362	1.96	1.49	1 ถึง 7
3. ความตั้งใจ (I)	362	2.68	1.96	1 ถึง 7
4. พฤติกรรม (B)	362	.46	1.14	0 ถึง 5

จากตาราง 7 พบว่า นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจเชิงพฤติกรรมต่อการพนันฟุตบอลเฉลี่ย 2.68 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการที่จะพนันฟุตบอลอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในตัวแปรพฤติกรรมพนันฟุตบอลนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนพฤติกรรมพนันฟุตบอลเฉลี่ย 0.46 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมพนันฟุตบอลต่ำ ในตัวแปรเจตคติต่อการพนันฟุตบอลนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเจตคติเฉลี่ย 3.47 ซึ่งแสดงว่านิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีเจตคติในระดับปานกลางต่อการพนันฟุตบอลและมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงค่อนข้างต่ำซึ่งพิจารณาจากค่าเฉลี่ยการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงซึ่งได้ 1.96

ส่วนที่ 2 ผลของการศึกษาเพื่อตอบจุดมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 2 - 5

2.1 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการพนันฟุตบอลทางตรงกับเจตคติทางอ้อม และระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอลทางตรงกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม สมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายนี้คือ สมมติฐานข้อที่ 1 และข้อที่ 2

ตาราง 8 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามโครงสร้างทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

ตัวแปร	AB	$\sum b_i e_i$	SN	$\sum NBMC$	I
AB	-				
$\sum b_i e_i$	.51**	-			
SN	.25**	.07	-		
$\sum NbMc$	.43**	.26**	.50**	-	
I	.43**	.34**	.35**	.43**	-

จากตาราง 8 พบว่า เจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) กับเจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม) มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ($r = .51$) ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1

การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม) มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .50$) ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2

นอกจากนั้นยังพบว่า เจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) กับความตั้งใจเชิงพฤติกรรมต่อการพนันฟุตบอล มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .43$) และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) กับความตั้งใจเชิงพฤติกรรมต่อการพนันฟุตบอลมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .35$)

2.2 ศึกษาอำนาจการทำนายความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมพนันฟุตบอลจากตัวแปรในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ซึ่งได้แก่ เจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) สมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายนี้คือ สมมติฐานข้อที่ 3

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเมื่อใช้ตัวแปร เจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) เป็นตัวพยากรณ์ ตัวแปรเกณฑ์คือ ความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการพนันฟุตบอล

ตัวแปรทำนาย	R	R^2	R^2_{cha}	F_{cha}	P-value	ค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนาย ของตัวแปรในขั้นสุดท้าย				
						b	se _b	β	t	p - value
1. เจตคติวัดทางตรง	.43	.19	.19	82.85	.00	.56	.07	.37	7.80	.00
2. การคล้อยตาม กลุ่มอ้างอิงวัดทางตรง	.50	.25	.06	28.40	.00	.33	.62	.25	5.32	.00
						constant (a) = .944				

จากตาราง 9 พบว่า เจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการเล่นพนันฟุตบอลได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคิดเป็นร้อยละ 25 ($R^2 = .25$) ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3 โดยเจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง)เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงที่สุด ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานของเจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) เท่ากับ .37 ส่วนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) เป็นตัวทำนายที่มีอำนาจการทำนายรองลงมา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานเท่ากับ .25

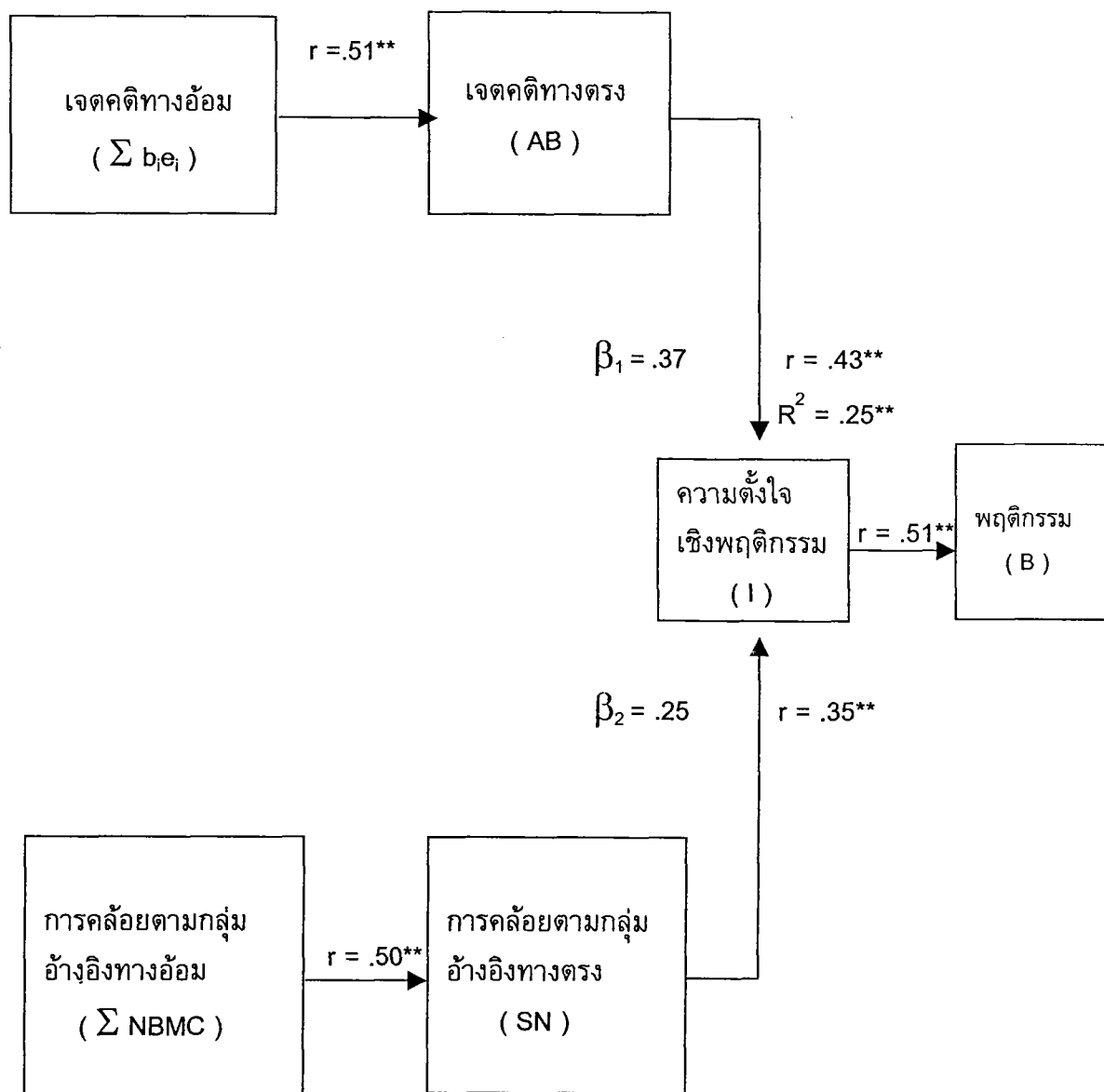
2.3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจเชิงพฤติกรรมกับพฤติกรรมพนันฟุตบอล สมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายนี้คือ สมมติฐานข้อที่ 4

ตาราง 10 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจเชิงพฤติกรรมกับพฤติกรรมพนันฟุตบอล

ตัวแปร	R
I • B	.51**

จากตาราง 10 พบว่าความตั้งใจเชิงพฤติกรรมต่อการพนันฟุตบอลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมพนันฟุตบอลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 4

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณในการอธิบายและทำนายพฤติกรรมพนันฟุตบอล เพื่อให้เห็นภาพโครงสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงนำเสนอในรูปโครงสร้างทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ดังแสดงในภาพประกอบดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานของตัวแปรตาม
โครงสร้างทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลที่ศึกษาในพฤติกรรมพนันฟุตบอล

2.4 ศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับผลความเชื่อของการกระทำ และความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูงกับกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลในระดับต่ำ สมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายนี้คือ สมมติฐานข้อที่ 5

จากการพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบจุดมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 2,3 และ 4 พบว่าพฤติกรรมพนันฟุตบอลมีความเชื่อมโยงความสัมพันธ์ ดังนี้

เจตคติต่อการพนันฟุตบอลวัดทางอ้อม (ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำและการประเมินผลของการกระทำ) ผ่านเจตคติต่อการพนันฟุตบอลวัดทางตรง ผ่านความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการพนันฟุตบอล และมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมพนันฟุตบอล

การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอลวัดทางอ้อม (ความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง) ผ่านการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอลวัดทางตรง ผ่านความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการพนันฟุตบอล และมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมพนันฟุตบอล

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำและความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงเป็นสาเหตุเบื้องต้นหรือเป็นต้นตอของพฤติกรรม ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ และความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างความเชื่อของกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูงและกลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับต่ำ การแบ่งกลุ่มใช้คะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมพนันฟุตบอล ($\bar{X} = .46$) ผู้ที่มีคะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยจัดเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลสูง ($n = 68$) ผู้ที่มีคะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยจัดเป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลต่ำ ($n = 294$) ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างแสดงในตาราง 11 ถึง 12 ตามลำดับ

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ
ระหว่างกลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูง และกลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอล
ระดับต่ำ

ความเชื่อเกี่ยวกับ ผลการกระทำ	กลุ่มมีพฤติกรรมพนัน		กลุ่มมีพฤติกรรม		ค่า t	P – value 1 – Tail
	ฟุตบอลระดับสูง		พนันฟุตบอลระดับต่ำ			
	(n = 68)		(n = 294)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ดูฟุตบอลสนุกขึ้น	5.82	1.61	4.84	2.14	4.26**	.00
2. มีรายได้	4.47	1.65	3.59	1.81	3.70**	.00
3. มีเพื่อนมากขึ้น	4.49	1.90	3.91	1.75	2.39**	.01
4. เกิดความเครียดขณะชม ฟุตบอล	2.12	1.41	2.05	1.53	.31	.38
5. ทำให้เสียเงิน	2.54	1.84	2.24	1.81	1.22	.11
6. มีความรู้เกี่ยวกับ ตัวนักฟุตบอลมากขึ้น	5.57	1.76	4.97	1.97	2.34**	.01
7. ทำให้มีหนี้สิน	3.13	1.89	2.41	1.99	2.73**	.01
8. เป็นบ่อเกิดแห่งอาชญากรรม	2.87	1.88	1.97	1.63	3.64**	.00

จากตาราง 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูงมีความเชื่อเกี่ยวกับผลการกระทำในทุกข้อมากกว่ากลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นในความเชื่อที่ว่า เกิดความเครียดขณะชมฟุตบอลและทำให้เสียเงินไม่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูงเชื่อว่าการเล่นพนันฟุตบอลทำให้ ดูฟุตบอลสนุกขึ้น มีความรู้เกี่ยวกับตัวนักฟุตบอลมากขึ้น มีรายได้ มีเพื่อนมากขึ้น ทำให้มีหนี้สิน และเป็นบ่อเกิดแห่งอาชญากรรม มากกว่ากลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลต่ำ

ตาราง 12 ผลการเปรียบเทียบของค่าเฉลี่ยคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงระหว่างกลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูง และกลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับต่ำ

ความเชื่อเกี่ยวกับ ผลการกระทำ	กลุ่มมีพฤติกรรมพนัน ฟุตบอลระดับสูง		กลุ่มมีพฤติกรรม พนันฟุตบอลระดับต่ำ		ค่า t	P – value 1 – Tail
	(n = 68)		(n = 294)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		

1. เพื่อนที่ไม่เล่นพนันฟุตบอล	3.32	1.81	2.40	1.71	3.98**	.00
2. เพื่อนที่เล่นพนันฟุตบอล	4.29	1.80	3.62	2.00	2.57**	.01
3. เจ้าของโต๊ะบอล	5.28	1.84	4.71	2.36	2.18*	.02
4. อาจารย์	2.13	1.65	1.70	1.36	2.01*	.02
5. รุ่นพี่และรุ่นน้อง	3.66	1.65	2.84	1.74	3.56**	.00
6. พ่อแม่	1.99	1.68	1.51	1.19	2.21*	.02
7. สื่อต่างๆ	3.49	2.01	2.94	1.93	2.07*	.02
8. ญาติพี่น้อง	2.54	1.81	1.86	1.41	2.92**	.01

จากตาราง 12 กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูง มีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในทุกข้อมากกว่ากลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ โดยกลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูงมีความเชื่อว่า กลุ่มเพื่อน เจ้าของโต๊ะบอล รุ่นพี่ รุ่นน้อง และสื่อต่างๆ มีส่วนสนับสนุนให้มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลมากกว่ากลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลต่ำ

บทที่ 5

บทย่อ สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาระดับความตั้งใจต่อการพนันฟุตบอลและพฤติกรรมการพนันฟุตบอลของนิสิตชายระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) กับเจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม) และระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม)
3. เพื่อศึกษาการทำนายและอธิบายความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการกระทำพฤติกรรมพนันฟุตบอล ของนิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้วยทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจเชิงพฤติกรรมต่อการพนันฟุตบอลกับพฤติกรรมการพนันฟุตบอล ของนิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ และความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูงกับกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลในระดับต่ำ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. เจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม)
2. การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม)
3. เจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) ร่วมกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) สามารถทำนายความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการพนันฟุตบอลได้
4. ความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการพนันฟุตบอล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการพนันฟุตบอล

5. นิสิตที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลในระดับที่แตกต่างกันมีความเชื่อเกี่ยวกับการกระทำและความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงแตกต่างกัน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2545 จาก 5 คณะ ประกอบด้วย คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะศิลปกรรมศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 1,854 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2545 มีจำนวนนิสิตทั้งสิ้น 362 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยมีคณะเป็นระดับชั้น (Strata) และมีนิสิตชายระดับปริญญาตรีเป็นหน่วยในการสุ่ม (Sampling Unit)

เครื่องมือที่ใช้ในการในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ แบบวัดพฤติกรรมการพนันฟุตบอลของนิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งสร้างขึ้นตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ของฟิชไบน์และไอเซน

- แบบวัดตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วยแบบวัดแบบวัด 6 ชุด ดังนี้
 - ชุดที่ 1 แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม) จำนวน 16 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .51
 - ชุดที่ 2 แบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) จำนวน 10 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .89
 - ชุดที่ 3 แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเล่นพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม) จำนวน 16 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .82
 - ชุดที่ 4 แบบวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเล่นพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) จำนวน 1 ข้อ
 - ชุดที่ 5 แบบวัดความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการเล่นพนันฟุตบอล จำนวน 1 ข้อ
 - ชุดที่ 6 แบบวัดพฤติกรรมในการเล่นพนันฟุตบอล จำนวน 1 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขออนุญาตจากทางบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เพื่อขอความร่วมมือ

2. นำแบบวัดที่ผ่านการวิเคราะห์และแก้ไขแล้วไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับนิสิตชายที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจริง ซึ่งมีการเก็บข้อมูล 2 ครั้ง การเก็บครั้งที่ 1 ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับการพนันฟุตบอลในชุดที่ 1 – ชุดที่ 5 ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ลงมือเก็บเองโดยเก็บทั้งหมด 380 ชุด มีแบบวัดที่ใช้ได้ทั้งหมด 372 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.89 การเก็บข้อมูลครั้งที่ 2 ที่ระยะห่างจากครั้งแรก 3 สัปดาห์ โดยการเก็บครั้งที่ 2 ให้กลุ่มตัวอย่างเดิมทำแบบวัดชุดที่ 6 ในครั้งที่ 2 สามารถเก็บแบบวัดได้ทั้งหมด 362 ชุดจากแบบวัดทั้งหมด 372 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.31

3. นำแบบวัดที่เก็บมาได้ 362 ชุด ไปวิเคราะห์ต่อไป

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส เอ็กซ์ (SPSSX) โดยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการอธิบายคะแนนเจตคติทางตรง เจตคติทางอ้อม การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม ความตั้งใจเชิงพฤติกรรม และพฤติกรรมพนันฟุตบอล
2. ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Pearson's Product Moment Correlation) ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1, 2 และ 4
3. ใช้สถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยการเพิ่มตัวแปรทีละตัว (Stepwise) ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3
4. ใช้สถิติที (t – test) ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5

สรุปผลการศึกษา

1. นิสิตชายระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความตั้งใจเชิงพฤติกรรมต่อการพนันฟุตบอลในระดับปานกลาง และมีพฤติกรรมพนันฟุตบอลต่ำ ส่วนตัวแปรเจตคติต่อการพนันฟุตบอล นิสิตชายมีเจตคติต่อการพนันฟุตบอลในระดับปานกลาง และมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่ำ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) กับเจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม) และระหว่างการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม) พบว่า เจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) กับเจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม) มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .51$) และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม) มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .50$)

3. ผลการศึกษาอำนาจการทำนายความตั้งใจเชิงพฤติกรรมต่อการพนันฟุตบอล โดยมีเจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) เป็นตัวทำนาย พบว่า เจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสูงที่สุด ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานของเจตคติต่อการพนันวัดทางตรงเท่ากับ .37 ส่วนการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) เป็นตัวทำนายที่มีอำนาจการทำนายรองลงมา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานเท่ากับ .25

4. ความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการพนันฟุตบอล กับพฤติกรรมพนันฟุตบอลมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .51$)

5. นิสิตที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลในระดับที่แตกต่างกันมีความเชื่อแตกต่างกัน โดยพบว่า

5.1 ด้านความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำ กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูงมีความเชื่อเกี่ยวกับผลการกระทำในทุกข้อมากกว่ากลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ยกเว้นในความเชื่อที่ว่า เกิดความเครียดขณะชมฟุตบอลและทำให้เสียเงินไม่แตกต่างกัน โดยกลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูงเชื่อว่าการพนันฟุตบอลทำให้ ดูฟุตบอลสนุกขึ้น มีความรู้เกี่ยวกับตัวนักฟุตบอลมากขึ้น มีรายได้ มีเพื่อนมากขึ้น ทำให้มีหนี้สิน และเป็นบ่อเกิดแห่งอาชญากรรม มากกว่ากลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลต่ำ

5.2 กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูง มีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในทุกข้อมากกว่ากลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และ .05 โดยกลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูงมีความเชื่อว่า กลุ่มเพื่อนเจ้าของโต๊ะบอล รุ่นพี่ รุ่นน้อง และสื่อต่างๆ มีส่วนสนับสนุนให้มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลมากกว่ากลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลต่ำ

อภิปรายผล

การอภิปรายผลจะแยกพิจารณาเป็น 3 ตอนตามความสำคัญของปัญหา ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความตั้งใจเชิงพฤติกรรมต่อการเล่นพนันฟุตบอลและพฤติกรรมพนันฟุตบอล
2. การนำทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลไปใช้ในการศึกษาพฤติกรรมพนันฟุตบอลของนิสิตชาย ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผลการศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลแตกต่างกัน

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการเล่นพนันฟุตบอลและพฤติกรรมพนันฟุตบอล

นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความตั้งใจเชิงพฤติกรรมต่อการพนันฟุตบอลในระดับปานกลาง และมีพฤติกรรมพนันฟุตบอลต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีอายุอยู่ในช่วง 18 – 22 ปี ซึ่งถือเป็นช่วงคาบเกี่ยวระหว่างวัยรุ่นตอนปลายและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ดังนั้นพัฒนาการทางด้านสมองและความคิดจะเจริญสูงสุดในช่วงนี้ โดยบุคคลที่อยู่ในวัยนี้จะเป็นบุคคลที่รู้จักคิดที่เป็นเหตุเป็นผล รู้ว่าสิ่งใดควรทำไม่ควรทำ รู้จักคิดได้ด้วยตนเองว่าสิ่งใดเหมาะสมกับตนเองหรือสิ่งใดไม่เหมาะสม และรู้จักคิดด้วยภาษาจากความคิด (Internalize Thinking) คือสามารถเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ ได้โดยไม่ต้องเห็นของจริง เช่น สามารถคิดได้ว่าถ้าเล่นการพนันก็มีแต่จะเสียเงิน เพราะไม่มีใครร่ำรวยจากการพนัน และยังสามารถสร้างภาพความคิดในใจ (Mental Images) ได้มากขึ้นและซับซ้อนขึ้น (ประณต แก้วนิม. 2543) ดังนั้นจากการที่นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้น ซึ่งเป็นวัยที่มีความคิดเป็นเหตุเป็นผล รู้ว่าอะไรควรทำไม่ควรทำและสามารถแยกแยะสิ่งที่ดีและไม่ดีได้ จึงอาจจะส่งผลทำให้นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมพนันฟุตบอลในระดับต่ำ นอกจากนั้นการรณรงค์ของทางภาครัฐและเอกชนก็น่าจะมีผลความตั้งใจเชิงพฤติกรรมและพฤติกรรมพนันฟุตบอลด้วยเช่นกัน ดังเช่น โครงการ Just Say No เป็นโครงการที่รณรงค์ให้วัยรุ่นปฏิเสธที่จะลองยาเสพติดและการพนัน โครงการโรงเรียนสีขาว เป็นโครงการของภาครัฐโดยกระทรวงศึกษาธิการร่วมมือกับโรงเรียนต่างๆ รณรงค์ให้โรงเรียนปลอดจากสิ่งเสพติดและการพนัน ซึ่งโครงการดังกล่าวได้รับความร่วมมือจากสถาบันการศึกษาทั่วประเทศ การรณรงค์ของทางภาครัฐและเอกชนน่าจะส่งผลให้เกิดจิตสำนึกที่ดีแก่เยาวชน ซึ่งจะเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีสำหรับการต่อสู้กับยาเสพติดและอบายมุขต่างๆ ในสังคมต่อไป

ส่วนที่ 2 การนำทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลไปใช้ในการศึกษาพฤติกรรมพนันฟุตบอล ของนิสิตชาย ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยปรากฏว่า ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลสามารถนำไปใช้ในการอธิบายและทำนายพฤติกรรมพนันฟุตบอลได้ โดยจะนำเสนอตามลำดับโครงสร้างทฤษฎีดังต่อไปนี้

2.1 เจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .51 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้เพราะ เจตคติตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลเป็นการประเมินผลทางบวกและทางลบของบุคคลต่อการกระทำ โดยเจตคติมีพื้นฐานอยู่บนความเชื่อเกี่ยวผลของการกระทำและการประเมินผลการกระทำ ดังนั้นการที่บุคคลจะเกิดเจตคติต่อสิ่งใดหรือพฤติกรรมใดบุคคลนั้นจะต้องมีความเชื่อต่อสิ่งนั้นว่าเมื่อทำพฤติกรรมแล้วจะนำไปสู่ผลทางบวกหรือทางลบ และมีการประเมินผลของการกระทำเหล่านั้นว่าดีหรือไม่ดี จากทฤษฎีดังกล่าวจะเห็นได้ว่าผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับทฤษฎีที่กล่าวไว้ โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูงเชื่อว่าการเล่นพนันฟุตบอลจะส่งผลทำให้ดูฟุตบอลสนุกขึ้น มีรายได้ มีเพื่อนมากขึ้น และมีความรู้เกี่ยวกับตัวนักฟุตบอลเพิ่มมากขึ้น โดยประเมินความเชื่อเหล่านั้นว่าเป็นสิ่งที่ดี และมีเจตคติทางตรงต่อพฤติกรรมพนันฟุตบอลในทางบวก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเจตคติทางตรงและทางอ้อมมีความสอดคล้องกัน โดยผลการวิจัยดังกล่าวได้สอดคล้องกับผลการวิจัยของนักวิจัยท่านอื่นที่ได้เคยทำการวิจัยเกี่ยวกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ดังเช่นงานวิจัยของ เดวิดสันและแจคการ์ด (Davidson and Jaccard. 1975 : 1077 – 1082) พบว่าเจตคติทางตรงต่อการวางแผนครอบครัวมีความสัมพันธ์กับเจตคติทางอ้อมต่อการวางแผนครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 งานวิจัยของ ราชนัย บุญธิมา (2536 : 98 – 99) พบว่า เจตคติทางตรงต่อการทุจริตการสอบมีความสัมพันธ์กับเจตคติทางอ้อมต่อการทุจริตการสอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .31$) งานวิจัยของ ขนิษฐา ชัยโชติกุลชัย (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า เจตคติทางตรงต่อการลงโทษนักเรียนของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความสัมพันธ์กับเจตคติทางอ้อมต่อการลงโทษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .34$) และงานวิจัยของ อารีวรรณ รุ่งทิวณิช (2541 : 91 – 95) พบว่าเจตคติทางตรงต่อพฤติกรรมการรีไซเคิลขยะมูลฝอยกับเจตคติทางอ้อมมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .74$)

2.2 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางอ้อม) อย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .01 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .50 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้ เพราะ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชไบน์ และไอเซน กล่าวว่า กลุ่มอ้างอิงมีพื้นฐานอยู่บนความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของกลุ่มอ้างอิงต่อการกระทำของตน ซึ่งหมายถึงความเชื่อที่ว่า บุคคลแต่ละคนที่อยู่ในกลุ่มอ้างอิงประสงค์จะให้ตนทำหรือไม่ทำพฤติกรรมนั้นเพียงใด และยังขึ้นอยู่กับแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง ดังนั้นการที่บุคคลใดจะมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง บุคคลนั้นจะต้องมีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงและมีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามความเชื่อของกลุ่มอ้างอิง กล่าวคือ บุคคลจะประเมินความคิดเห็นของกลุ่มอ้างอิงควบคู่ไปกับการต้องการที่จะกระทำตามความคิดเห็นของกลุ่มอ้างอิงเหล่านั้น เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเชื่อว่า เจ้าของโต๊ะบอล กลุ่มเพื่อน รุ่นพี่และรุ่นน้อง และสื่อต่างๆ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจกระทำพฤติกรรมพนันฟุตบอล และกลุ่มตัวอย่างก็ต้องการที่จะทำตามความคิดเห็นนั้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ ราชน บัญชีมา (2536 : 98 – 99) พบว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรงในการทุจริตการสอบมีความสัมพันธ์กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .50$) การวิจัยของดุจดาว เรืองเวชติวงษ์ (2540 : 128 – 129) พบว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรงในการประกอบพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ มีความสัมพันธ์กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .76$) และงานวิจัยของ อาวีวรรณ รุ่งทิวณิช (2541 : 91 - 95) พบว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรงในการบริโภคขยะมูลฝอย มีความสัมพันธ์กับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางอ้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ($r = .85$)

2.3 เจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) สามารถร่วมกันทำนายความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการพนันฟุตบอลได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งทำนายได้ร้อยละ 25 ($R^2 = .25$) โดยค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานของเจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) เท่ากับ .37 และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) เท่ากับ .25 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 และสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของฟิชไบน์และไอเซนที่ว่า เจตคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเป็นตัวแปรที่สามารถทำนายความตั้งใจเชิงพฤติกรรมได้ โดยพฤติกรรมบางพฤติกรรมอาจถูกกำหนดโดยเจตคติต่อการประกอบพฤติกรรมมากกว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง แต่บางพฤติกรรมอาจได้รับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมากกว่าเจตคติต่อการประกอบพฤติกรรม แต่บางพฤติกรรมอาจได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทั้งสองใกล้เคียงกัน เมื่อดูตามผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้น โดยกลุ่มตัวอย่างมีเจตคติต่อการพนันฟุตบอลทางบวกและเชื่อว่าบุคคลที่มีความสำคัญต่อเขาคิดว่าเขาควรเล่นพนันฟุตบอล ก็จะส่งผลทำให้

กลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจในการที่จะพนันฟุตบอลในที่สุด ในทางตรงกันข้าม ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการพนันฟุตบอล และเชื่อว่าบุคคลที่มีความสำคัญต่อเขาคิดว่าเขาไม่ควรเล่นพนันฟุตบอล กลุ่มตัวอย่างก็จะไม่มีความตั้งใจในการพนันฟุตบอล โดยผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ กีบ และคานส์ (Gibbs and Kahle. 1983 :406 - 421) พบว่า เจตคติในการประกอบพฤติกรรมรัดเข็มขัดนิรภัยและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง สามารถร่วมกันทำนายความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการประกอบพฤติกรรมรัดเข็มขัดนิรภัย ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยของ ดอลและออร์ท (Doll and Orth. 1993 : 1430 – 1445) พบว่า เจตคติต่อการคุมกำเนิดและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมคุมกำเนิดได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 งานวิจัยของ พีเพอ และฮิลล์ (Pepau and Hill. 1998 : 761 - 778) พบว่า เจตคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงสามารถทำนายความตั้งใจในการเลือกอาชีพของนักศึกษาหญิงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 งานวิจัยของ จรรยา กล่าวสุนทร (2540 : 98 - 108) พบว่า เจตคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง สามารถทำนายความตั้งใจในการเล่นการพนันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และงานวิจัยของ ดุจดาว เรืองเวชดิวงษ์ (2540 : 128 - 129) พบว่า เจตคติและการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง สามารถทำนายความตั้งใจที่จะประกอบพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อดูจากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานพบว่า เจตคติต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) มีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐานมากกว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงต่อการพนันฟุตบอล (วัดทางตรง) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนมากเชื่อว่า การเล่นพนันฟุตบอลน่าจะทำให้เกิดรายได้หรือทำให้เกิดอรรถรสในการชมฟุตบอลมากยิ่งขึ้น และกลุ่มตัวอย่างอาจรู้สึกว่าการเล่นพนันฟุตบอลเป็นกิจกรรมนันทนาการหรือกิจกรรมคลายเครียดอย่างหนึ่งไม่ก่อให้เกิดความสิ้นเปลืองดังที่ อภิรดี จันทรหอม (2535 : 21) กล่าวว่า โดยปกติคนทั่วไปมีความรู้สึว่าการพนันก่อให้เกิดความตื่นเต้นและเป็นนันทนาการ โดยเจ้าตัวสามารถควบคุมระดับการเล่นของตัวเองเอาไว้ได้การเล่นการพนันจึงไม่ดูเป็นอันตราย

2.4 ความตั้งใจเชิงพฤติกรรมต่อการพนันฟุตบอลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ

พฤติกรรมพนันฟุตบอลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .51 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4 ทั้งนี้เพราะ ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลของ ฟิชไบน์ และเอเชน กล่าวว่า พฤติกรรมส่วนมากอยู่ภายใต้การควบคุมของความตั้งใจเชิงพฤติกรรม โดยความตั้งใจเชิงพฤติกรรมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและสามารถทำนายพฤติกรรมได้อย่างแม่นยำ ดังนั้นเมื่อพิจารณาผลการวิจัยพบว่าสอดคล้องกับทฤษฎีที่กล่าวเอาไว้ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีความตั้งใจในการที่จะพนันฟุตบอลก็จะมีพฤติกรรมพนันฟุตบอลด้วย ซึ่งผลการ

วิจัยได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กีบ และคานล์ (Gibbs and Kahle. 1983 : 406 - 421) พบว่า ความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการรัดเข็มขัดนิรภัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมรัดเข็มขัดนิรภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยของ โรเบิร์ต และโทเน็ตต้า (Robert and Tonetta. 1987 : 459 - 472) พบว่า ความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการสูบยามีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการสูบยาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และงานวิจัยของจรรยา กล้าวสุนทร (2540) พบว่า ความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในการเล่นการพนันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการ เล่นการพนันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อของนิสิตระดับปริญญาตรีที่มีพฤติกรรม พนันฟุตบอลแตกต่างกัน

3.1 ด้านความเชื่อเกี่ยวผลของการกระทำ จากการได้ศึกษาความเชื่อของการ กระทำของกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลแตกต่างกัน จากผลการศึกษาตามตาราง 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูงมีความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำในทุก ข้อมากกว่ากลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ยกเว้น ในความเชื่อที่ว่า เกิดความเครียดขณะชมฟุตบอลและทำให้เสียเงินไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไป ตามสมมติฐานข้อที่ 5 โดยผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการพิจารณาผล ที่เกิดจากการเล่นพนันฟุตบอลในการที่จะเล่นหรือไม่เล่น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการกระทำด้วย เหตุผลที่ว่า เป็นมนุษย์เป็นผู้มีเหตุผลและใช้ข้อมูลที่ตนมีอย่างเป็นระบบ มนุษย์จะพิจารณาผลที่ อาจเกิดจากการกระทำของตนก่อนตัดสินใจลงมือทำหรือไม่ทำพฤติกรรมนั้น จากคำกล่าวข้าง ดันเมื่อนำมาพิจารณาควบคู่กับผลการวิจัยก็จะเห็นได้ว่ามีความสอดคล้องกัน คือกลุ่มตัวอย่างที่ มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูงมีความเชื่อเกี่ยวกับผลที่จะเกิดในด้านบวกสูงกว่ากลุ่มตัวอย่าง ที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับต่ำ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูง เชื่อว่าการเล่นพนันฟุตบอลส่งผลทำให้ ดูฟุตบอลสนุกขึ้น มีรายได้ มีเพื่อนมากขึ้น และมีความรู้ เกี่ยวกับตัวนักฟุตบอลเพิ่มมากขึ้น มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับต่ำ และ ในความเชื่อเกี่ยวกับผลที่จะเกิดในด้านลบพบในลักษณะตรงข้าม ส่วนในความเชื่อเกิดความ เครียดขณะชมฟุตบอล และทำให้เสียเงิน ทั้งสองกลุ่มมีความเชื่อไม่แตกต่างกัน

3.2 ด้านความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง จากการได้ศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่ม อ้างอิงของกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลแตกต่างกัน จากผลการศึกษาตามตาราง 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูงมีความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงในทุกข้อ มากกว่ากลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ข้อที่ 5 โดยกลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูงเชื่อว่า กลุ่มเพื่อนเจ้าของโต๊ะบอล และ

สื่อต่างๆ มีส่วนสนับสนุนให้มีพฤติกรรมพนันฟุตบอล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการรวมกลุ่มทางสังคม กลุ่มเพื่อนถือได้ว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากสำหรับวัยรุ่น เพราะการเข้ากลุ่มเพื่อนจะทำให้วัยรุ่นได้เรียนรู้ทักษะในการเข้าสังคมและทำให้เกิดมโนภาพแห่งตน (Self – Concept) ดังนั้นเราจะเห็นได้ว่าวัยรุ่นที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันมักจะมีความสนใจหรือมีการกระทำที่คล้ายกัน เช่น รสนิยมการแต่งกาย การฟังเพลงหรือการเล่นกีฬา ซึ่งการที่สมาชิกในกลุ่มมีความสนใจหรือมีพฤติกรรมที่เหมือนกันนั้นนอกจากจะเป็นความชอบที่เหมือนกันแล้วเหตุผลอีกประการหนึ่งคือ วัยรุ่นต้องการการยอมรับจากสมาชิกในกลุ่มซึ่งถือเป็นเรื่องที่สำคัญมากสำหรับวัยรุ่น เพราะถ้าวัยรุ่นคนใดไม่มีพฤติกรรมหรือรสนิยมที่ไปในแนวทางเดียวกันกับกลุ่ม วัยรุ่นคนนั้นก็จะไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนและถูกกันออกจากกลุ่มในที่สุด ดังนั้นจากผลการวิจัยเราจะเห็นได้ว่า กลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูงมีความเชื่อว่า กลุ่มเพื่อนมีส่วนสนับสนุนให้มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลน่าจะมาจากสาเหตุข้างต้น ส่วนในด้านสื่อต่างๆ เราจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ มีการรายงานผลกีฬาโดยเฉพาะฟุตบอลอย่างละเอียดและรวดเร็ว ซึ่งเป็นผลมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นอกจากนั้นยังมีการวิเคราะห์วิจารณ์เกมการแข่งขัน ความพร้อมของทีมและอัตราต่อรองอย่างละเอียด รวมทั้งแสดงทรรศนะว่าทีมใดน่าจะได้รับชัยชนะในการแข่งขัน ซึ่งการรายงานดังกล่าวมีลักษณะในการยุยงส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ผู้รับชมเล่นพนันฟุตบอล ส่วนพ่อแม่ อาจารย์ ญาติพี่น้อง เป็นกลุ่มที่คัดค้านหรือไม่เห็นด้วยต่อการกระทำพฤติกรรม ทั้งกลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับสูงและกลุ่มที่มีพฤติกรรมพนันฟุตบอลระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดุจดาว เรืองเวชดิวงษ์ (2540 : 128 - 129) พบว่า นิสิตที่มีความตั้งใจจะประกอบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื่อเอดส์เชื่อว่า ตนเอง เพื่อนรุ่นพี่ มีส่วนสนับสนุนให้มีพฤติกรรม ส่วนพ่อแม่ ญาติหรือครอบครัว เป็นกลุ่มที่คัดค้านหรือไม่เห็นด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การพนันฟุตบอลเป็นปัญหาสังคมที่รัฐบาลและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยังไม่สามารถแก้ไขให้หมดไปได้ โดยปัญหาดังกล่าวเป็นต้นกำเนิดของปัญหาสังคมต่างๆ ตามมา เช่น ปัญหาภายในครอบครัว การเกิดอาชญากรรม ฯลฯ ดังจะเห็นได้จากข่าวพาดหัวในหน้าหนังสือพิมพ์ต่างๆ ดังนั้นในการแก้ไขปัญหการพนันฟุตบอลให้หมดไปนั้นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหรือปัจจัยที่มี

อิทธิพลต่อการเพิ่มหรือลดพฤติกรรมพนันฟุตบอล โดยการใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลเป็นหลักในการศึกษา โดยตัวแปรหลักๆ ของทฤษฎีนี้สามารถอธิบายเหตุผลเบื้องหลังของการมีหรือไม่มีพฤติกรรมต่างๆ รวมถึงความตั้งใจเชิงพฤติกรรมและสามารถทำนายพฤติกรรมได้อย่างแม่นยำ โดยผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1.1 โดยภาพรวมความตั้งใจในการเล่นพนันฟุตบอล ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอิทธิพลจากเจตคติต่อการเล่นพนันฟุตบอลมากกว่าการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง กล่าวคือ นิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนมากเชื่อว่า การเล่นพนันฟุตบอลทำให้ดูฟุตบอลสนุกขึ้น มีรายได้ มีเพื่อนมากขึ้น และมีความรู้ในตัวนักฟุตบอลมากขึ้น ดังนั้นในการแก้ไขปัญหา ครูอาจารย์หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรที่จะมุ่งปรับเปลี่ยนเจตคติต่อการเล่นพนันฟุตบอลเป็นสิ่งแรก ส่วนต่อมาคือการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง โดยสื่อต่างๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและโรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์ชี้ให้เห็นถึงผลเสียของการเล่นพนันฟุตบอลและโน้มน้าวให้นักเรียนเกิดเจตคติทางด้านลบแก่การพนันฟุตบอลหรือชี้ให้เห็นผลเสียของการเล่นพนันฟุตบอล รวมทั้งชี้ให้เห็นว่าการไม่เล่นพนันฟุตบอลก็ทำให้ดูฟุตบอลได้สนุกเช่นกัน

1.2 จากผลการวิจัยด้านความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงพบว่า กลุ่มเพื่อนที่เล่นพนันฟุตบอล เจ้าของโต๊ะบอล รุ่นพี่รุ่นน้อง และสื่อต่างๆ เป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง โดยกลุ่มตัวอย่างเชื่อว่ากลุ่มดังกล่าวมีส่วนสนับสนุนให้เขาเล่นพนันฟุตบอล ดังนั้นในส่วนของผู้เจ้าของโต๊ะบอล เจ้าหน้าที่ตำรวจควรมีการสืบสวนสอบสวนและลงพื้นที่ที่ตนรับผิดชอบว่าพื้นที่ที่รับผิดชอบมีการแอบเปิดโต๊ะพนันฟุตบอลหรือไม่โดยเฉพาะบริเวณหน้าโรงเรียนและมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้มีจรรยาบรรณเปิดโต๊ะพนันฟุตบอลเพื่อมอมเมาเยาวชนและประชาชน กลุ่มเพื่อนที่เล่นพนันฟุตบอลและรุ่นพี่รุ่นน้อง ทางโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยโดยครูอาจารย์ควรที่จะสอดส่องดูแลนักเรียนในสังกัดว่ามีพฤติกรรมหรือมีแนวโน้มว่าจะเล่นพนันฟุตบอลหรือไม่ ถ้ามีก็ควรที่จะตักเตือนเพื่อเป็นการป้องปราม และควรมีการประสานกับทางผู้ปกครองในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนเพื่อเป็นการช่วยกันสอดส่องดูแลและป้องกันไม่ให้นักเรียนหรือบุตรหลานมีพฤติกรรมพนันฟุตบอล ในด้านสื่อต่าง (หนังสือพิมพ์ วิทยุและโทรทัศน์) ควรมีความเป็นกลางในการนำเสนอข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับกีฬาฟุตบอล สื่อไม่ควรนำเสนอในลักษณะที่ชี้ ยุยง หรือแสดงพรรณนาในทางโน้มเอียงไปฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือชี้ไปว่าฝ่ายใดจะได้รับชัยชนะในการแข่งขัน ควรมีการเขียนคำขวัญหรือคำเตือนตามสื่อต่างๆ หรือในหนังสือพิมพ์ เช่น ไม่มีใครร่ำรวยเพราะการพนันหรือการพนันนำมาแต่ความเสื่อมเสีย และที่สำคัญสื่อหนังสือพิมพ์ไม่ควรนำเสนออัตราต่อรองการพนันฟุตบอล เพราะอัตราต่อรองถือเป็นจุดที่นำไปสู่การพนันฟุตบอลในที่สุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากการนำทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลมาเป็นแนวทางในการทำความเข้าใจและทำนายพฤติกรรมต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ จะเห็นได้ว่าตัวแปรต่างๆ ในทฤษฎีมีความสัมพันธ์กันอย่างเชื่อถือได้ ดังนั้นจึงควรนำทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาพฤติกรรมการเล่นประเภทอื่นที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบัน เช่น การเล่นหอยหัว การเล่นพนันด้อมไฟไฟ เพื่อเป็นการทดสอบความสามารถของทฤษฎีและเพื่อให้ได้ข้อสรุปในภาพรวมเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นว่ามีปัจจัยใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่น

2.2 ในการทำการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ได้นำตัวแปรทางลักษณะชีวสังคมและตัวแปรทางจิตลักษณะมาใช้ในการศึกษา ซึ่งตัวแปรดังกล่าวอาจจะมีผลต่อ ความเชื่อ เจตคติ การคล้อยตาม กลุ่มอ้างอิง หรือความตั้งใจในการประกอบพฤติกรรมพนันฟุตบอล ดังนั้นในการทำการวิจัยครั้งต่อไปควรนำตัวแปรอื่นที่อาจจะเกี่ยวข้องหรือมีผลต่อพฤติกรรม เช่น พื้นฐานทางครอบครัว สถานภาพทางเศรษฐกิจ การควบคุมตน (Self Control) การเชื่ออำนาจในตนนอกตน (Logus of Control) เป็นต้น

2.3 ควรทำการศึกษาวิจัย การเปลี่ยนความเชื่อเกี่ยวกับการกระทำพฤติกรรมพนันฟุตบอล และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการเล่นพนันฟุตบอล เพื่อพัฒนาพฤติกรรมจากการเล่นพนันฟุตบอลให้เป็นไม่เล่นพนันฟุตบอล

2.4 การวิจัยที่จะใช้ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ควรเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ ความตั้งใจเชิงพฤติกรรมและพฤติกรรม ห่างกันระยะหนึ่ง แต่ไม่ควรเกิน 4 สัปดาห์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- “2ล้านคนติดงอมแงมพนันบอล 46 %วัยรุ่น,” เดลินิวส์. 28 ธันวาคม 2544. หน้า 1
- กฤษฎา พงษ์รินทร์. (2542). รูปแบบการพนันฟุตบอลของนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง
ในกรุงเทพมหานครและทัศนคติของผู้เล่นการพนัน. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ขนิษฐา ชัยโชติกุลชัย. (2539). การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการลงโทษ
นักเรียนของครู ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จรรยา กล่าวสุนทร. (2540). การศึกษาตัวแปรและพฤติกรรมการเล่นการพนันของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จับทหารนอกแถว ชิง 7 แสนไถ่หนี้พนัน, ไทยโพสต์. 12 พฤษภาคม 2544. หน้า 1.
- ชลัช ภิรมย์. (2531). หลักการเล่นฟุตบอลสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พิทักษ์
อักษร.
- ชัช กุลดิลก (พ.ด.ด.) และอังกูร อาทรไพบ (พ.ด.อ.). (2541). รายงานประมวลผลการ
ปฏิบัติการปราบปรามการพนันทนายผลการแข่งขันฟุตบอล. กรุงเทพฯ : กรมตำรวจ.
- ชัยพร วิชชาวุธ. (2523). การวิจัยเชิงจิตวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ :
เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2523). การวัดทัศนคติเพื่อทำนายพฤติกรรม. กรุงเทพฯ :
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดุขุฎิ โยเหลา และประทีป จินนี. (2539). ปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมมั่วสุมของ
ครูประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. รายงานการวิจัยฉบับที่ 59 : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดุจดาว เรืองเวชวงศ์. (2538). การศึกษาทัศนคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และความตั้งใจ
ที่จะประกอบพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ ของนิสิตชาย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ตลกดังหนู เชิญยิ้ม. (2544, 12 มิถุนายน). “อนาคตดับวูปเพราะตกเป็นทาสพนันฟุตบอล,”
เดลินิวส์. หน้า 1.

ทนายภูธร (นามแฝง). (2530, สิงหาคม). วารสารก้านผู้ใหญ่นบ้าน. 58 – 64

ธีระพร อุวรรณ. (2528, ตุลาคม – ธันวาคม) “ การวัดทัศนคติ : ปัญหาในการใช้เพื่อทำนาย
พฤติกรรม,” วารสารเศรษฐศาสตร์. 14 : 133 – 160.

นวนน้อย ดิเรรัตน์. (2529). การพนันฟุตบอล : การเสี่ยงโชคของชนชั้นกลาง.

กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาเศรษฐศาสตร์และการเมือง คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

บุญเริ่ม สุพัฒนา. (2541). การศึกษาตัวแปรที่สัมพันธ์กับการประพัตติพิตศีล ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล. ปริญญาโท กศ.ม.

กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ปัทมา เพ็ชรสิงห์. (2530). อยายมุขที่มีความสัมพันธ์กับการหนีโรงเรียนของนักเรียนวัยรุ่น
ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สด.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
มหิดล. ถ่ายเอกสาร.

ประณต คำนิม. (ม.ป.ป.). เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ :

ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.

ผิพนันสิงหน. (2544, 18 มิถุนายน). “นศ.เพียบ 3 เดือนบอลสูบ 380 ล้าน,” ไทยโพสต์.

หน้า 1.

ฝ่ายวิชาการสำนักพิมพ์สุตรไพศาล. (2539). พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 พร้อมด้วย

กฎกระทรวง ฉบับที่ 17 – 40 ประกาศข้อบังคับและคำพิพากษาฎีกา. กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์สุตรไพศาล.

✓ พฤติกรรมของบัณฑิตในกรุงเทพมหานครกับการพนันฟุตบอลโลก, โพลล์เศรษฐกิจ.

12 มิถุนายน 2544.

พ่อแม่ร้องฟุ้ง. (2543, 14 พฤษภาคม). “ลูกนักเรียน ม. 5 ดิดหนีพนัน 8 พัน โต๊ะบอล

อัมหาย,” ไทยโพสต์. หน้า 1.

“ฟุตบอลยูโร 2000 การพนันอิตติวิฤตติสังคมไทย,” กระแสทรรศ. 8 มิถุนายน 2543.

“ภัยพนันบอล แก๊งวัยรุ่นเมืองชลปล้นมอเตอร์ไซค์ นำเงินไปใช้หนี้,” ไทยโพสต์.

29 พฤษภาคม 2546. หน้า 1.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525.

พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.

- ราชัน บุญธิมา. (2536). การทำนายพฤติกรรมทุจริตการสอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เรวดี วัฒนโกศล. (2533). การสำรวจความเชื่อ เจตคติ และพฤติกรรมการเลือกศึกษาต่อสายสามัญหรือสายอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร ตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2536). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ,
- วรรณ ลาวัณ. (2535). การศึกษาเจตคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เจตนาเชิงพฤติกรรม และพฤติกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหรือไม่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณ จิระชุติโรจน์. (2527). การศึกษาทัศนคติ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง เจตนาเชิงพฤติกรรม ในการใช้บริการปรึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ คม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพร พรหมหิตาธร. (2538). คู่มือกฎหมายการพนัน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม.
- สายสืบสน. (25443, มกราคม). ลุมพินีรวบโจรเมืองกรุงจับแก๊งค์ศรีอยุธยา, ไทยโพสต์. หน้า 3.
- ✓ สายสุรี จุติกุล. (2531). “คำกล่าวรายงานในพิธีเปิดสัมมนาผลการวิจัยเรื่องการศึกษาแนวความคิดและพฤติกรรมเกี่ยวกับการพนันของเด็กและเยาวชน,” การศึกษาแนวความคิดและพฤติกรรมเกี่ยวกับการพนันของเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี.
- “หน้ามิดเสียบอล นศ.บุกชิง 5 หมิ่นบนศาลากลาง อ้างเจ้ามือชูฆ่า,” ไทยโพสต์. 2 กรกฎาคม 2546. หน้า 1.

- องอาจ ชัยเพชรโยธิน. (2541). *การบังคับใช้กฎหมายการพนัน : ศึกษากรณีการพนันผลการแข่งขันฟุตบอล*. วิทยานิพนธ์ นบ. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อภิรดี จันทน์หอม. (2535). *ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการพนันของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- อารีวรรณ รุ่งทิวณิช. (2541). *พฤติกรรมการใช้เคลขยะมูลฝอยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตทดลองโครงการรื้อเคลขยะมูลฝอยของกรุงเทพมหานคร : ศึกษาตามแนวทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- “อุทธรณ์บอลโลก,” *ไทยโพสต์*. 11 มิถุนายน 2545. หน้า 1.
- Ajzen Icek and Fishbein Martin. (1980). *Understanding Attitudes and Predicting Social Behavior*. Eaglewood Cliffs, N.J. : Prentice – hall.
- Bogart, Laura, Cecil, Heather, and Pinkerton, Steven. (2000). “Intention to Use the Female Condom Among African American Adults,” *Journal of Applied Social Psychology*. 30 : 1923 – 1953.
- Darius K – S Chan and Martin Fishbein. (1993, September). “Determinates of College Woman’s Intention to Tell Their Partners to Use Condoms,” *Journal of Applied Social Psychology*. 23 : 1455 – 1470.
- Fishbein M., and Combs F.S. (1980). “Basis for Decision : An Attitudinal Analysis of Voting Behavior,” In *Understanding Attitude and Predicting Social Behavior*. PP 173 – 195. Edited by Fishbein M. and Ajzen, I, Eaglewood Cliffs, N.J. : Prentice - hall.
- Kelly, Caroline and Breinlinger, Sara. (1995). “Attitudes, Intentions, and Behavior : A study of Woman’s Participation in Collective Action,” *Journal of Applied Social Psychology*. 25: 1430 – 1445.
- Osgood C.E., Suci G.T. and Taunabuan P.H. (1957). *The Measurement of Meaning*. Urbana, 111 : University of Illinois Press.

- Robert G. Brubaker and Tonetta L. Loftin. (1987, February) . "Smoking Tobacco Use by Middle School Males : A Preliminary test of the Reasoned Action Theory," *Journal of School Health*. 57 : 64 – 67.
- Sperber, B.M., Fishbein, M. and Ajzen, I. (1980). "Predicting and Understanding Woman's Occupation Orientations : Factors Underlying Choice Intentions," *In Understanding Attitudes and Predicting Social Behavior*. PP. 114 – 129, by Icek Ajzen and Martin Fishbein, Eaglewood Cliffs, N.J. : Prentice – Hall.
- Vincent, Paula C., Peplau, Letitia, Hill, Charles. (1998). "A Longitudinal Application of the Theory of Reasoned Action to Woman's Career Behavior," *Journal of Applied Social Psychology*. 28 : 761 – 778.
- Wittenbraker, John, Gibbs, Lynn Breda, and Kahle, Lynn R. (1983, September). "Seat Belt Attitudes, Habbits and Behaviors : An Adaptive Amendment to the Fishbein Model," *Journal of Applied Social Psychology*. 13 : 406 – 421.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามความเชื่อเกี่ยวกับการพนันฟุตบอลของนิสิตระดับปริญญาตรี

แบบสอบถามความเชื่อเกี่ยวกับการพนันฟุตบอล

คำชี้แจง โปรดอ่านและพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อก่อนเติมคำตอบลงในช่องว่าง และกรุณาตอบทุกข้อ

1. ท่านเชื่อว่าการเล่นพนันฟุตบอลจะทำให้เกิดผลดี ผลเสีย หรือผลกระทบอื่นๆ อย่างไรบ้าง

ผลดี

1.

2.

3.

4.

5.

ผลเสีย

1.

2.

3.

4.

5.

ผลกระทบอื่นๆ

.....

.....

2. ท่านมีความรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับข้อความต่อไปนี้ โปรดตอบในลักษณะคำคุณศัพท์ทั้งทางบวกและทางลบให้มากที่สุด ตัวอย่างคำคุณศัพท์ เช่น ดี – เลว, สุข – ทุกข์ เป็นต้น

- การเล่นพนันฟุตบอลเป็นสิ่งที่.....

1.

2.

3.

4.

5.

3. ถ้าท่านจะเล่นพนันฟุตบอลท่านจะนึกถึงบุคคลใด แล้วบุคคลที่จะสนับสนุนหรือชักชวนท่านมีใครบ้าง และบุคคลที่จะตักเตือนหรือคัดค้านท่านมีใครบ้าง

บุคคลที่สนับสนุน

บุคคลที่คัดค้าน

บุคคลอื่นๆ ที่นึกถึง

1.

2.

3.

4.

5.

1.

2.

3.

4.

5.

1.

2.

3.

4.

5.

ภาคผนวก ข

**ความเชื่อเด่นชัด (Salient Beliefs) กลุ่มอ้างอิงเด่นชัด (Normative Beliefs)
และคำคุณศัพท์เกี่ยวกับผลของเล่นการพนันของนิสิตปริญญาตรี**

ตาราง 13 แสดงความถี่ของความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับผลของการพนันฟุตบอล ของนิสิตชาย
ระดับปริญญาตรี (N = 81คน)

กลุ่มความเชื่อ	ความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับผลการเล่นพนันฟุตบอล (ผลทางด้านดี)	ความถี่
1	ดูฟุตบอลสนุกขึ้น	73
2	ทำให้เกิดรายได้	61
3	มีเพื่อนมากขึ้น	19
4	มีความรู้เกี่ยวกับตัวนักฟุตบอลมากขึ้น	14
5	มีเรื่องคุยกับเพื่อน	8
6	สามารถคาดเดาเหตุการณ์ในอนาคตได้อย่างแม่นยำ	5
7	เกิดความสามัคคีในหมู่เพื่อนฝูง	3
	ได้รับการยอมรับจากเพื่อน	3
8	ทำให้รู้คำศัพท์ในวงการพนันฟุตบอล	1
9	ค่านิยมเก่งขึ้น	2

ตาราง 14 แสดงความถี่ของความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับผลของการพนันฟุตบอล ของนิสิตชาย
ระดับปริญญาตรี (N = 81คน)

กลุ่มความเชื่อ	ความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับผลการเล่นพนันฟุตบอล (ผลทางด้านไม่ดี)	ความถี่
1	ทำให้เสียเงิน	56
2	มีหนี้สินติดตัว	47
3	เกิดความเครียดขณะชมฟุตบอล	35
4	เป็นบ่อเกิดของอาชญากรรม	27
5	ผิดกฎหมาย	19
6	เสียการเรียน	11
7	พ่อแม่เสียใจ	8
8	ผู้คนรอบข้างเดือดร้อน	5
9	เสียเพื่อน	4
10	ทำให้ติดการพนัน	1
	ทำให้วงการกีฬาเสื่อมเสีย	1

ตาราง 15 แสดงความถี่ของความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงที่มีต่อการพนันฟุตบอล ของ
นิสิตชายระดับปริญญาตรี (N = 81คน)

กลุ่มความเชื่อ	ความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงที่มีต่อการพนันฟุตบอล (ผู้ที่สนับสนุน)	ความถี่
1	เพื่อนที่เล่นพนันฟุตบอล	72
2	เจ้าของโต๊ะบอล	25
3	รุ่นพี่รุ่นน้อง	27
4	สื่อประเภทต่างๆ (หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ)	26
5	ญาติพี่น้อง	3
6	พ่อค้า	2
7	นักการเมือง	1
8	พนักงานบริษัทเอกชน	1

ตาราง 16 แสดงความถี่ของความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงที่มีต่อการพนันฟุตบอล ของ
นิสิตชายระดับปริญญาตรี (N = 81คน)

กลุ่มความเชื่อ	ความเชื่อเด่นชัดเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงที่มีต่อการพนันฟุตบอล (ผู้ที่คัดค้าน)	ความถี่
1	พ่อแม่	65
2	อาจารย์	39
3	เพื่อนที่ไม่เล่นพนันฟุตบอล	26
4	ญาติพี่น้อง	21
5	ตำรวจ	15
6	รัฐบาล	12
7	พระ	9
8	สื่อทางวิทยุและโทรทัศน์	6

ตาราง 17 คำคุณศัพท์เกี่ยวกับการเล่นพนันฟุตบอล

กลุ่มความเชื่อ	คำคุณศัพท์	ความถี่
1	ได้ - เสีย	44
2	ร่ำรวย - ยากจน	39
3	ดี - เลว	32
4	สุขสบาย - เดือดร้อน	16
5	ดีใจ - เสียใจ	10
6	ร่าเริง - ดิ่งเครียด	8
7	สนุก - น่าเบื่อ	7
	สนุก - เศร้า	7
8	สุข - ทุกข์	6
9	กดดัน - ผ่อนคลาย	5
10	ตื่นเต้น - หดหู่	4
	มีชีวิต - เสียชีวิต	4
11	กำไร - ขาดทุน	3
	ให้คุณ - ให้โทษ	3
12	บวก - ลบ	2
13	ดวงดี - ดวงชวย	2
14	สมหวัง - ผิดหวัง	2
15	ท้าทาย - น่าเบื่อ	2
16	มีสาระ - ไร้สาระ	2
17	มีอนาคต - หมดอนาคต	1
18	มาก - น้อย	1
19	ดื้อ - ร้อง	1
20	ฉลาด - ไร้เงา	1
21	แพ้ - ชนะ	1
22	ฟุ่มเฟือย - อุดออม	1

ภาคผนวก ค

แบบวัดพฤติกรรมพหุวัฒนธรรมของนิสิตระดับปริญญาตรี

หมายเลขแบบวัด

แบบวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับการพนันฟุตบอล

แบบวัดชุดนี้ เป็นการศึกษาถึงความเชื่อและความรู้สึกของนิสิต ซึ่งในการตอบแบบวัดนี้เป็นความคิดเห็นจึงไม่มีข้อใดถูกหรือผิด และไม่มีตัวบ่งชี้ความดี – เลว จึงขอให้ตอบด้วยความรู้สึกที่แท้จริง คำตอบนี้จะเป็นความลับ ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการศึกษาวิจัยและทำปฏิญานิพนธ์สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ ภาควิชาจิตวิทยา คณะบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ข้อมูลที่ได้จากท่านจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการ ขอให้ท่านตอบคำถามต่อไปนี้อย่างตั้งใจ และโปรดทำทุกข้อ

เหตุผลที่ให้นิสิตใส่ชื่อ นามสกุลหรือฉายาที่จดจำได้ง่าย เพราะจะได้สะดวกในการเก็บข้อมูล (จะมีการเก็บข้อมูล 2 ครั้ง)

แบบวัดมี 2 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 แบบวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับการพนันฟุตบอล

ขอขอบคุณจากผู้วิจัย

วรวัธ สินวัธ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน O ในข้อความที่เป็นจริง และเติมข้อความในช่องว่าง

ชื่อ-----นามสกุล-----

คณะ-----

ระดับชั้นปี Oปีที่1 Oปีที่2 Oปีที่3 Oปีที่4

ตอนที่ 2 แบบวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับการพนันฟุตบอล

คำชี้แจง คำถามนี้มีวัตถุประสงค์ในการสำรวจความเชื่อของนิสิตที่มีต่อผลจากการเล่นพนันฟุตบอล โปรดอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความรู้สึกมากที่สุดเพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย และโปรดตอบทุกข้อ

ตัวอย่างเช่น 00. ก) การที่ฉันเล่นพนันฟุตบอล ทำให้ฉันมีสมาธิในการดูฟุตบอล

เป็นไปได้ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2อย่าง

ข) การมีสมาธิในการดูฟุตบอลเป็นสิ่งที่...

ดี /-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ไม่ดี

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2อย่าง

ถ้านิสิตเชื่อว่าการเล่นพนันฟุตบอลทำให้นิสิตมีสมาธิในการดูฟุตบอลเป็นไปได้
ปานกลางและการที่มีสมาธิในการดูฟุตบอลเป็นสิ่งที่ ดีมาก ให้ทำเครื่องหมายดังตัวอย่างข้างต้น

1. ก) การที่ฉันเล่นพนันฟุตบอล ทำให้ฉันดูฟุตบอลสนุกขึ้น

เป็นไปได้ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เป็นไปไม่ได้
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

ข) การดูฟุตบอลสนุกเป็นสิ่งที่...

ดี /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ไม่ดี
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

2. ก) การที่ฉันเล่นพนันฟุตบอล ทำให้ฉันมีรายได้

เป็นไปได้ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เป็นไปไม่ได้
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

ข) การมีรายได้เป็นสิ่งที่...

ดี /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ไม่ดี
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

3. ก) การที่ฉันเล่นพนันฟุตบอล ทำให้ฉันมีเพื่อนมากขึ้น

เป็นไปได้ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เป็นไปไม่ได้
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

ข) การมีเพื่อนมากเป็นสิ่งที่...

ดี /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ไม่ดี
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

4. ก) การที่ฉันเล่นพนันฟุตบอล ทำให้ฉันเกิดความเครียดขณะชมฟุตบอล

เป็นไปได้ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

ข) การเกิดความเครียดขณะชมฟุตบอลเป็นสิ่งที่...

ดี /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ไม่ดี

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

5. ก) การที่ฉันเล่นพนันฟุตบอล ทำให้ฉันเสียเงิน

เป็นไปได้ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

ข) การเสียเงินเป็นสิ่งที่...

ดี /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ไม่ดี

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

6. ก) การที่ฉันเล่นพนันฟุตบอล ทำให้ฉันมีความรู้เกี่ยวกับตัวนักฟุตบอลมากขึ้น

เป็นไปได้ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

ข) การมีความรู้เกี่ยวกับตัวนักฟุตบอลเพิ่มมากขึ้นเป็นสิ่งที่...

ดี /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ไม่ดี

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

7. ก) การที่ฉันเล่นพนันฟุตบอล ทำให้ฉันมีหนี้สิน

เป็นไปได้ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

ข) การมีหนี้สินเป็นสิ่งที่...

ดี /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ไม่ดี

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

8. ก) การเล่นพนันฟุตบอล เป็นบ่อเกิดแห่งอาชญากรรม

เป็นไปได้ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

ข) การเกิดอาชญากรรมเป็นสิ่งที่...

ดี /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ไม่ดี

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

คำชี้แจง คำถามนี้มีวัตถุประสงค์ในการสำรวจความรู้สึกของนิสิตที่มีต่อการเล่นพนันฟุตบอล
โปรดอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับ
ความรู้สึกมากที่สุดเพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย และโปรดตอบทุกข้อ

การที่ฉันเล่นพนันฟุตบอลเป็นสิ่งที่...

9. ตื่นเต้น	/-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/	หดหู่
10. มีสาระ	/-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/	ไร้สาระ
11. สนุก	/-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/	น่าเบื่อ
12. กดดัน	/-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/	ผ่อนคลาย
13. ได้เงิน	/-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/	เสียเงิน
14. รำรวย	/-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/	ยากจน
15. รำเร้ง	/-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/	ตึงเครียด
16. สุขสบาย	/-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/	เดือดร้อน
17. น่าดีใจ	/-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/	น่าเสียใจ
18. ดี	/-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/	ไม่ดี

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

คำชี้แจง คำถามนี้มีวัตถุประสงค์ในการสำรวจความเชื่อเกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนิสิต
โปรดอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความรู้สึก
มากที่สุดเพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย และโปรดตอบทุกข้อ

19. ก) เพื่อนที่ไม่เล่นพนันฟุตบอลคิดว่าฉันควรเล่นพนันฟุตบอล

เป็นไปได้ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

ข) โดยทั่วไปท่านต้องการทำตามในสิ่งที่เพื่อนที่ไม่เล่นพนันฟุตบอลประสงคิให้ทำ
 มากน้อยเพียงใด

ต้องการ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ไม่ต้องการ
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

20. ก) เพื่อนที่เล่นพนันฟุตบอลคิดว่าฉันควรเล่นพนันฟุตบอล

เป็นไปได้ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เป็นไปไม่ได้
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

ข) โดยทั่วไปท่านต้องการทำตามในสิ่งที่เพื่อนที่เล่นพนันฟุตบอลประสงคิให้ทำ
 มากน้อยเพียงใด

ต้องการ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ไม่ต้องการ
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

21. ก) เจ้าของโต๊ะบอลคิดว่าฉันควรเล่นพนันฟุตบอล

เป็นไปได้ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เป็นไปไม่ได้
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

ข) โดยทั่วไปท่านต้องการทำตามในสิ่งที่เจ้าของโต๊ะบอลประสงคิให้ทำ
 มากน้อยเพียงใด

ต้องการ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ไม่ต้องการ
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

22. ก) อาจารย์ของฉันคิดว่าฉันควรเล่นพนันฟุตบอล

เป็นไปได้ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เป็นไปไม่ได้
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

ข) โดยทั่วไปท่านต้องการทำตามในสิ่งที่อาจารย์ประสงค์ให้ทำมากน้อยเพียงใด

ต้องการ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ไม่ต้องการ
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

23. ก) รุ่นพี่และรุ่นน้องของฉันคิดว่าฉันควรเล่นพนันฟุตบอล

เป็นไปได้ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เป็นไปไม่ได้
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

ข) โดยทั่วไปท่านต้องการทำตามในสิ่งที่รุ่นพี่และรุ่นน้องประสงค์ให้ทำมากน้อยเพียงใด

ต้องการ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ไม่ต้องการ
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

24. ก) พ่อแม่ของฉันคิดว่าฉันควรเล่นพนันฟุตบอล

เป็นไปได้ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เป็นไปไม่ได้
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

ข) โดยทั่วไปท่านต้องการทำตามในสิ่งที่พ่อแม่ประสงค์ให้ทำมากน้อยเพียงใด

ต้องการ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ไม่ต้องการ
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

25. ก) สื่อต่าง ๆ (หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์) คิดว่าฉันควรเล่นพนันฟุตบอล

เป็นไปได้ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เป็นไปไม่ได้
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2 อย่าง

ข) โดยทั่วไปท่านต้องการทำตามในสิ่งที่สื่อต่าง ๆ (หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์) ประสงค์ให้
ทำมากน้อยเพียงใด

ต้องการ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ไม่ต้องการ

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

26. ก) ญาติพี่น้องของฉันคิดว่าฉันควรเล่นนันทนาการ

เป็นไปได้ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เป็นไปไม่ได้

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

ข) โดยทั่วไปท่านต้องการทำตามในสิ่งที่ญาติพี่น้องประสงค์ให้ทำมากน้อยเพียงใด

ต้องการ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ไม่ต้องการ

มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก

2 อย่าง

คำชี้แจง คำถามนี้มีวัตถุประสงค์ในการสำรวจความเชื่อเกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนิสิต ซึ่งมีผลต่อการเล่นพนันฟุตบอล โปรดอ่านและพิจารณาข้อความ แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความรู้สึกมากที่สุดเพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย

27. บุคคลที่มีความสำคัญต่อฉันส่วนมากคิดว่าฉันควรเล่นพนันฟุตบอล

เป็นไปได้ /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ เป็นไปไม่ได้
 มาก ปานกลาง น้อย ไม่ใช่ทั้ง น้อย ปานกลาง มาก
 2อย่าง

คำชี้แจง คำถามนี้มีวัตถุประสงค์ในการสำรวจความตั้งใจที่จะเล่นพนันฟุตบอล โปรดอ่านและพิจารณาข้อความ แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความรู้สึกมากที่สุดเพียงข้อละ 1 เครื่องหมาย

28. ฉันตั้งใจจะเล่นพนันฟุตบอล

ตั้งใจจะเล่น /-----/-----/-----/-----/-----/-----/-----/ ตั้งใจจะไม่เล่น
 มาก ปานกลาง น้อย ยังไม่ตัดสินใจ น้อย ปานกลาง มาก
 สิ้นใจ

หมายเลขแบบวัด

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน **O** ในข้อความที่เป็นจริง และเติมข้อความในช่องว่าง

ชื่อ-----นามสกุล-----

คณะ-----

ระดับชั้นปี **O**ปีที่1 **O**ปีที่2 **O**ปีที่3 **O**ปีที่4

คำชี้แจง คำถามนี้มีวัตถุประสงค์ในการสำรวจพฤติกรรม ตลอด **3 สัปดาห์ที่ผ่านมา** เกี่ยวกับการเล่นพนันฟุตบอล คำตอบของท่านต่อไปนี้เป็นสิ่งที่มีค่า และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งทางวิชาการ ดังนั้นโปรดอ่านและพิจารณาข้อความ แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงที่นิสิตปฏิบัติมากที่สุด

29. ในระยะ 3 สัปดาห์ที่ผ่านมา ท่านเล่นพนันฟุตบอลมากน้อยเพียงใด

☐ ไม่พนันเลย

☐ เล่น 1 ครั้ง

☐ เล่น 2 ครั้ง

☐ เล่น 3 ครั้ง

☐ เล่น 4 ครั้ง

☐ เล่นมากกว่า 4 ครั้ง (โปรดระบุจำนวน) ครั้ง

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นายวรรัต สินวัต
เกิดวันที่	5 มกราคม พ.ศ. 2520
สถานที่เกิด	จังหวัดจันทบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	174 ลาดพร้าวซอย 47 ถนนลาดพร้าว แขวงวังทองหลาง เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร 10310
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2528	มัธยมศึกษา (แผนการเรียนศิลป์ภาษา) จากโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2542	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2546	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร